

ЗАКОН

О ПОШТАНСКИМ УСЛУГАМА

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин обављања поштанских услуга, надлежности у области поштанских услуга, права, обавезе и одговорности давалаца и корисника поштанских услуга, надзор над применом овог закона, као и друга питања од значаја за функционисање и развој поштанских услуга у Републици Србији.

Члан 2.

Обављање поштанских услуга заснива се на начелима:

- 1) обезбеђивања услова за равномеран развој поштанских услуга на територији Републике Србије;
- 2) обезбеђивања доступности универзалне поштанске услуге, прописаног квалитета и по приступачним ценама, свим грађанима у Републици Србији, уз задовољење потреба специфичних друштвених група, укључујући особе са инвалидитетом;
- 3) обезбеђивања равноправности, забране дискриминације и високог нивоа заштите интереса корисника поштанских услуга;
- 4) обезбеђивања услова за равноправно пословање и предвидивост пословања поштанских оператора;
- 5) подстицања конкуренције, економичности и делотворности у обављању поштанске делатности;
- 6) обезбеђивања развоја поштанске делатности;
- 7) усклађивања обављања делатности у области поштанских услуга са српским и међународним стандардима;
- 8) неповредивости тајности писама и других средстава општења;
- 9) омогућавања равноправног приступа поштанској мрежи и поштанским услугама;
- 10) обезбеђивања одрживости универзалне поштанске услуге;
- 11) одрживог развоја.

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) адреса је скуп ознака на поштанској пошиљци које једнозначно означавају место уручења поштанске пошиљке;
- 2) акта Светског поштанског савеза су прописи које је донео Светски поштански савез и међународни уговори који се примењују на поштанске услуге у међународном поштанском саобраћају, потврђени од стране надлежних органа Републике Србије;
- 3) аутомат је средство поштанске мреже које служи за аутоматизовани пријем и уручење поштанских пошиљака;

4) давалац универзалне поштанске услуге је поштански оператор који пружа универзалну поштанску услугу или делове те услуге, осим резервисаних поштанских услуга;

5) директна пошта у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају је поштанска пошиљка која се састоји од рекламних, маркетиншких и огласних материјала истоветне садржине, изузев личног/пословног имена примаоца и адресе, која се шаље великом броју прималаца, која не може да садржи рачун, фактуру, финансијски извештај и друге неидентичне поруке а када се шаље у истој пошиљци, односно истом омоту са другом врстом пошиљке, не сматра се директном поштом у смислу овог закона;

6) допунске поштанске услуге су услуге које се реализују на основу посебних захтева у погледу начина поступања са пошиљкама, пружања додатних информација о пошиљкама и др;

7) дописница је отворена пошиљка, без омота (коверте), са највећом масом до 20 грама. Израђена је од тврдог картона или папира у облику правоугаоника и не сме имати избочене или испупчене делове;

8) збирни сандучић је средство поштанске мреже које се користи за пријем и уручење поштанских пошиљака корисника који су удаљени од насељених места, корисника у тржним центрима и сл;

9) идентификациони знак је графички симбол, односно лого који на јединствен начин идентификује одређеног поштанског оператора;

10) јавни поштански оператор је привредни субјект са обавезом обављања универзалне поштанске услуге и правом на остваривање накнаде за неправедно финансијско оптерећење;

11) консолидатор је лице које није поштански оператор, односно давалац поштанских услуга и које, на основу уговора о прикупљању поштанских пошиљака, поштанске пошиљке прикупљене од пошиљаоца предаје поштанском оператору на даљу отпрему, ради уручења примаоцу;

12) кореспонденција је преписка у писаној форми на било којој врсти физичког медијума која се уручује на адреси, коју је пошиљалац означио на самој пошиљци или на њеном омоту;

13) корисник поштанских услуга (у даљем тексту: корисник) је физичко или правно лице које користи поштанске услуге као пошиљалац или прималац поштанске пошиљке;

14) кућни сандучић је сандучић који се користи за уручење поштанских пошиљака, осим ако посебним законом није другачије дефинисано;

15) међународна поштанска пошиљка је поштанска пошиљка упућена у другу или примљена из друге државе;

16) номенклатура је списак поштанских услуга у оквиру универзалне поштанске услуге;

17) општи услови за обављање поштанских услуга представљају акт поштанског оператора донет на основу закона и подзаконских аката под којима је поштански оператор дужан да обавља поштанске услуге;

18) пакет је регистрована поштанска пошиљка масе до 31,5 килограма, са или без означене вредности, пакована на прописан начин, која садржи робу и друге предмете и која на омоту или документу који је прати има назначену масу;

19) персонализована поштанска марка је марка коју јавни поштански оператор на захтев правних и физичких лица штампа на посебном папиру, са номиналном вредношћу за писмо масе до 20 грама, са мотивом по личном избору корисника – наручиоца марке, садржи назив земље и користи се за плаћање поштарине у унутрашњем поштанском саобраћају;

20) писмоносна пошиљка је поштанска пошиљка која обухвата кореспонденцију, штампане ствари, робу и друге предмете;

21) подуговарач је правни субјекат са којим поштански оператор може уговорити да у његово име и за његов рачун обавља поједине фазе поштанске услуге;

22) потврда о пријему пошиљке, је потврда коју поштански оператор издаје пошиљаоцу након пријема регистрованих поштанских пошиљака, садржи податке о пошиљци и служи као доказ да је пошиљка предата поштанском оператору на даљу отпрему;

23) пошиљалац је физичко или правно лице одговорно за слање пошиљке;

24) пошиљка најбрже категорије је пошиљка прве стопе масе коју јавни поштански оператор/давалац универзалне поштанске услуге отпрема најбржим путем до одредишта и има предност у односу на друге пошиљке, а у случају да давалац универзалне поштанске услуге има само један начин поступања са свим поштанским пошиљкама, он се сматра најбржим;

25) поштанска мрежа је систем приступних тачака и свих врста средстава међусобно повезаних у јединствену техничко-технолошку целину, која се користи за обављање универзалне поштанске услуге на целокупној територији Републике Србије;

26) поштанска пошиљка је пошиљка коју адресује пошиљалац, одговоран за тачност адресних података, на начин да се неспорно може утврдити прималац, а садржина те пошиљке може бити: кореспонденција, документ, књига, каталог, новина, часопис и/или роба;

27) поштанска упутница је регистрована поштанска пошиљка која се преноси поштанском мрежом или електронским путем, а служи као основ за исплату новчаног износа примаоцу;

28) поштанска услуга је услуга која, по правилу, обухвата фазе пријема, усмеравања, преноса и уручења поштанских пошиљака у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају;

29) поштанске марке су вредноснице којима се унапред врши плаћање поштанских услуга;

30) поштански адресни код је низ карактера који једнозначно одређује део улице коме припада адреса пошиљаоца или примаоца и који је јединствен за територију Републике Србије;

31) поштански оператор је привредни субјект који обавља једну или више поштанских услуга, на основу дозволе;

32) поштански сандучић је средство поштанске мреже које се користи за пријем нерегистрованих писмоносних пошиљака;

33) поштарина је цена коју корисник плаћа за извршење поштанске услуге;

34) пренос поштанских пошиљака обухвата физички или електронски пренос поштанских пошиљака, од места пријема до места уручења;

35) привредни субјект је лице које обавља делатност поштанских услуга;

36) пријем поштанских пошиљака је поступак преузимања поштанских пошиљака ради уручења примаоцу, које се могу преузети у приступним тачкама оператора или на адреси пошиљаоца преко поштанског оператора, на начин прописан одредбама овог закона и општих услова поштанских оператора;

37) приступне тачке поштанске мреже су пријемна места (просторије поштанског оператора, поштански сандучићи, збирни сандучићи, аутомати и др.), где пошиљалац може предати поштанску пошиљку на даљу отпрему;

38) секограм је отворена писмоносна пошиљка која садржи штампане ствари и кореспонденцију прилагођену слепим и слабовидим лицима;

39) терминални трошкови представљају надокнаду даваоцима универзалне поштанске услуге за даљу дистрибуцију међународних поштанских пошиљака у долазу;

40) уручење поштанских пошиљака обухвата доставу поштанских пошиљака примаоцу на адреси, путем кућних, збирних сандучића или других аутомата, испоруку у пословним просторијама поштанског оператора или на друго сигурно место по избору корисника;

41) усмеравање поштанских пошиљака је технолошки усклађен и оптимизован поступак разврставања поштанских пошиљака према одредиштима уручења;

42) хибридна пошиљка је поштанска пошиљка коју формира и дистрибуира поштански оператор на основу података које је доставио пошиљалац електронским путем;

43) ценовник поштанских услуга је списак цена поштанских услуга;

44) штампане ствари су пошиљке које садрже књиге, публикације, новине, часописе, каталоге, брошуре и друге штампане садржине и одштампане су на папиру, картону или другом сличном материјалу.

Сви термини, који су у овом закону, изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни, мушки и женски род лица на које се односе.

II. НАДЛЕЖНОСТИ

Члан 4.

Влада, на предлог министарства надлежног за послове поштанског саобраћаја (у даљем тексту: Министарство):

1) утврђује основна опредељења и принципе обављања поштанских услуга, руководећи се општим интересом у овој области, професионалним принципима поштанске струке, начелима Светског поштанског савеза, других међународних организација, као и преузетим међународним обавезама;

2) доноси програме и акционе планове за њихово спровођење, којима се утврђују начела, циљеви и приоритети развоја поштанских услуга у Републици Србији;

3) одређује услове и начин коришћења поштанске мреже јавног поштанског оператора, односно даваоца универзалне поштанске услуге у случају настанка ванредних ситуација;

4) одлучује о другим питањима када је то предвиђено законом.

Члан 5.

Министарство, у складу са овим законом:

- 1) доноси прописе на основу овлашћења утврђених законом;
- 2) врши надзор над применом овог закона и других прописа којима се уређује обављање поштанских услуга;
- 3) решава по жалбама на решење инспектора за поштанске услуге;
- 4) представља Републику Србију у међународним организацијама и институцијама у области поштанског саобраћаја, стара се о спровођењу споразума у области поштанских услуга и обавештава Светски поштански савез о јавном поштанском оператору и ентитетима надлежним за испуњавање обавеза из Светске поштанске конвенције;
- 5) обавља и друге послове када је то предвиђено законом.

Члан 6.

Регулаторно тело за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Регулатор) је независна регулаторна организација која, између осталог, врши јавна овлашћења у циљу регулисања тржишта поштанских услуга у Републици Србији.

Правни положај и рад Регулатора прописани су законом којим се уређује област електронских комуникација.

Регулатор у складу са овим законом:

- 1) доноси подзаконске акте;
- 2) издаје и одузима дозволе за обављање поштанских услуга;
- 3) учествује у раду међународних организација и институција у својству националног регулаторног тела у области поштанских услуга;
- 4) врши стручни надзор над радом поштанских оператора;
- 5) води регистар издатих и одузетих дозвола поштанским операторима и обезбеђује јавни приступ том регистру;
- 6) спроводи вансудско решавање спорова између поштанских оператора и корисника;
- 7) решава спорове између јавног поштанског оператора и корисника приступа у вези са приступом поштанској мрежи;
- 8) сачињава упоредни преглед цена поштанских услуга поштанских оператора и на својој интернет страници објављује податке из ценовника поштанских услуга;
- 9) сачињава географски преглед распрострањености поштанске мреже и територијалне доступности услуга поштанских оператора и на својој интернет страници објављује податке из географског прегледа;
- 10) подстиче конкуренцију и иновације на тржишту поштанских услуга;
- 11) прикупља, обрађује и објављује податке о тржишту поштанских услуга уз основне податке о пословању поштанских оператора у вези са обимом и приходом од остварених поштанских услуга по поштанском оператору;
- 12) прикупља и обрађује податке од поштанских оператора потребне за унапређење прекограничне доставе пакета;

13) прикупља и објављује податке у вези активности поштанских оператора усмерених на одрживи развој и подстиче сарадњу између поштанских оператора и заинтересованих институција по том питању;

14) врши и друге послове у складу са овим законом.

Послове из става 3. тач. 1), 2), 4) и 5) овог члана Регулатор обавља као поверене послове.

Надзор над обављањем поверених послова врши Министарство.

III. ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ

Члан 7.

Поштанске услуге се обављају на основу уговора по приступу или на основу закљученог уговора који мора бити у складу са законом, прописима донетим на основу закона, општим условима за обављање поштанских услуга и другим актима поштанских оператора заснованих на закону, као и на основу међународних конвенција, споразума и других међународних аката потврђених од стране Републике Србије.

Члан 8.

Регулатор ближе утврђује услове и начин обављања поштанских услуга, поступање са поштанским пошиљкама од пријема до уручења, као и друга питања од значаја за обављање поштанских услуга.

Члан 9.

Поштански оператори су дужни да у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона, донесу опште услове за обављање поштанских услуга.

Општи услови за обављање поштанских услуга (у даљем тексту: општи услови) морају садржати:

- 1) назив, седиште поштанског оператора, интернет страницу, контакт телефон и имејл поштанског оператора;
- 2) врсте поштанских услуга које ће обављати;
- 3) територију на којој ће обављати поштанске услуге;
- 4) начин и услове обављања поштанских услуга;
- 5) рокове за уручење поштанских пошиљака;
- 6) допунске услуге;
- 7) поступање са неиспоручивим пошиљкама и отварање ових пошиљака;
- 8) начин плаћања поштанских услуга;
- 9) рокове чувања документације о поштанским пошиљкама, поступак рекламације и потраживања, као и поступак обештећења корисника у рекламационом поступку и
- 10) услове и начин паковања поштанских пошиљака.

Општи услови поштанских оператора морају бити у складу са законом.

Општи услови поштанских оператора и документација која се налази на поштанској пошиљци или прати пошиљку у унутрашњем поштанском саобраћају, морају бити написани у складу са законом којим је уређена службена употреба језика и писма у Републици Србији.

Регулатор даје сагласност на опште услове поштанских оператора.

Регулатор може захтевати измену општих услова поштанских оператора, ако је то потребно ради заштите корисника или обезбеђивања заштите конкуренције.

Јавни поштански оператор по добијању сагласности Регулатора објављује опште услове у „Службеном гласнику Републике Србије”, као и на интернет страници.

Поштански оператори су дужни да опште услове истакну на видном месту у пословним просторијама, интернет страници и на други начин учине јавно доступним корисницима, најмање осам дана пре почетка њихове примене.

Општи услови свих поштанских оператора објављују се на интернет страници Регулатора.

Поштански оператори су дужни да обављају поштанске услуге у складу са својим општим условима.

Члан 10.

Поштански оператор може, приликом обављања поштанских услуга користити поштанску мрежу, техничко-технолошка решења или базе података других поштанских оператора, на основу уговора.

Формирање и одржавање базе података поштанских адресних кодова обавља јавни поштански оператор и обезбеђује јавни приступ бази.

Члан 11.

Поштански оператор може уговорити са подуговарачем да у његово име и за његов рачун обавља поједине фазе поштанске услуге.

Одговорност за обављање поверених послова из става 1. овог члана је на поштанском оператору.

Члан 12.

Поштански оператор је дужан да на видљив начин истакне радно време са корисницима на улазу у пословне просторије где се пружају поштанске услуге.

Члан 13.

Корисници имају право и обавезу да одаберу ону врсту услуге која одговара природи, садржини, значају, односно стварној вредности поштанске пошиљке.

Члан 14.

Корисници могу поштанске услуге да остваре преко пуномоћника у складу са законом и општим условима оператора.

Пуномоћје се може издати за пријем и уручење свих пошиљака или за појединачну поштанску пошиљку.

Пуномоћје издато од стране надлежних органа важи за период који је наведен у пуномоћју, а пуномоћје издато од стране поштанског оператора важи само за услуге тог оператора, и то за период наведен у пуномоћју.

Пуномоћје издато на одређен временски период престаје да важи истеком времена за које је издато или из других разлога престанка важења пуномоћја, у складу са општим одредбама о пуномоћју.

Члан 15.

Поштански оператори и Регулатор су дужни да на захтев Министарства и/или Регулатора предузму активности, доставе или ажурирају податке у вези са обављањем поштанских услуга који су неопходни за спровођење радњи и мера у складу са овим законом, као и податке за јасно дефинисане статистичке сврхе.

Поштански оператори су дужни да Регулатору достављају податке који су неопходни за унапређење прекограничне доставе пакета, а који су дефинисани актом из члана 8. овог закона.

Сви видови прикупљања података од стране Регулатора и поштанских оператора, врста и обим података, сврха обраде података, садржај података, доступност података, мере њихове заштите и друга питања од значаја за заштиту података о личности морају бити у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита података о личности.

Члан 16.

Поштански оператори су дужни да при обављању поштанских услуга обезбеде неповредивост тајности писама и других средстава општења.

Неповредивост тајности писама и других средстава општења је нарушена ако поштански оператор:

- 1) поштанску пошиљку уручи неовлашћеном лицу, на неовлашћен начин сазна садржину поштанских пошиљака или је задржи или прикрије;
- 2) неовлашћеном лицу саопшти податке о садржини, пошиљаоцу, примаоцу или друге податке о пошиљкама.

Начело неповредивости тајности садржине поштанских пошиљака, писама и других средстава општења може се нарушити само на основу одлуке суда, када је то неопходно за вођење кривичног поступка или заштите безбедности Републике Србије, отварањем или привременим одузимањем писама.

Члан 17.

Поштанске услуге су:

- 1) универзална поштанска услуга и
- 2) поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге.

Члан 18.

Универзална поштанска услуга је услуга од општег економског интереса која се обавља у континуитету на целокупној територији Републике Србије, у оквиру прописаног квалитета, по приступачним ценама и под једнаким условима за све кориснике, без дискриминације.

За обављање услуга из става 1. овог члана, овлашћује се Јавно предузеће „Пошта Србије”, Београд, као јавни поштански оператор.

Универзална поштанска услуга обухвата:

- 1) пријем, усмеравање, пренос и уручење писмоносних пошиљака масе до два килограма;
- 2) пријем, усмеравање, пренос и уручење писмена у судском, управном и прекршајном поступку, без обзира на лимите;

3) пријем, усмеравање, пренос и уручење пакета масе до десет килограма;

4) усмеравање, пренос и уручење пакета масе до 20 килограма у међународном долазном поштанском саобраћају;

5) пријем, усмеравање, пренос и уручење секограма масе до седам килограма без наплате поштарине у унутрашњем поштанском саобраћају;

6) пријем, пренос и исплату поштанских упутница.

Најмање и највеће димензије пошиљака у међународном поштанском саобраћају морају бити у складу са актима Светског поштанског савеза.

Члан 19.

Јавни поштански оператор је дужан да обезбеди прописану густину приступних тачака у циљу обезбеђења услова за унапређење и одрживост пружања универзалне поштанске услуге, у складу са потребама корисника.

Јавни поштански оператор је дужан да корисницима са инвалидитетом омогући доступност поштанских услуга у смислу прилагођеног приступа, односно улаза у објекте поштанске мреже, као и да прилагоди поштанске терминале особама са инвалидитетом.

Ближе услове за обављање универзалне поштанске услуге, које се односе на техничке и технолошке ресурсе јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге, минимум радног времена, неопходне услове за пружање универзалне поштанске услуге особама са инвалидитетом, као и номенклатуру, прописује министар надлежан за послове поштанског саобраћаја (у даљем тексту: Министар) на предлог Регулатора.

Мерила и критеријуме које мора испуњавати поштанска мрежа јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге, водећи рачуна о густини насељености, покривености подручја и стварним потребама корисника услуга, као и ближе параметре квалитета за обављање универзалне поштанске услуге прописује Регулатор.

Давалац универзалне поштанске услуге треба да испуни услове и критеријуме из ст. 3. и 4. овог члана, сопственом поштанском мрежом, или сопственом поштанском мрежом и на основу уговора о приступу мрежи јавног поштанског оператора.

У обављању универзалне поштанске услуге, јавни поштански оператор/давалац универзалне поштанске услуге је дужан да у случају штрајка обезбеди минимум процеса рада у циљу обезбеђивања општег интереса грађана у коришћењу универзалне поштанске услуге, а запослени могу почети штрајк ако се обезбеди минимум процеса рада, у складу са законом којим се уређују услови и начин организовања штрајка.

Организовање штрајка, односно учешће у штрајку или другом прекиду рада који није организован у складу са законом из става 6. овог члана представља повреду радне обавезе и организатори штрајка и учесници у штрајку у том случају не уживају заштиту у складу са тим законом.

Јавни поштански оператор/давалац универзалне поштанске услуге утврђује начин обављања универзалне поштанске услуге у случају ванредне ситуације и ратног стања, уз сагласност министарства надлежног за послове који се односе на област поштанског саобраћаја.

Члан 20.

Право на коришћење назива или речи „пошта“ на било ком језику или писму у називу или пословању има искључиво јавни поштански оператор.

Право на коришћење назива или речи „пошта“ на било ком језику или писму има и правно лице, у коме јавни поштански оператор има акције, односно уделе.

Члан 21.

Пријем и уручење поштанских пошиљака у оквиру универзалне поштанске услуге обавља се по правилу, пет дана у недељи, осим у дане државних и верских празника, више силе и одлуке надлежног органа у вези угрожености здравља и сигурности запослених код поштанског оператора.

У случају других посебних околности, укључујући и географске услове, јавни поштански оператор/давалац универзалне поштанске услуге дужан је да доступност универзалне поштанске услуге обезбеди на начин да се пријем поштанских пошиљака и уручење поштанских пошиљака на адреси примаоца обављају најмање у једном, унапред одређеном, дану у току недеље.

Регулатор ближе уређује услове и начин пријема и уручења поштанских пошиљака у оквиру универзалне поштанске услуге у другим околностима из става 2. овог члана актом из члана 19. став 4. овог закона.

Обављање појединих услуга које припадају универзалној поштанској услузи може се правним актом надлежног државног органа прекинути или обуставити у циљу заштите општег интереса, јавног морала, јавне безбедности, кривичне истраге, јавне политике и у другим случајевима предвиђеним законом.

Члан 22.

Јавни поштански оператор и даваоци универзалне поштанске услуге дужни су да најмање једном годишње Регулатору доставе извештаје о свом пословању, у циљу анализе и унапређења обављања универзалне поштанске услуге.

Јавни поштански оператор годишње обавља испитивање о достигнутом нивоу реализације универзалне поштанске услуге, мерењем квалитета обављања универзалне поштанске услуге на основу утврђених критеријума.

Уколико Регулатор на неспоран начин утврди да поштански оператори из става 1. овог члана, не обављају универзалну поштанску услугу складу са параметрима утврђеним актом из члана 19. став 4. овог закона, без одлагања ће о томе обавестити Министарство.

Члан 23.

Регулатор на својој интернет страници објављује информације о условима који се односе на обављање поштанских услуга, врсте услуга, њихове карактеристике, поштарине и прописане параметре квалитета.

Члан 24.

Резервисане поштанске услуге су део универзалне поштанске услуге поверене јавном поштанском оператору, односно Јавном предузећу „Пошта Србије“, Београд и обухватају:

1) пријем, усмеравање, пренос и уручење писмоносних поштанских пошиљака масе до 20 грама;

2) пријем, усмеравање, пренос и уручење писмена у судском, управном и прекршајном поступку, као препоручених поштанских пошиљака, без обзира на лимите;

3) пријем и пренос електронске поруке у Јединствено електронско сандуче на Порталу еУправа.

Поштанске услуге се не сматрају резервисаним поштанским услугама, ако им је поштарина без допунских услуга виша од износа који је два и по пута већи од поштарине за пренос писмоносне пошиљке најбрже категорије према важећем ценовнику јавног поштанског оператора.

Јавни поштански оператор је овлашћен да резервисане поштанске услуге из става 1. овог члана обавља како у унутрашњем, тако и у међународном поштанском саобраћају.

Члан 25.

Јавни поштански оператор односно Јавно предузеће „Пошта Србије“, Београд, поред поштанских услуга, може обављати и друге делатности, и то:

- 1) заступање у осигурању;
- 2) мењачке послове;
- 3) платне и друге услуге за чије је обављање овлашћен законом којим се уређују платне услуге;
- 4) послове у вези са међународним упутницама у динарима, ефективном страном новцу и девизама;
- 5) друге делатности у складу са оснивачким актом и статутом.

Послове из става 1. тач. 2) - 4) овог члана јавни поштански оператор обавља у складу са одредбама посебних закона којима се уређује обављање наведених послова.

Члан 26.

Поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге обухватају:

- 1) пријем, усмеравање, пренос и уручење пакета масе преко десет килограма у унутрашњем поштанском саобраћају;
- 2) пријем, усмеравање и пренос пакета масе преко десет килограма у међународном поштанском саобраћају, у полазу;
- 3) усмеравање, пренос и уручење пакета масе преко 20 килограма у међународном поштанском саобраћају, у долазу;
- 4) курирске услуге које подразумевају пријем регистроване поштанске пошиљке на адреси пошиљаоца и директан пренос и уручење истог дана на адреси примаоца;
- 5) експрес услуге које подразумевају пријем, усмеравање, пренос и уручење регистрованих поштанских пошиљака у најкраћим роковима, с тим што се у унутрашњем поштанском саобраћају морају гарантовати рокови који не могу бити дужи од наредног радног дана од дана пријема пошиљке, а на захтев пошиљаоца, уручење пошиљке изузетно се може извршити одређеног дана.

Поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге могу обављати сви поштански оператори у складу са овим законом и актима донетим на основу овог закона.

Члан 27.

Допунске поштанске услуге су услуге које се реализују на основу посебних захтева пошиљаоца или примаоца у погледу начина поступања са пошиљкама и пружања додатних информација у вези са поштанском услугом.

Захтев за све допунске поштанске услуге се може поднети у било којој фази обављања поштанских услуга, у складу са могућностима, до уручења.

Члан 28.

Поштарина за обављање поштанских услуга плаћа се према ценовнику поштанских услуга, по правилу унапред, ако уговором поштанског оператора и корисника није другачије одређено.

Ценовник поштанских услуга из става 1. овог члана, и услове за остваривање попушта поштански оператор је дужан да истакне на видном месту у просторијама у којима пружа поштанске услуге и на својој интернет страници.

Поштански оператор је дужан да на захтев корисника да на увид важећи ценовник поштанских услуга.

Поштански оператор је дужан да примењује поштарину у складу са ценовником поштанских услуга.

Члан 29.

Поштарина за поштанске услуге биће одређена тако да не представља неправичну цену у смислу закона којим се уређује заштита конкуренције.

У случајевима када Регулатор дође до сазнања да поштарина није одређена у складу са ставом 1. овог члана, без одлагања ће обавестити:

1) орган надлежан за заштиту конкуренције и тражити његово мишљење или предложити покретање поступка у случајевима могућег спречавања или нарушавања конкуренције, када је реч о поштанском оператору који има доминантан положај на тржишту;

2) надлежне органе за заштиту потрошача, у складу са законом којим се уређује заштита потрошача, осим у случајевима из тачке 1) овог става.

У случајевима из става 2. овог члана, Регулатор надлежним органима пружа сву потребну стручну и техничку помоћ.

Члан 30.

Поштарина за универзалну поштанску услугу мора бити:

1) иста за све кориснике на целокупној територији Републике Србије на којој се обавља универзална поштанска услуга;

2) приступачна, заснована на реалним трошковима и подстицајна за ефикасно обављање универзалне поштанске услуге;

3) бесплатна за секограме које користе слепа и слабовида лица;

4) транспарентна;

5) одређена на начин да појединим корисницима не даје предност у односу на друге кориснике под истим или сличним условима.

На поштарину из става 1. овог члана, осим резервисаних поштанских услуга, сагласност даје Регулатор.

Ценовник за универзалну поштанску услугу осим резервисаних поштанских услуга и услови на основу којих се дају попусти, достављају се

Регулатору на сагласност, који је у обавези да одлучи у року од 30 дана од дана подношења захтева.

На акт јавног поштанског оператора којим се утврђује поштарина за резервисане поштанске услуге сагласност даје Влада.

Члан 31.

Јавни поштански оператор и давалац универзалне поштанске услуге могу одобрити попусте корисницима који шаљу већи број пошиљака, под условом да је такав попуст одређен уз уважавање стварних трошкова и да је предвиђен ценовником поштанских услуга, као и да се примењује на све кориснике који шаљу пошиљке под једнаким или сличним условима, уважавајући начела транспарентности и забране дискриминације.

Попусти из става 1. овог члана, не урачунавају се у нето трошак јавног поштанског оператора.

Члан 32.

Поштарине за поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге одређује поштански оператор.

Поштански оператор је дужан да ценовник поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге и услове на основу којих даје попусте, достави, Регулатору на сагласност, најкасније 30 дана пре почетка планиране примене.

Члан 33.

Јавни поштански оператор, који обавља универзалну поштанску услугу, остварује одрживост обављања универзалне поштанске услуге из средстава обезбеђених из прихода остварених пружањем универзалне поштанске услуге.

Трошкови настали при обављању универзалне поштанске услуге од стране јавног поштанског оператора, подмирују се првенствено од прихода насталих обављањем резервисаних и нерезервисаних поштанских услуга, из домена универзалне поштанске услуге.

Члан 34.

Поштански оператор који поред поштанских услуга обавља једну или више других делатности дужан је да води одвојено рачуноводство за обављање поштанских услуга.

Јавни поштански оператор и давалац универзалне поштанске услуге су дужни да рачуноводствено одвоје приходе и трошкове остварене од универзалне поштанске услуге, од прихода и трошкова остварених од поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге, према врстама услуга.

Јавни поштански оператор је дужан да својим интерним обрачуном обезбеди алокацију прихода и трошкова свих услуга, како би се омогућио преглед прихода и трошкова по врстама поштанских услуга, по фазама обављања поштанских услуга и по јединици поштанске услуге. Рачуноводствено раздвајање служи као извор података за давање сагласности на поштарине универзалне поштанске услуге, као и за обрачун нето трошка универзалне поштанске услуге.

Јавни поштански оператор дужан је да приходе од резервисаних поштанских услуга рачуноводствено одвоји од прихода остварених од нерезервисаних поштанских услуга из домена универзалне поштанске услуге.

Трошкови који се могу директно приписати појединачној услузи се приписују тој услузи.

Заједнички трошкови, односно трошкови који не могу директно да се припишу појединачним услугама, распоређују се, када је то могуће, на основу директне анализе настанка тих трошкова.

Ако директна анализа није могућа, категорије заједничких трошкова деле се на основу индиректног повезивања са другим категоријама трошкова које је могуће утврдити, при чему се индиректна повезаност темељи на сличним трошковним структурама.

Када ни директне ни индиректне мере утврђивања трошкова не могу да се спроведу, одређена категорија трошкова ће бити утврђена на основу општег показатеља одређеног и израчунатог посебно за сваку појединачну услугу.

Заједнички трошкови који су неопходни за обављање универзалне поштанске услуге и поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге биће одговарајуће расподељени када универзална поштанска услуга и поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге користе исте изворе трошкова.

Јавни поштански оператор не може да користи приходе од резервисаних поштанских услуга за субвенционисање поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге или других пословних активности, осим за трошкове настале обављањем универзалне поштанске услуге.

Регулатор ближе уређује начин вођења одвојеног рачуноводства, алокацију трошкова и провере веродостојности интерног обрачуна јавног поштанског оператора.

Јавни поштански оператор сачињава годишњи извештај о начину вођења одвојеног рачуноводства у складу са овим законом и актом из става 11. овог члана и доставља Регулатору на сагласност, до 31. јула текуће године за претходну годину.

Регулатор по службеној дужности врши проверу извештаја из става 12. овог члана самостално или ангажује независно ревизорско тело.

Регулатор је дужан да једном годишње, до 31. децембра текуће године, објављује извештаје о усклађености вођења рачуноводственог раздвајања од стране јавног поштанског оператора за претходну годину, у складу са овим законом и актом из става 11. овог члана.

Члан 35.

Нето трошак је сваки трошак који је неопходан за обављање универзалне поштанске услуге и који је повезан са том услугом, а израчунава се као разлика између нето трошка јавног поштанског оператора који послује са обавезом обављања универзалне поштанске услуге и нето трошка који би имао да нема обавезу обављања универзалне поштанске услуге.

Обрачун нето трошка сачињава се у складу са законом којим се уређује рачуноводствено пословање тако да се избегне вишеструки обрачун свих директних и индиректних користи и трошкова у обављању универзалне поштанске услуге.

Обрачун нето трошка јавног поштанског оператора укључује трошкове универзалне поштанске услуге који се могу извршавати само са губитком, као и све директне и индиректне користи које јавни поштански оператор има на основу обављања универзалне поштанске услуге.

Директне и индиректне користи јавног поштанског оператора услуге обухватају:

- 1) приходе од универзалне поштанске услуге;
- 2) приходе од услуга које не чине универзалну поштанску услугу, а јавни поштански оператор их не би остварио када не би обављао универзалну поштанску услугу.

Члан 36.

Јавни поштански оператор има право на накнаду нето трошка насталог у обављању универзалне поштанске услуге, ако докаже да су трошкови већи од остварених прихода у претходној години и представљају неправедан терет за пословање поштанског оператора.

Јавни поштански оператор сачињава обрачун нето трошка насталог обављањем универзалне поштанске услуге и доставља Регулатору на сагласност, до 31. јула текуће године за претходну годину.

Јавни поштански оператор може у поступку сачињавања обрачуна нето трошка ангажовати независно ревизорско тело.

На основу достављеног обрачуна из става 2. овог члана, Регулатор врши проверу аутентичности и ваљаности података који се користе за прорачуне и утврђује износ нето трошка који представља неправедно оптерећење јавног поштанског оператора.

Регулатор може у поступку провере затражити од јавног поштанског оператора достављање и других података у вези са обављањем универзалне поштанске услуге.

Регулатор може у поступку провере ангажовати независно ревизорско тело.

Регулатор доноси одлуку о износу нето трошка који представља неправедно оптерећење у року од 90 дана од дана достављања обрачуна од стране јавног поштанског оператора.

Трошкови из става 1. овог члана се надокнађују на захтев јавног поштанског оператора у складу са одлуком Регулатора из става 4. овог члана, из буџета Републике Србије, уз сагласност министарства надлежног за послове финансија, а у складу са правилима о контроли државне помоћи.

Регулатор ближе утврђује начин обрачуна нето трошка јавног поштанског оператора из члана 35. овог закона и начин остваривања права на накнаду услед неправедног финансијског оптерећења.

IV. ПОШТАНСКЕ ПОШИЉКЕ

Члан 37.

Поштанска пошиљка мора бити упакована тако да обезбеди неповредивост садржине и тајност података, на начин прописан законом.

Адреса пошиљаоца је обавезна на свим поштанским пошиљкама, осим на нерегистрованим пошиљкама или уколико је на омоту означено „за конкурс”, „за лицитацију” и сл.

У случајевима када запослени код поштанског оператора на пријему пошиљке основано процени да амбалажа у коју је упакована пошиљка не одговара природи и садржини пошиљке, односно да не може да обезбеди неповредивост садржине и тајност података, на начин прописан законом, дужан је да одбије пријем такве пошиљке.

Члан 38.

Поштанска пошиљка је власништво пошиљаоца док се не уручи примаоцу, односно пуномоћнику или овлашћеном лицу.

Пошиљалац има право располагања пошиљком до уручења.

Прималац може да одбије пријем поштанске пошиљке приспеле на његову адресу.

За одређене поштанске пошиљке морају бити испуњени и услови који су утврђени другим законима, а нарочито:

1) за поштанске пошиљке у унутрашњем поштанском саобраћају, чију садржину чине предмети за чије је слање потребно одобрење надлежних органа, пошиљалац је дужан да такво одобрење приложи;

2) за поштанске пошиљке у међународном поштанском саобраћају, чија садржина подлеже царинском прегледу, односно девизној контроли, поступа се у складу са прописима који уређују дату област.

Члан 39.

Поштанске пошиљке, у смислу овог закона, су нерегистроване и регистроване поштанске пошиљке.

Нерегистрована поштанска пошиљка је поштанска пошиљка за коју поштански оператор приликом пријема не издаје потврду о пријему пошиљке и о којој не води евиденцију ни у једној од фаза обављања поштанске услуге.

Регистроване поштанске пошиљке су поштанске пошиљке за које поштански оператор издаје пошиљаоцу потврду о пријему пошиљке, о којима води посебну евиденцију и које се примаоцу уручују уз потпис или други одговарајући начин, који је прописан општим условима оператора.

Уз сагласност примаоца регистрована поштанска пошиљка у унутрашњем поштанском саобраћају може се уручити и без потписа.

Регистроване поштанске пошиљке могу бити:

1) препоручена писмоносна пошиљка, за коју корисник може да добије, на свој захтев, доказ о уручењу;

2) вредносна поштанска пошиљка, која је осигурана за случај губитка, оштећења или умањења садржина пошиљке, до висине вредности коју је навео пошиљалац;

3) откупна поштанска пошиљка је вредносна поштанска пошиљка при чијем уручењу се од примаоца преузима износ новца који је на пошиљци навео пошиљалац и који поштански оператор уплаћује пошиљаоцу на текући рачун или прослеђује поштанском упутницом или новчаном дознаком;

4) пакет, са или без означене вредности;

5) поштанска упутница, која је осигурана за случај губитка, до висине вредности коју је навео пошиљалац.

Члан 40.

Пријем поштанских пошиљака се обавља у просторијама поштанског оператора, посредством поштанских сандучића, збирних сандучића, аутомата, посредством овлашћеног лица поштанског оператора на адреси корисника или електронским путем.

Поштански оператор може да изврши увид у садржину пошиљке на пријему, пре њеног затварања, а пошиљалац је дужан да омогући увид, осим у пошиљке чија је садржина писано саопштење.

Поштански оператор је дужан да сваку примљену поштанску пошиљку и документа која се на ту пошиљку односе означи датумом пријема и својим идентификационим знаком.

Датумом пријема из става 3. овог члана, не морају бити означене пошиљке које су примљене по уговору којим је, између осталог, уређено да се све пошиљке предате оператору не означавају датумом пријема, већ за њих важи датум отиснут на документу који служи као доказ о предаји пошиљке на даљу отпрему.

Приликом пријема регистроване поштанске пошиљке, пошиљаоцу се обавезно издаје потврда о пријему пошиљке која мора да садржи све елементе на основу којих се може идентификовати пошиљка: име и презиме или назив и адреса примаоца, број пошиљке, датум пријема, маса, назнака и износ вредности (уколико је вредносна пошиљка), назнака „ломљиво” (уколико је пошиљка са ломљивим садржајем) и поштарина.

Потврда о пријему пошиљке се може издати и електронским путем.

Пошиљаоци који предају пошиљке на основу закљученог уговора, пошиљке предају преко лица опуномоћеног за предају свих врста пошиљака. Поштански оператор односно запослени код поштанског оператора, врши увид у личну исправу са фотографијом пуномоћника за предају пошиљака и евидентира регистарски број личне исправе, у циљу утврђивања идентитета пуномоћника.

Документација која се налази на пошиљци или прати пошиљку, мора садржати све податке као и потврда о пријему пошиљке из става 5. овог члана.

Члан 41.

Јавни поштански оператор поставља и одржава поштанске сандучиће на јавним површинама на основу одобрења надлежног органа.

Члан 42.

Забрањено је слање поштанских пошиљака које садрже:

1) опасне и штетне материје, као и предмете који могу угрозити здравље и живот људи и оштетити друге поштанске пошиљке, осим материја у вези са којима је поступање уређено посебним законом, међународном конвенцијом и другим међународним актима;

2) наркотике и психотропне супстанце, осим када су пошиљалац и прималац овлашћени за њихов промет односно за њихову употребу;

3) материјале порнографског или еротског карактера који приказују сексуалну експлоатацију деце (дечију порнографију), односно сексуалне радње људи које се односе на животиње и некрофилију;

4) производе или супстанце које могу оштетити друге поштанске пошиљке или поштанску опрему због своје природе или амбалаже, односно паковања;

5) новац, кованице, новчанице, друге хартије од вредности, племените метале и вредне комаде накита, осим у вредносним пошиљкама;

6) живе животиње, осим животиња чији је пријем и слање уређен општим условима оператора за обављање поштанских услуга;

- 7) предмете чији је увоз забрањен у држави у коју се шаље;
- 8) друге материје, односно предмете чије слање је забрањено другим прописима.

Када постоји основана сумња да се у поштанској пошиљци налазе забрањени предмети из става 1. овог члана, поштански оператор је дужан да без одлагања о томе обавести надлежни орган и да по његовој одлуци комисијски отвори и прегледа садржину пошиљке.

Члан 43.

Поштански оператор, по правилу, уручује нерегистроване поштанске пошиљке преко кућних сандучића, збирних сандучића, као и аутомата.

Поштански оператор, по правилу, уручује регистровану поштанску пошиљку лично примаоцу, пуномоћнику или овлашћеном лицу.

Уколико регистровану поштанску пошиљку није могуће уручити лицима из става 2. овог члана, поштански оператор може уручити регистровану поштанску пошиљку одраслом члану домаћинства, лицу запосленом у домаћинству, као и запосленом лицу затеченом у пословној просторији примаоца.

По захтеву или уз сагласност корисника, регистрована поштанска пошиљка се може уручити и преко кућног сандучића примаоца, збирног сандучића, пакетомата, других аутомата, или сигурних места у складу са општим условима оператора.

Писмена у судском, управном и прекршајном поступку уручују се у складу са посебним законима.

Члан 44.

Поштански оператор, односно, запослени код поштанског оператора, дужан је да при пријему вредносних пошиљака и поштанске упутнице изврши увид у личну исправу корисника са фотографијом и евидентира регистарски број личне исправе у циљу утврђивања идентитета пошиљаоца и спречавања прања новца и финансирања тероризма и промета робе нерегистрованих субјеката.

Уколико се вредносна пошиљка прима путем аутомата, идентификација пошиљаоца се врши помоћу одговарајуће безбедне технологије прописане општим условима оператора, уз претходно евидентирање пошиљаоца у систему поштанског оператора, увидом у личну исправу са фотографијом и уписивањем регистарског броја личне исправе.

Поштански оператор је дужан да податке из ст. 1. и 2. овог члана, користи у сврху за коју су прикупљени и да само по захтеву суда или другог надлежног органа, за потребе поступка који се води пред тим органом, достави тражене податке.

Податке из ст. 1. и 2. овог члана поштански оператор је дужан да чува 12 месеци, на начин прописан законом којим се уређује заштита података о личности.

Члан 45.

У случају неуспеле доставе регистроване поштанске пошиљке, поштански оператор је дужан да остави извештај о приспећу пошиљке који садржи обавештење у ком року и месту где прималац може преузети поштанску пошиљку.

У случају неуспеле доставе, уместо остављања извештаја о приспећу пошиљке, поштански оператор може за обавештавање примаоца о приспелим пошиљкама користити и средства електронских комуникација (СМС, имејл и другим писаним путем), уз инструкције за даље поступање.

Ако је примаоцу достављен извештај о приспећу пошиљке пре истека рока за уручење пошиљке, сматра се да је поштански оператор испунио своју обавезу и пошиљку уручио у прописаном року. Поштанске пошиљке које се уручују у пословним просторијама даваоца поштанских услуга или његовог подуговарача, примаоци могу преузети у роковима које утврђују поштански оператори општим условима за обављање поштанских услуга.

Изузетно од става 1. овог члана, уколико поштански оператор нема дефинисано место за преузимање неуручених поштанских пошиљака, дужан је да обавести примаоца о покушају уручења (СМС, имејл и другим писаним путем), уз инструкције за даље поступање.

Члан 46.

Ако пошиљалац није другачије одредио, поштанска пошиљка се враћа пошиљаоцу када је:

- 1) прималац одбио пријем;
- 2) прималац непознат;
- 3) непотпуна адреса;
- 4) нетачна адреса;
- 5) истекао рок чувања;
- 6) прималац пресељен;
- 7) прималац преминуо.

Поштански оператор је дужан да својим општим условима утврди рокове за враћање пошиљака из става 1. овог члана.

За регистроване поштанске пошиљке може се наплатити лежарина, односно повратна поштарина, ако за њихово неуручење није одговоран поштански оператор.

Поштанска пошиљка се сматра неиспоручивом ако:

- 1) пошиљку није могуће уручити ни примаоцу ни пошиљаоцу;
- 2) поштарина није плаћена или је делимично плаћена, а пошиљалац и прималац су одбили да плате неплаћени износ поштарине.

Члан 47.

Поштански оператор је дужан да комисијски прегледа неиспоручиве поштанске пошиљке, што подразумева и њихово отварање, ако:

- 1) је истекао временски период за чување и није могуће утврдити тачну адресу пошиљаоца;
- 2) постоје докази на паковању, односно омоту да је поштанска пошиљка оштећена и да може оштетити друге поштанске пошиљке или опрему или може угрозити запослене код поштанског оператора;
- 3) постоји одлука надлежног органа.

Ако се и после комисијског прегледа поштанска пошиљка не може уручити примаоцу или вратити пошиљаоцу, поштански оператор:

- 1) кореспонденцију комисијски одмах уништава;
- 2) поштанску пошиљку која садржи робу и друге предмете чува шест месеци, рачунајући од дана комисијског прегледа;
- 3) упутницу и откупни износ чува три године, рачунајући од дана када је установљено да је неисплатива;
- 4) исправе и друга документа пронађена у поштанској пошиљци, укључујући и пошиљку чија је садржина забрањена, доставља у року од тридесет дана од дана комисијског прегледа, органу који је исправе и друга документа издао или надлежном органу општине на чијој је територији предметна пошиљка примљена.

Члан 48.

Робу и друге предмете које садржи неиспоручива поштанска пошиљка, по истеку рока чувања, поштански оператор излаже јавној продаји.

Ако је садржина неиспоручиве поштанске пошиљке подложна кварењу, поштански оператор предметну пошиљку уништава или је продаје непосредном погодбом.

Члан 49.

Новчана средства добијена продајом садржине поштанске пошиљке чувају се годину дана од истека рока за чување поштанске пошиљке.

Средства из става 1. овог члана исплаћују се пошиљаоцу ако у року од годину дана од дана извршене продаје поднесе захтев за исплату, умањена за трошкове чувања, јавне продаје и исплате ових средстава.

Ако пошиљалац не поднесе захтев за исплату у року из става 2. овог члана, новчана средства од продаје садржине неиспоручиве пошиљке постају ванредни приход поштанског оператора.

По истеку рока за чување упутнице или откупног износа новчана средства постају ванредни приход поштанског оператора.

Члан 50.

На доставној територији јединице поштанске мреже инвеститори, односно власници стамбених зграда и пословних објеката дужни су да, на улазу у стамбену зграду, пословни објекат, двориште или на другом одговарајућем месту поставе кућне сандучиће и осигурају приступ кућним сандучићима. Одржавање кућних сандучића је обавеза власника објеката. Кућни сандучић мора бити израђен од чврстог и постојаног материјала и постављен на начин који омогућава несметано уручење поштанских пошиљака.

Кућни сандучић мора бити правилно обележен са презименом примаоца или називом привредног субјекта, бројем стана/број пословне просторије, уколико на кућном броју има више станова и/или привредних субјеката.

Кућни сандучић се мора одржавати у исправном стању, којим се онемогућава неовлашћен приступ пошиљкама у кућном сандучићу.

Уколико се због својих димензија не могу убацити у кућни сандучић, за поштанске пошиљке, за које је овим законом прописано да се могу доставити убацивањем у кућни сандучић, поштански оператор може да остави извештај о приспећу пошиљке.

Ако лица из става 1. овог члана не поставе или не одржавају кућне сандучиће, јавни поштански оператор/давалац универзалне поштанске услуге може да их писаним путем упозори и одреди разуман рок, не краћи од 30 дана,

за отклањање недостатака. У случају непоступања по упозорењу, јавни поштански оператор/давалац универзалне поштанске услуге није у обавези да примаоцу уручује поштанске пошиљке.

Члан 51.

Роком за уручење поштанских пошиљака сматра се време од пријема поштанске пошиљке до њеног уручења.

У рокове уручења поштанских пошиљака не рачунају се:

- 1) време кашњења због непотпуне и нетачне адресе;
- 2) време кашњења због више силе;
- 3) нерадни дани и дани када се не обавља достава поштанских пошиљака.

Ако је поштанска пошиљка примљена после последње отпреме пошиљака из приступне тачке поштанског оператора, рок се продужава за један радни дан.

Поштански оператор је дужан да поштанске пошиљке, изузев експрес услуга, пренесе и уручи примаоцима у роковима не дужим од пет радних дана. Давалац универзалне поштанске услуге је дужан да поштанске пошиљке уручује у складу са параметрима квалитета прописаним актом из члана 19. став 4. овог закона.

Поштански оператор може са корисницима који предају већи број поштанских пошиљака из става 4. овог члана, уговорити и другачије рокове за уручење, с тим да рокови за уручење експрес услуге не смеју бити дужи од три радна дана.

V. ПРИСТУП ПОШТАНСКОЈ МРЕЖИ ЈАВНОГ ПОШТАНСКОГ ОПЕРАТОРА

Члан 52.

Јавни поштански оператор је дужан да омогући другим поштанским операторима и консолидаторима (у даљем тексту: корисник приступа), приступ поштанској мрежи.

Регулатор ближе прописује приступ поштанској мрежи из става 1. овог члана.

Услови и цене приступа поштанској мрежи морају бити унапред познати, транспарентни и недискриминаторни за све кориснике приступа.

Члан 53.

Захтев за приступ поштанској мрежи мора да садржи:

- 1) податке о кориснику приступа (назив и седиште);
- 2) списак поштанских услуга и процену количине пошиљака којима приступа мрежи у току календарског месеца;
- 3) процену динамике предаје пошиљака;
- 4) тачке и начин приступа поштанској мрежи;
- 5) период за који се захтева приступ поштанској мрежи.

Јавни поштански оператор је у обавези да о захтеву за приступ мрежи одлучи у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Члан 54.

Јавни поштански оператор може одбити захтев за приступ поштанској мрежи ако:

- 1) корисник приступа нема техничко-технолошке могућности за подршку приступа мрежи;
- 2) се приступом мрежи угрожавају права и обавезе јавног поштанског оператора у пружању универзалне поштанске услуге или се угрожава квалитет пружања услуге;
- 3) поштански оператор не прихвати услове утврђене актом Регулатора и цене утврђене ценовником за пружање услуга јавног поштанског оператора.

Јавни поштански оператор је, у случају одбијања захтева о приступу мрежи, дужан да подносиоцу захтева достави одлуку о одбијању са образложењем у року од осам дана од дана доношења одлуке.

Члан 55.

Регулатор решава спорове у вези са приступом мрежи.

Регулатор одлучује о спору у року од 90 дана од дана покретања поступка за решавање спора и одлуку објављује на својој интернет страници у року од осам дана од дана доношења.

У решавању спора у вези са приступом Регулатор доноси одлуке у складу са одредбама закона којим се уређује општи управни поступак.

Одлуке Регулатора из става 3. овог члана су коначне и против тих одлука се може покренути управни спор тужбом пред Управним судом.

Члан 56.

Међусобна права и обавезе јавног поштанског оператора и корисника приступа уређују се уговором о приступу.

Уговор из става 1. овог члана мора да садржи:

- 1) права и обавезе јавног поштанског оператора и корисника приступа;
- 2) врсте услуга које ће корисник приступа обављати и услове приступа;
- 3) тачке приступа поштанској мрежи;
- 4) цене, начин и рокове плаћања за приступ поштанској мрежи;
- 5) поступак измене уговора;
- 6) рок важења уговора и разлоге за раскид уговора.

На уговор из става 1. овог члана Регулатор даје сагласност у року од 30 дана од дана пријема уговора.

Члан 57.

На основу закљученог уговора, јавни поштански оператор је дужан да корисницима приступа омогући и приступ:

- 1) бази поштанских адресних података на основу које се врши адресовање, сортирање и усмеравање поштиљака;
- 2) подацима о промени адресе, преусмеравању поштанских поштиљака и враћању поштиљака поштиљаоцу.

Корисник приступа је дужан да адресне податке добијене од јавног поштанског оператора користи у сврху адресовања, сортирања и усмеравања поштанских пошиљака, у складу са уговором.

Корисник приступа наведене податке не може уступати другим лицима.

Базе поштанских адресних података и други подаци су власништво јавног поштанског оператора.

Члан 58.

Цена приступа поштанској мрежи утврђује се на основу стварних трошкова приступа мрежи при чему се цена умањује за трошкове које је корисник приступа имао за обезбеђење приступа поштанској мрежи, као избегнути трошак јавног поштанског оператора.

Цене приступа поштанској мрежи, као и цене за приступ подацима и услугама, део су ценовника за пружање услуга јавног поштанског оператора.

Регулатор може утврдити и годишњу накнаду на име учешћа у трошковима одржавања поштанске мреже актом из члана 52. став 2. овог закона.

Члан 59.

Уговор о приступу поштанској мрежи престаје да важи:

- 1) истеком рока на који је закључен, у случају да није продужен;
- 2) споразумно;
- 3) отказом једне уговорне стране;
- 4) изрицањем мере забране обављања делатности кориснику приступа.

Уговор из става 1. овог члана престаје да важи и у случају одузимања дозволе једној од уговорних страна или када се над овлашћеним даваоцем универзалне поштанске услуге или корисником приступа покрене поступак стечаја или ликвидације.

VI. ДОЗВОЛЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОШТАНСКИХ УСЛУГА

Члан 60.

Поштански оператор, који је уписан у регистар привредних субјеката у Републици Србији, обавља поштанске услуге на основу дозволе.

Регулатор издаје следеће врсте дозвола:

- 1) дозвола за обављање универзалне поштанске услуге и
- 2) дозвола за обављање поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге.

Дозвола за обављање универзалне поштанске услуге се издаје:

- 1) јавном поштанском оператору за целокупну територију Републике Србије и обухвата све услуге из опсега универзалне поштанске услуге;
- 2) поштанском оператору за обављање једне или више услуга из опсега универзалне поштанске услуге као даваоцу универзалне поштанске услуге за целокупну територију Републике Србије.

Дозволу за обављање поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге Регулатор може издати поштанском оператору за целу

територију Републике Србије или за одређени део територије Републике Србије.

Члан 61.

Дозвола за обављање универзалне поштанске услуге јавном поштанском оператору се додељује одлуком када Регулатор, на основу анализе стања на тржишту поштанских услуга у Републици Србији, утврди да постоји:

- 1) само један заинтересовани поштански оператор који може да осигура обављање универзалне поштанске услуге из члана 18. овог закона. Регулатор је дужан да у том случају спроведе јавне консултације о предлогу одлуке у трајању од најмање 30 дана, и
- 2) два или више заинтересованих поштанских оператора који могу да осигурају обављање универзалне поштанске услуге из члана 18. овог закона и спроведе поступак јавног конкурса.

Регулатор врши анализу стања тржишта поштанских услуга у Републици Србији:

- 1) две године пре истека рока важења дозволе јавног поштанског оператора за обављање универзалне поштанске услуге или
- 2) уколико је угрожено обављање универзалне поштанске услуге.

Члан 62.

Регулатор ближе уређује садржај, поступак, услове и рокове за спровођење јавног конкурса, као и критеријуме за избор из члана 61. став 1. тачка 2) овог закона.

Критеријуми за избор, на основу којих Регулатор бира јавног поштанског оператора у поступку јавног конкурса морају да се заснивају на начелима објективности, транспарентности, сразмерности и недискриминације, при чему посебно треба узети у обзир циљеве из члана 18. став 1. овог закона.

Позив за јавни конкурс за избор јавног поштанског оператора се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” и на интернет страници Регулатора.

На основу критеријума за избор из става 1. овог члана, а након оцене свих понуда примљених у поступку јавног конкурса, Регулатор доноси одлуку о избору јавног поштанског оператора, у року од 90 дана.

Изузетно, рок из става 4. овог члана може се додатно продужити на период од 60 дана у изузетним случајевима који се односе на обимност и комплексност предмета одлучивања.

Члан 63.

Дозвола јавном поштанском оператору за обављање универзалне поштанске услуге мора да садржи:

- 1) податке о имаоцу дозволе (пословно име, седиште, матични број и ПИБ);
- 2) спецификацију поштанских услуга које се пружају на основу дозволе;
- 3) територију на којој се обавља универзална поштанска услуга;
- 4) рок важења дозволе;
- 5) права и обавезе у обављању универзалне поштанске услуге.

Дозвола јавном поштанском оператору за универзалну поштанску услугу издаје са на период од 15 година.

Члан 64.

Дозволу за обављање једне или више услуга из опсега универзалне поштанске услуге даваоцу универзалне поштанске услуге издаје Регулатор, на основу поднетог захтева привредног субјекта.

Дозволу за обављање поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге издаје Регулатор, на основу поднетог захтева привредног субјекта.

Садржај захтева за издавање дозволе из ст. 1. и 2. овог члана ближе прописује Регулатор актом из члана 8. овог закона.

Регулатор је дужан да о уредном захтеву за издавање дозволе за обављање универзалне поштанске услуге одлучи у року од 30 дана од дана подношења захтева, а уредност захтева се цени у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

Регулатор је дужан да о уредном захтеву за издавање дозволе за обављање поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге одлучи у року од 30 дана од дана подношења захтева, а уредност захтева се цени у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

Члан 65.

Дозвола из члана 64. ст. 1. и 2. овог закона мора да садржи:

- 1) податке о имаоцу дозволе (пословно име, седиште, матични број и ПИБ);
- 2) спецификацију поштанских услуга које се пружају на основу дозволе;
- 3) територију на којој се обављају поштанске услуге;
- 4) рок важења дозволе.

Дозвола се издаје са роком важења до десет година.

Члан 66.

Ималац дозволе је дужан да обавља поштанске услуге у складу са дозволом.

Ималац дозволе може да престане да користи дозволу и пре истека рока, на који је дозвола издата, изузев јавног поштанског оператора.

У случају из става 2. овог члана, ималац дозволе је дужан да о престанку коришћења дозволе обавести Регулатора у року од 30 дана пре престанка обављања делатности и да измири све преузете обавезе према корисницима, Регулатору и другим лицима.

Дозвола је непреносива.

Поштански оператор који поштанске услуге обавља на основу дозволе, обавезан је да писаним путем обавести Регулатора о свакој промени податка у дозволи из чл. 63. и 65. овог закона, најкасније у року од 30 дана од дана настанка тих промена.

Члан 67.

Регулатор може изменити дозволу, по службеној дужности, ако је то неопходно због усклађивања са међународним актима, другим прописима или у циљу обезбеђења одрживости обављања универзалне поштанске услуге.

Регулатор може изменити дозволу и на захтев поштанског оператора.

Дозвола престаје да важи одузимањем, истеком рока на који је издата или на захтев имаоца дозволе.

Пре доношења одлуке из става 1. овог члана, Регулатор је дужан да обавести Министарство уколико се измене односе на дозволу за обављање универзалне поштанске услуге.

Члан 68.

Поштански оператори плаћају таксу за издавање дозвола и таксу за измену дозволе.

Поштански оператори су дужни да на име накнаде оперативних трошкова плаћају Регулатору до 0,4% од укупног прихода оствареног од обављања поштанских услуга у претходној календарској години.

Регулатор, уз сагласност министарства надлежног за послове финансија, утврђује висину и начин плаћања таксе из става 1. овог члана и висину и начин плаћања накнаде на име оперативних трошкова из става 2. овог члана.

Средства из ст. 1. и 2. овог члана користе се за обављање регулаторних послова Регулатора.

Члан 69.

Регулатор може имаоцу дозволе одузети дозволу за обављање поштанских услуга у следећим случајевима:

- 1) ако је дозволу добио на основу неистинитих података, који су били од значаја за доношење одлуке;
- 2) ако не обавља поштанске услуге у складу са законом, на начин и под условима утврђеним дозволом;
- 3) ако и после писане опомене у року од 15 дана не измири обавезу из члана 68. став 2. овог закона;
- 4) ако је противзаконитим обављањем делатности нанео штету општем интересу или проузроковао штету већих размера;
- 5) ако није отпочео са обављањем поштанских услуга у року од 60 дана од дана добијања дозволе или је наступио прекид у обављању поштанских услуга у непрекидном трајању дуже од 12 месеци.

Регулатор доноси одлуке у складу са одредбама закона којим се уређује општи управни поступак.

Одлуке Регулатора из става 2. овог члана су коначне и против њих се може покренути управни спор тужбом пред Управним судом.

VII. ПОШТАНСКЕ МАРКЕ

Члан 70.

Поштанске марке се користе за плаћање поштанских услуга које обавља јавни поштански оператор, у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају.

Члан 71.

Послови у вези са издавањем, продајом и повлачењем из употребе поштанских марака поверавају се Јавном предузећу „Пошта Србије”, Београд.

Поштанске марке Републике Србије морају испуњавати услове прописане актима Светског поштанског савеза и садржати реч: „Србија”.

Министар у текућој години утврђује план издавања пригодних поштанских марака, као и мотиве редовних издања поштанских марака које ће се издавати у наредној години.

Поштанске марке се издају у складу са планом издавања из става 3. овог члана.

Услове и начин издавања поштанских марака, уз сагласност Владе, утврђује Јавно предузеће „Пошта Србије”, Београд.

Јавно предузеће „Пошта Србије”, Београд је дужно да на захтев Министарства, а најмање једном годишње, доставља извештај о броју и количини штампаних редовних, пригодних и персонализованих поштанских марака, као и податке о корисницима, подносиоцима захтева за штампање персонализованих поштанских марака.

Члан 72.

Јавно предузеће „Пошта Србије”, Београд:

- 1) издаје редовне, пригодне и персонализоване поштанске марке;
- 2) издаје пригодне коверте које се издају првог дана издавања поштанске марке;
- 3) издаје максимум карте;
- 4) издаје пригодне поштанске жигове;
- 5) издаје разгледнице са уштампаном поштанском марком;
- 6) издаје дописнице са уштампаном поштанском марком;
- 7) издаје каталоге и друге филателистичке производе;
- 8) продаје и размењује међународне купоне за одговор.

Доплатна поштанска марка се не сматра поштанском марком у смислу овог закона.

Члан 73.

Поштанске марке се сматрају неважећим ако:

- 1) нису издате у складу са одредбама овог закона и прописа донетих на основу овог закона;
- 2) су оштећене, услед чега нису видљиве ознаке, назив издавача или номинална вредност;
- 3) су издате од стране неовлашћеног лица;
- 4) су поништене;
- 5) су повучене из употребе.

Ако је на поштанској пошиљци налепљена неважећа поштанска марка, сматра се да поштанска услуга није плаћена.

VIII. ЗАШТИТА КОРИСНИКА ПОШТАНСКИХ УСЛУГА И ПРИГОВОРИ

Члан 74.

Уколико корисник сматра да поштанска пошиљка није уручена примаоцу или да је уручена са закашњењем, да посебно уговорена обавеза није извршена или да није извршена у целини, да је погрешно обрачуната и наплаћена поштарина, може изјавити рекламацију поштанском оператору у року од 60 дана у унутрашњем и у року од шест месеци у међународном поштанском саобраћају, рачунајући од наредног дана од дана предаје поштанске пошиљке.

Рекламација садржи број поштанске пошиљке, име, презиме и адресу пошиљаоца и примаоца, као и податке о вредности пошиљке и откупном износу, уколико је предмет рекламације вредносна или откупна пошиљка.

У случају да корисник не поднесе рекламацију у роковима из става 1. овог члана, губи право на новчану накнаду штете коју би могао да оствари по одредбама овог закона.

Члан 75.

У случајевима оштећења или умањења поштанске пошиљке, корисник или овлашћено лице може изјавити рекламацију поштанском оператору најкасније наредног радног дана од дана уручења пошиљке.

У случају да корисник не поднесе рекламацију у року из става 1. овог члана, губи право на новчану накнаду штете коју би могао да оствари по одредбама овог закона.

Члан 76.

Поштански оператор је дужан да по пријему рекламације у случајевима из члана 75. став 1. овог закона сачини записник, који мора садржати све податке о пошиљци, пошиљаоцу и примаоцу из члана 74. став 2. овог закона.

Поштански оператор је дужан да пре уручења поштанске пошиљке сачини записник, ако уочи оштећење пошиљке настало у токовима поштанског оператора, као и да о томе обавести корисника.

Члан 77.

Поштански оператор је дужан да се изјасни о основаности рекламације у унутрашњем поштанском саобраћају у року од осам дана од дана пријема рекламације и да донесе одлуку о поднетој рекламацији у року од 15 дана од дана пријема рекламације, док одлуку о основаности рекламације у међународном поштанском саобраћају доноси у роковима прописаним актима Светског поштанског савеза.

За универзалну поштанску услугу, након окончаног рекламационог поступка, корисник има право да поднесе приговор поштанском оператору у року од 15 дана од дана уручења писаног одговора, који је дужан да у року од 15 дана од дана пријема приговора одлучи о приговору корисника.

Поштански оператор мора, као саставни део својих општих услова, описати поступак подношења и решавања рекламација и поступања по приговорима корисника поштанских услуга који мора бити транспарентан, објективан, недискриминирајући и јавно доступан свим корисницима поштанских услуга.

Члан 78.

Против одлуке из члана 77. ст. 1. и 2. овог закона о одбијању рекламације, корисник поштанских услуга може поднети приговор Регулатору у року од 15 дана од дана пријема одлуке.

Корисник може поднети приговор Регулатору и због недостављања одлуке из члана 77. ст. 1. и 2. овог закона у року од 90 дана од дана подношења рекламације.

По поднетим приговорима из ст. 1. и 2. овог члана, спор између поштанског оператора и корисника решава се у вансудском поступку.

Регулатор ближе прописује начин спровођења поступка из става 3. овог члана.

Уколико спор не може бити решен споразумно, Регулатор, најкасније у року од 60 дана од дана покретања поступка из става 3. овог члана, доноси одлуку на основу изведених доказа (достављене документације, прикупљених изјава страна у спору и др.), по правилу, без спровођења усмене расправе. Регулатор образложену одлуку доставља подносиоцу приговора и поштанском оператору.

Одлука из става 5. овог члана је коначна и против те одлуке се може покренути управни спор пред Управним судом.

Поступак вансудског решавања спора пред Регулатором не искључује могућност покретања поступка пред надлежним судом.

Члан 79.

Поштански оператор је дужан да поштанску пошиљку уручи примаоцу у стању у коме је примљена од пошиљаоца.

За проузроковану штету која је настала у међународном поштанском саобраћају, поштански оператор одговара у складу са актима Светског поштанског савеза или међународних конвенција, споразума и других међународних аката потврђених од стране Републике Србије, у границама утврђене одговорности.

За проузроковану штету која је настала у унутрашњем поштанском саобраћају, поштански оператор је дужан да кориснику исплати накнаду штете и то:

1) за губитак или потпуно оштећење вредносне поштанске пошиљке – износ означен на пошиљци и износ наплаћене поштарине за ту пошиљку;

2) за губитак или погрешну исплату упутнице – износ у висини износа означеног на упутници, увећан за износ наплаћене поштарине за пријем, пренос и исплату упутнице;

3) за делимично оштећење или умањење садржине вредносне поштанске пошиљке – износ у висини утврђеног дела оштећења или умањења садржине, с тим да износ не може бити већи од износа који би се исплатио на основу тачке 1) овог става;

4) за губитак или потпуно оштећење регистроване поштанске пошиљке – десетоструки износ наплаћене поштарине;

5) за делимично оштећење или умањење садржине регистроване поштанске пошиљке – износ у висини утврђеног дела оштећења или умањења садржине, с тим да износ не може бити већи од износа који би се исплатио на основу тачке 4) овог става;

6) за неизвршену, непотпуно или погрешно извршену поштанску услугу регистроване поштанске пошиљке – троструки износ наплаћене поштарине;

7) за прекорачење рока за уручење регистроване поштанске пошиљке –двоструки износ наплаћене поштарине.

У случају погрешно обрачунате поштарине и за погрешно исплаћен или неисплаћен откупни износ, поштански оператор је у обавези да кориснику исплати:

1) за више наплаћену поштарину – износ више наплаћене поштарине;

2) за погрешно исплаћен или неисплаћен откупни износ – износ у висини неисплаћеног откупног износа.

Приликом обрачуна накнаде штете, на обрачунати износ из става 3. овог члана, додаје се и једна повратна поштарина уколико је иста наплаћена приликом враћања поштанске пошиљке пошиљаоцу.

Накнада штете кориснику се може исплатити по више основа, сагласно ставу 3. овог члана, с тим да укупан износ не може бити већи од износа који би се исплатио, у случају губитка пошиљке, потпуног оштећења пошиљке или погрешне исплате поштанске упутнице.

Поштански оператор је дужан да кориснику или овлашћеном лицу исплати накнаду штете у року од 30 дана од дана доношења одлуке или прихватања рекламације из члана 77. ст. 1. и 2. овог закона или достављања одлуке Регулатора из члана 78. став 5. овог закона којом је спор решен у корист корисника поштанских услуга.

Ако поштански оператор не исплати кориснику или другом овлашћеном лицу накнаду штете у року од 30 дана од дана прихватања рекламације или достављања одлуке Регулатора право на накнаду штете се може остваривати судским путем.

Индиректна штета или измакла добит се не узима у обзир приликом обрачуна накнаде штете из става 3. овог члана од стране поштанског оператора, као ни у поступку вансудског решавања спора пред Регулатором, што не искључује могућност покретања поступка пред надлежним судом.

Поштански оператор је дужан да надокнади штету из става 3. овог члана кориснику који је платио поштарину.

Уколико поштарина није наплаћена поштански оператор је дужан да надокнади штету кориснику који је уговорио услугу са поштанским оператором, при чему корисник остварује накнаду штете у висини која је прописана ставом 3. тач. 1), 2) и 4) овог члана умањену за износ поштарине.

Уколико пошиљалац има право на надокнаду штете, може се одрећи исте у корист примаоца уз достављање сагласности на обрасцу прописаном у општим условима поштанског оператора.

Ако се изгубљена пошиљка или њен део пронађе након исплате накнаде, поштански оператор је дужан да обавести пошиљалаца или овлашћено лице. Ако пошиљалац или овлашћено лице захтева испоруку накнадно пронађене пошиљке, дужни су да врате примљени износ накнаде. У супротном, поштански оператор има право да уништи пошиљку или прода њен садржај.

Поштански оператор може са корисником који предаје већи број поштанских пошиљака уговорити и другачији износ накнаде штете, уколико је уговором предвиђено да пошиљалац плаћа поштарину.

Члан 80.

Поштански оператор се ослобађа одговорности за накнаду штете ако је:

- 1) штета настала услед околности, које поштанском оператору нису били познате приликом преузимања поштанске пошиљке, које се нису могле предвидети, избећи или отклонити (виша сила);
- 2) пријем, усмеравање, пренос и уручење поштанске пошиљке обављено у складу са одредбама овог закона и прописа донетих на основу овог закона;
- 3) штета настала услед пропуста пошиљаоца у вези са избором поштанске услуге или обезбеђењем њене садржине;
- 4) адреса непотпуна или нетачна.

Члан 81.

Пошиљалац је дужан да на поштанској пошиљци правилно и јасно означи назив, односно име и презиме примаоца и тачну адресу примаоца.

Пошиљалац је дужан да на поштанској пошиљци правилно и јасно означи назив, односно своје име и презиме и тачну адресу.

Уколико поштанска пошиљка не садржи податке из ст. 1. и 2. овог члана, поштански оператор, односно запослени на пријему пошиљака, дужан је да захтева од корисника да отклони уочене недостатке у адресовању, а уколико корисник не поступи у складу са захтевом, дужан је да одбије пријем такве пошиљке.

Пошиљалац је дужан да правилно упакује поштанску пошиљку у одговарајуће унутрашње и спољашње паковање на начин којим се штити садржина те пошиљке, друге пошиљке, запослени који рукују пошиљком, као и опрема и средства која се користе при руковању са пошиљком, у складу са законом и правилима паковања прописаним општим условима поштанских оператора.

Приликом пријема поштанске пошиљке, запослени код поштанског оператора је дужан да укаже на неправилно паковање и да уколико се исто не отклони дужан је да одбије пријем такве пошиљке.

За пошиљку са ломљивом или другом специфичном садржином, дужност поштанског оператора је да провери да ли је пошиљка адекватно упакована, да укаже на неправилно паковање, да пошиљаоцу понуди одговарајућу услугу, као и да одбије пријем такве пошиљке уколико се неправилност не отклони. Такође, дужност поштанског оператора је да означи пошиљке са ломљивом или другом специфичном садржином и да са њима посебно пажљиво рукује у свим фазама преноса.

Члан 82.

Потраживања корисника за накнаду штете застаревају истеком рока од три године. Застарелост из става 1. овог члана, почиње да тече:

- 1) за потраживања накнаде штете због мање или више наплаћене поштарине или других трошкова – од дана плаћања;
- 2) за потраживања која се односе на откупнину – након 15 дана од дана када је истекао рок за уручење поштанске пошиљке;
- 3) за потраживање накнаде штете због оштећења или умањења садржине вредносне поштанске пошиљке или због прекорачења рока за

уручење регистроване поштанске пошиљке – од дана уручења поштанске пошиљке, односно од дана истека рока за уручење;

4) за потраживања накнаде штете због губитка поштанске пошиљке – након 30 дана од истека рока за уручење поштанске пошиљке.

Члан 83.

Застаревање се прекида када се поштанском оператору достави захтев за исплату потраживања у писаној форми или се покрене поступак за вансудско решавање спора пред Регулатором, у складу са овим законом. Застаревање почиње изнова да тече када је кориснику или овлашћеном лицу достављен писани одговор на тај захтев.

Застаревање не може да наступи пре истека рока од 30 дана од дана добијања одговора поштанског оператора у вези са захтевом за потраживање.

Накнадни захтеви у вези са истим предметом не прекидају застаревање.

IX. НАДЗОР

Члан 84.

Надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство.

Инспекцијски надзор из става 1. овог члана Министарство врши преко инспектора за поштанске услуге (у даљем тексту: инспектор).

Члан 85.

Поштански оператори и Регулатор су дужни да на захтев Министарства доставе све потребне податке у вези са обављањем поштанских услуга, укључујући и податке који имају карактер пословне тајне.

Члан 86.

Инспектор је самосталан у границама овлашћења утврђених законом и другим прописима којима се уређује обављање послова инспекције и за свој рад је лично одговоран.

Инспектор мора да поседује легитимацију приликом вршења надзора, којом доказује својство инспектора.

Образац легитимације из става 2. овог члана и начин њеног издавања, прописује министар надлежан за послове државне управе.

Члан 87.

У вршењу надзора, инспектор је дужан да:

- 1) обавља надзор савесно и поштено, у складу са законом;
- 2) сарађује са другим инспекторима, правосудним, прекршајним и другим надлежним органима;
- 3) поступа по пријавама физичких и правних лица у вези са пословима из своје надлежности и да о поступку и резултатима поступка, у примереном року, обавести подносиоца пријаве;
- 4) предузима и предлаже превентивне мере и радње у циљу спречавања повреде закона и других прописа.

Члан 88.

У вршењу надзора инспектор има право и дужност да:

- 1) врши идентификацију лица која обављају делатност поштанских услуга или лица која затекне у обављању послова из делатности поштанских услуга, увидом у личну исправу или другу исправу са фотографијом;
- 2) прегледа пословне просторије у којима се обављају поштанске услуге;
- 3) прегледа опште и појединачне акте, врши увид у пословне књиге и другу документацију која се односи на обављање поштанских услуга;
- 4) фотографише, врши видео снимање простора у коме се врши надзор, као и других предмета које су предмет надзора и/или су затечени у објекту или возилу којим се врши превоз поштиљака;
- 5) врши преглед возила којима се обавља превоз поштанских поштиљака;
- 6) захтева и добије благовремено асистенцију полиције или комуналне полиције, ако основано процени да је то потребно према приликама одређеног случаја;
- 7) узима изјаве од лица која обављају поштанске услуге, односно сведока и одговорних лица, као и да позива лица ради давања изјава о питањима од значаја за предмет надзора;
- 8) у сарадњи са надлежним државним органима подноси предлог за издавање судског налога за претрес стамбеног или пратећег простора, када има сазнања да се у том простору обављају поштанске услуге;
- 9) прикупља друге податке и доказе који су од значаја за правилно утврђивање чињеничног стања;
- 10) наложи да му се у одређеном року достави извештај о предузетим мерама и радњама које је наложио у поступку вршења инспекцијског надзора;
- 11) предузима и друге радње у складу са законом.

Под пословним просторијама из става 1. тачка 2) овог члана, сматра се и стан, пратећа просторија или други простор стамбеног карактера, који је регистрован као седиште или као место у коме се обавља делатност, у складу са законом којим се уређује поступак регистрације у Агенцији за привредне регистре.

Члан 89.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор је овлашћен да:

- 1) наложи да му се стави на увид потребна документација, односно достави потребна документација;
- 2) наложи повраћај више наплаћене поштарине;
- 3) наложи обештећење корисника због губитка, оштећења регистроване поштанске поштиљке или прекорачења рока за уручење регистроване поштанске поштиљке;
- 4) поднесе надлежном органу кривичну пријаву или пријаву за привредни преступ, поднесе захтев за покретање прекршајног поступка и изда прекршајни налог.

Члан 90.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор је овлашћен да:

1) привремено, најдуже до окончања поступка, одузме поштанске пошиљке чија је садржина забрањена и изда потврду о привремено одузетим предметима;

2) привремено, најдуже до окончања поступка, одузме поштанске пошиљке или предмете који су употребљени, намењени или су настали извршењем прекршаја, привредног преступа или кривичног дела и изда потврду о привремено одузетим предметима;

3) привремено забрани обављање делатности, затварањем просторија у којима се обавља делатност или на други одговарајући начин у случајевима:

(1) спречавања инспектора у вршењу послова надзора;

(2) неовлашћеног обављања делатности;

4) привремено одузме дозволу уколико корисник дозволе не поступа у складу са издатом дозволом.

Инспектор ће решењем утврдити време трајања привремене забране обављања делатности из става 1. тачка 3) овог члана и рока на који је дозвола привремено одузета из става 1. тачка 4) овог члана, у коме су лица дужна да отклоне неправилности због којих је мера изречена.

О привременом одузимању дозволе из става 1. тачка 4) овог члана, инспектор обавештава Регулатора. Инспектор може затражити и предузимање мера из надлежности Регулатора.

Потврда о привременом одузимању поштанских пошиљака, односно предмета из става 1. овог члана, садржи податке о надзираном субјекту, време и место одузимања, правни основ одузимања, врсту и количину одузетих пошиљака односно предмета, потпис надзираног субјекта, односно овлашћеног лица, односно напомену да је надзирани субјект, односно овлашћено лице одбило да потпише потврду, име, презиме и потпис инспектора.

Члан 91.

Ако инспектор приликом вршења надзора утврди да закон или није примењен или да није правилно примењен, доноси решење којим налаже отклањање утврђене неправилности и одређује рок у коме је надзирани субјект дужан да поступи по налогу из решења.

Решење о привременој забрани обављања делатности из члана 90. овог закона, инспектор доноси у року од 48 часова од затварања објекта.

Члан 92.

По жалби на решење инспектора решава Министар.

Жалба се изјављује у року од 15 дана од дана достављања решења.

Решење Министра је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Жалба не одлаже извршење решења.

Х. СТРУЧНИ НАДЗОР**Члан 93.**

Регулатор обавља стручни надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу закона у делу којим је уређен квалитет обављања поштанске

услуге, приступ мрежи јавног поштанског оператора, цена поштанских услуга, рачуноводствено раздвајање поштанске од других делатности поштанских оператора и рачуноводствено раздвајање универзалне поштанске услуге и услуга изван опсега универзалне поштанске услуге давалаца универзалне поштанске услуге.

Начин и поступак стручног надзора, као и друга питања у вези са стручним надзором, прописује Министар на предлог Регулатора.

Члан 94.

Стручни надзор Регулатор може обављати само код привредних субјеката који се налазе у регистру поштанских оператора.

Послове стручног надзора у име Регулатора може да врши лице које има овлашћење Регулатора.

У поступку стручног надзора овлашћено лице Регулатора има право и обавезу да:

- 1) контролише испуњеност прописаних параметара квалитета при обављању универзалне поштанске услуге, као и квалитет обављања поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге;
- 2) контролише примену важећих ценовника поштанских услуга;
- 3) контролише поштовање општих услова од стране оператора;
- 4) контролише примену уговора о приступу мрежи;
- 5) контролише рачуноводствено раздвајање поштанских услуга;
- 6) контролише квалитет достављених или ажурираних података у вези са обављањем поштанских услуга који су неопходни за спровођење радњи и мера у складу са овим законом, као и података за јасно дефинисане статистичке сврхе.

Поштански оператори су дужни да на захтев Регулатора доставе све податке неопходне за обављање стручног надзора, укључујући и податке који представљају пословну тајну оператора.

О извршеном стручном надзору из става 1. овог члана, утврђеном чињеничном стању и предузетим мерама, Регулатор обавештава инспектора за поштанске услуге.

Ако у вршењу стручног надзора Регулатор утврди неправилности, недостатке или пропусте у примени овог закона и прописа донетих на основу њега, о томе обавештава надзирани субјекат и одређује му рок у коме је дужан да их отклони.

Рок из става 6. овог члана не може бити краћи од 15 дана од дана пријема обавештења, осим у случајевима који захтевају хитно поступање.

Ако Регулатор утврди да надзирани субјекат није, у остављеном року, отклонио утврђене неправилности, недостатке или пропусте у примени овог закона и прописа донетих на основу њега, подноси пријаву инспектору за поштанске услуге.

Регулатор је дужан да поступи по захтеву инспектора да обави стручни надзор и да о исходу надзора обавести инспектора.

Члан 95.

Образац легитимације и начин издавања легитимације овлашћеног лица Регулатора, утврђује Регулатор.

Легитимација овлашћеног лица из става 1. овог члана мора да садржи: лого Регулаторног тела за електронске комуникације и поштанске услуге, име и презиме овлашћеног лица, фотографију овлашћеног лица, службени број легитимације, датум издавања легитимације, печат Регулатора, потпис директора Регулатора, као и одштампан текст следеће садржине: „Ималац ове легитимације има овлашћења у складу са одредбама члана 94. став 3. Закона о поштанским услугама”.

XI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 96.

Новчаном казном од 1.000.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ привредни субјект ако неовлашћено обавља резервисане поштанске услуге или повери обављање резервисаних поштанских услуга неовлашћеном привредном субјекту (члан 24).

За привредни преступ из става 1. овог члана, казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара одговорно лице у правном лицу, односно привредном субјекту.

Члан 97.

Новчаном казном од 1.000.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако обавља универзалну поштанску услугу без дозволе за универзалну поштанску услугу (члан 60. став 2. тачка 1)).

За привредни преступ из става 1. овог члана, казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара одговорно лице у правном лицу.

Члан 98.

Новчаном казном од 1.000.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако обавља поштанске услуге без дозволе (члан 60. став 1).

За привредни преступ из става 1. овог члана, казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара одговорно лице у правном лицу.

Члан 99.

Новчаном казном од 100.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ јавни поштански оператор ако:

- 1) не поступа у складу са условима и начином обављања универзалне поштанске услуге прописаним актом из члана 8. овог закона;
- 2) обавља универзалну поштанску услугу супротно члану 21. став 1. овог закона;
- 3) рачуноводствено не прати раздвојено приходе и трошкове остварене од универзалне поштанске услуге од прихода и трошкова остварених од поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге (члан 34. став 2);
- 4) рачуноводствено не прати раздвојено приходе резервисаних поштанских услуга од прихода нерезервисаних поштанских услуга из домена универзалне поштанске услуге (члан 34. став 4);
- 5) приходима од резервисаних поштанских услуга субвенционише поштанске услуге које нису универзална поштанска услуга (члан 34. став 10);
- 6) не достави годишњи извештај у прописаном року (члан 34. став 12);

7) не омогући приступ мрежи на начин утврђен овим законом и прописима донетим на основу овог закона (члан 52. став 1);

8) издаје поштанске марке супротно члану 71. ст. 4. и 6. овог закона.

Новчаном казном од 100.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ давалац универзалне поштанске услуге са својством правног лица у случајевима из става 1. тач. 1) 2) и 3) овог члана.

За привредни преступ из ст. 1. и 2. овог члана, казниће се новчаном казном од 5.000 до 200.000 динара одговорно лице у јавном поштанском оператору, односно код даваоца универзалне поштанске услуге.

Члан 100.

Новчаном казном од 50.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај поштански оператор са својством правног лица ако:

- 1) не поступа у складу са својим општим условима (члан 9. став 10);
- 2) поступа супротно члану 15. овог закона;
- 3) неовлашћено користи назив „пошта” (члан 20);
- 4) не достави Регулатору извештај о свом пословању (члан 22. став 1);
- 5) поступа супротно одредбама члана 44. овог закона;
- 6) не обавља поштанске услуге у складу са дозволом (члан 66. ст. 1. и 4);
- 7) не поступи по налогу инспектора (члан 89. став 1. тач. 1), 2) и 3));
- 8) не поступи по решењу инспектора (члан 91. став 1);
- 9) не достави Регулатору податке и информације потребне за вршење послова стручног надзора, односно ако не отклони утврђене неправилности у прописаном року (члан 94. ст. 4. и 6).

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара одговорно лице у правном лицу.

За прекршаје из става 1. тач. 1), 2), 3), 5), 6), 7), 8) и 9) овог члана, казниће се поштански оператор са својством предузетника новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара.

Члан 101.

Новчаном казном у износу од 40.000 динара казниће се за прекршај поштански оператор ако поступа супротно члану 9. ст. 3. и 9, члану 12, члану 28. ст. 2-4, члану 32. став 2, члану 37. став 3, члану 40. ст. 3, 5. и 8, члану 45. став 1, члану 66. ст. 3. и 5, чл. 76. и 77. и члану 81. став 3. овог закона.

За прекршаје из става 1. овог члана, казниће се новчаном казном у износу од 20.000 динара одговорно лице код поштанског оператора.

Новчаном казном у износу од 20.000 динара казниће се за прекршај пошиљалац ако преда поштанском оператору поштанску пошиљку чија је садржина забрањена (члан 42. став 1).

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 102.

Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се у року од годину дана од ступања на снагу овог закона.

Подзаконски акти донети до ступања на снагу овог закона примењиваће се до доношења подзаконских аката у складу са овим законом, осим у делу у којем су у супротности са овим законом.

Члан 103.

Дозволе издате до дана ступања на снагу овог закона важе до истека рока на који су издате.

Члан 104.

Поступци који су започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се у складу са прописима по којима су започети.

Члан 105.

Одредбе члана 24. овог закона примењују се до дана приступања Републике Србије Европској унији.

Одредбе члана 36. овог закона примењују се од дана приступања Републике Србије Европској унији.

Члан 106.

Члан 18. став 2. овог закона примењује се и након приступања Републике Србије Европској унији, до доношења одлуке из члана 61. став 1. овог закона.

Чл. 61 - 62. овог закона примењују се по истеку пет година од дана приступања Републике Србије Европској унији, осим одредбе из члана 61. став 2. овог закона која се примењује по истеку три године од дана приступања Републике Србије Европској унији.

Члан 107.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о поштанским услугама („Службени гласник РС”, број 77/19), осим одредаба члана 81. ст. 3-5, које престају да важе по истеку 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 108.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 13. Устава Републике Србије, којим је предвиђено да Република Србија уређује и обезбеђује режим и безбедност у свим врстама саобраћаја.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Поштански саобраћај у Републици Србији је један од покретача свеукупног развоја и од виталног је значаја за привреду и становништво. Поштанске услуге имају веома значајну и специфичну економску функцију, па се сврставају у услуге од општег економског интереса. Поштански саобраћај, кроз пружање ефикасних и квалитетних поштанских услуга, представља значајан елемент инфраструктуре који омогућава брз и сигуран пренос не само писаних саопштења, него и робе. Развојем електронске трговине поштански саобраћај постао је и један од кључних сегмената развоја трговине, а самим тим, и привреде у целини.

Развој савремених технологија, пре свега, електронских комуникација, интернета и широкопојасних приступних технологија, наметнули су потребу да будући развој поштанских услуга, поред редефинисања и унапређења универзалне поштанске услуге и развоја поштанске мреже, укључи и одлуке које се односе на е-поштанске услуге, електронску трговину, дигитализацију, међународно пословање, очекивања корисника и задовољење њихових потреба развојем и широком применом нових технолошких решења и креирањем и понудом нових услуга. Поштанска мрежа због своје доступности и јединствености отвара нове могућности за задовољење потреба корисника услуга на комуникационом тржишту, чиме поштански сектор постаје значајан чинилац општег развоја у условима дигиталне ере за развој услуга, посебно електронских.

Убрзане промене које се дешавају у сектору поштанских услуга, на глобалном и националном нивоу, стварају потребу за континуираним планирањем развоја поштанске делатности и унапређењем законодавног оквира у овој области, у циљу обезбеђења одрживог и развијеног тржишта поштанских услуга у дигиталном окружењу.

Како би се обезбедили услови за подстицање одрживости поштанске делатности у ери дигитализације, као и услови да Република Србија успешно постане део јединственог европског поштанског тржишта, неопходно је створити нови регулаторни и институционални оквир за унапређење стања на националном поштанском тржишту, што подразумева даље усклађивање са законодавством Европске уније и актима Светског поштанског савеза.

Област поштанских услуга је уређена Законом о поштанским услугама („Службени гласник РС”, број 77/19), подзаконским актима донетим на основу овог закона, међународним актима, као и Стратегијом развоја поштанских услуга у Републици Србији за период 2021-2025. године, са Акционим планом за спровођење овог стратешког документа.

Наиме, Стратегијом развоја поштанских услуга у Републици Србији за период 2021-2025. године („Службени гласник РС”, број 68/21), у оквиру Посебног циља 1: Обезбеђивање пружања доступних, поузданих и ефикасних поштанских услуга у Републици Србији у складу са директивама и препорукама Светског поштанског савеза, Мера: Усклађивање поштанске регулативе са законодавством ЕУ и Светског поштанског савеза у области поштанских услуга,

предвиђена је Активност: 1.1.1. Доношење Закона о изменама и допунама Закона о поштанским услугама, са роком за реализацију: четврти квартал 2024. године.

Поред тога, доношење Закона о изменама и допунама Закона о поштанским услугама планирано је и Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА), са роком за реализацију: децембар 2024. године. С тим у вези, Европска комисија (ЕК) је одобрила стручно-техничку помоћ Министарству информисања и телекомуникација (у даљем тексту: Министарство), у оквиру треће етапе Policy and Legal Advice Centre (PLAC III) пројекта, који пружа подршку на изради регулативе у оквиру Преговарачког поглавља 3: Право пословног настањивања и слобода пружања услуга, која је реализована у 2023. години и почетком 2024. године и која је дала значајне смернице за израду Нацрта закона.

С тим у вези, битно је истаћи да је, у току сачињавања текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о поштанским услугама, у односу на постојећи закон о поштанским услугама измењено више од половине од укупног броја чланова закона, због чега је одлучено да се приступи изради Предлога закона о поштанским услугама.

Предлог закона о поштанским услугама се ослања на европски регулаторни оквир у области поштанских услуга који чине Уредба (ЕУ) 2018/644 Европског парламента и Савета од 18. априла 2018. године о услугама прекограничне доставе пакета и сет од три поштанске директиве (Директива 97/67/ЕС Европског парламента и Савета од 15. децембра 1997. године о заједничким правилима за развој унутрашњег тржишта заједнице у подручју поштанских услуга и побољшању квалитета поштанских услуга, Директива 2002/39/ЕС Европског парламента и Савета од 10. јуна 2002. године којом се мења Директива 97/67/ЕС у вези са даљим отварањем поштанских услуга према тржишној конкуренцији на нивоу заједнице и Директива 2008/06/ЕС Европског парламента и Савета од 20. фебруара 2008. године којом се мења Директива 97/67/ЕС у вези са потпуним развојем унутрашњег тржишта поштанских услуга у заједници).

У процесу испуњавања услова за пуноправно чланство у Европској унији, Република Србија је дужна да своје законодавство усклади са правним тековинама Европске уније у области поштанских услуга.

Основни разлози за доношење нових законских решења огледају се, првенствено, у унапређењу квалитета поштанских услуга, ефикаснијем функционисању поштанске мреже, развоју тржишта поштанских услуга у складу са континуирано променљивим потребама привреде и грађана и стварању услова за обављање универзалне поштанске услуге, у складу са друштвеним, економским и технолошким окружењем у Републици Србији, а све у циљу постизања напретка у вези са питањима од стратешки приоритетног значаја за стални и одрживи развој поштанског сектора у дигиталном окружењу.

На основу спроведене анализе тржишта поштанских услуга, уочена је потреба за креирањем нових законских решења, која ће, у односу на постојећи закон, допринети дигитализацији процеса кроз примену нових дигиталних технологија у поштанској делатности и савремене поштанске опреме, остваривању већег степена заштите права корисника поштанских услуга, поједностављењу административних процедура за отпочињање обављања делатности поштанских услуга, подстицању развоја прекограничних поштанских услуга и повећању глобалне повезаности, даљем усклађивању са поштанском регулативом Европске уније, као и подстицању и јачању конкуренције на поштанском тржишту, што ће, као крајњи ефекат, довести до повољнијих услова за грађане за све ширу употребу различитих класичних и нових поштанских услуга, у дигиталном добу.

Предлогом закона уређују се сва кључна питања функционисања домаћег тржишта поштанских услуга и уређују се области које су подељене на следећа поглавља:

- I. Основне одредбе;
- II. Надлежности;
- III. Поштанске услуге;
- IV. Поштанске пошиљке;
- V. Приступ мрежи јавног поштанског оператора;
- VI. Дозволе за обављање поштанских услуга;
- VII. Поштанске марке;
- VIII. Заштита корисника поштанских услуга и приговори;
- IX. Надзор;
- X. Стручни надзор;
- XI. Казнене одредбе;
- XII. Прелазне и завршне одредбе.

1. Проблеми које закон треба да реши:

- унапређење законских решења и отклањање недостатака у постојећем закону који су уочени кроз његову досадашњу примену;
- обезбеђење економски и социјално одрживе универзалне поштанске услуге, као услуге од општег економског интереса за све грађане Републике Србије, у дигиталном окружењу;
- измена лимита по маси који се односе на резервисани сервис у циљу унапређења конкуренције на тржишту поштанских услуга;
- редифинисање сета услуга које чине резервисану поштанску услугу у циљу обезбеђења одрживости и унапређења конкурентности поштанске делатности у дигиталној ери;
- повећање степена заштите корисника поштанских услуга путем стварања једноставнијих и ефикаснијих поступака подношења рекламација и приговора поштанским операторима, као и начина остваривања накнаде штете корисницима поштанских услуга;
- спровођење активности које су усмерене на даље јачање капацитета и унапређење оквира надлежности Регулаторног тела за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Регулатор);
- поједностављење административних процедура за отпочињање обављања делатности поштанских услуга у циљу даљег јачања конкуренције на тржишту поштанских услуга;
- подстицање развоја прекограничних поштанских услуга и повећање глобалне повезаности;
- успостављање правног оквира за дигитализацију процеса у циљу примене нових дигиталних технологија у поштанској делатности и савремене поштанске опреме, кроз измену постојећих законских решења у вези са пријемом и уручењем поштанских пошиљака, у погледу омогућавања пријема и уручења пакета преко пакетомата, односно аутомата;
- подизање нивоа транспарентности и поједностављење приступа корисника поштанских услуга регулативи, и, самим тим, олакшавање обављања поштанске делатности и лакше остваривање заштите права корисника, кроз оптимизацију броја подзаконских аката.

Имајући у виду чињеницу да је Република Србија кандидат за чланство у Европској унији, као и да је постојећем закону о поштанским услугама („Службени гласник РС”, број 77/19) у потпуности усклађен са Директивом 97/67/ЕС (прва поштанска директива), Директивом 2002/39/ЕС (друга поштанска директива) и већином одредаба Директиве 2008/06/ЕС (трећа поштанска директива), уочено је да је потребно спровести даље усклађивање са правним оквиром ЕУ који обухвата поменуте три поштанске директиве и Уредбу (ЕУ) 2018/644 Европског парламента и Савета од 18. априла 2018. године о услугама прекограничне доставе пакета, тако што ће се вршити даље транспоновање одређених одредаба треће поштанске директиве и наведене Уредбе у национални поштански закон.

С тим у вези, последњих година приметан је интензиван раст пакетских, експрес и курирских услуга, који је настао због убрзаног развоја е-трговине у Републици Србији и у целој Европи. Главни предуслов за даљи раст електронске трговине је унапређена пакетска достава, која може да прати тај раст и да одговори на захтеве корисника у сегменту цена и квалитета услуга. Уочено је да су тржишта поштанских услуга претрпела велику промену, углавном, вођену технолошким иновацијама, дигитализацијом и е-трговином. Писмоносне пошиљке се све више замењују са електронском комуникацијом, посебно, у контексту е-управе. Истовремено, е-трговина је довела до значајног повећања обима услуга доставе пакета. Имајући у виду изузетан значај квалитетног регулисања одвијања прекограничног пакетског саобраћаја на очекивани даљи раст електронске трговине, спроведена је детаљна анализа у вези са могућношћу примене ове Уредбе на домаћем поштанском тржишту и потребом њене имплементације у поштанску регулативу. Наиме, Уредба је усвојена 2018. године у контексту Стратегије јединственог дигиталног тржишта ЕУ, како би се решио проблем релативно високог нивоа поштарина примењених на услуге прекограничне доставе пакета и недостатак транспарентности цена и регулаторног надзора таквих услуга. Овај акт доноси обавезе поштанским операторима да редовно достављају податке Регулатору о поштаринама за прекограничну доставу пакета, као и Регулатору, да те податке прикупља и обезбеђује транспарентност и доступност ових података корисницима поштанских услуга. На основу напред наведеног, уочена је потреба имплементације Уредбе, путем давања нове надлежности Регулатору у виду прикупљања и обраде података од поштанских оператора, потребних за унапређење прекограничне доставе пакета и обавезе доношења правилника, који ће се, између осталог, односити на предметну тему. У наведеном правилнику Регулатор ће детаљно разрадити и пренети одредбе Уредбе и пратеће анексе са табелама које ће поштански оператори континуирано попуњавати и достављати Регулатору. На тај начин биће створен комплетан правни основ за транспоновање Уредбе (ЕУ) 2018/644 Европског парламента и Савета од 18. априла 2018. године о услугама прекограничне доставе пакета.

Поред наведеног, на нивоу Европске уније, разматрајући кључна питања о томе да ли постојећи ЕУ правни оквир за област поштанских услуга одговара сврси и да ли одговара садашњим и будућим потребама корисника поштанских услуга и поштанских оператора, дошло се до закључка да је одржавање неког облика универзалне поштанске услуге за све грађане ЕУ оправдано и неопходно, али уз одговарајући ниво флексибилности за државе чланице да креирају поштанске политике на националном нивоу. У том смислу, руководећи се претходно истакнутим, предложене новине у поштанској регулативи заснивају се на флексибилној примени поштанске директиве, у складу са националним специфичностима са тежиштем на заштити потрошача, увођењу нових технологија и дигитализацији.

Имајући у виду напред наведено, Предлогом закона предложено је смањење лимита по маси за резервисане поштанске услуге са 50 грама на 20 грама, што ће представљати наредни корак у либерализацији тржишта која се у ЕУ и у државама кандидатима за чланство спроводила постепено, спуштањем лимита по маси и цени, почев од 350 грама, преко 100 грама, све до 50 грама и ниже. На овај начин даће се додатни подстрек јачању конкуренције у овом сегменту, али ће се задржати и постојање резервисаног сервиса због изузетног значаја истог, као начина надокнаде трошкова пружања универзалне поштанске услуге, за чије обављање се овлашћује Јавно предузеће „Пошта Србије”, Београд, као јавни поштански оператор. Овако дефинисани праг за резервисану поштанску услугу ће се примењивати до дана приступања Републике Србије ЕУ, односно потпуна либерализација тржишта поштанских услуга планира се са уласком Републике Србије у Европску унију.

Новине у закону су и у редифинисању опсега резервисане поштанске услуге, тако да уместо фаза услуга, које су у вежећем Закону наведене алтернативно, кумулативно су дефинисане све фазе које чине резервисану поштанску услугу, тако да у погледу фаза услуга нема разлике у оквиру опсега универзалне поштанске услуге. Поред наведеног, пријем, пренос и исплата поштанских упутница, као једна у сету услуга у оквиру универзалног сервиса, искључује из резервисаног сервиса. Такође, а имајући у виду потребе грађана и привреде за услугама квалификоване електронске доставе, као услугама од поверења, и тенденције обезбеђење одрживости поштанских услуга у дигиталном добу, у резервисани сервис укључени су и: пријем и пренос електронске поруке у Јединствено електронско сандуче на Порталу еУправа. Јавни поштански оператор пружаће ове услуге свим грађанима гарантујући сигурност и заштиту података.

Такође, новим законом јасно је прописано које услуге се не сматрају резервисаним, што је, нарочито важно јер је предложена дефиниција, према постојећем закону, често, доводила до недоумице, да ли су у поштарину укључене и допунске услуге или не. У том смислу, предложено је решење да се поштанске услуге не сматрају резервисаним поштанским услугама, ако им је поштарина без допунских услуга виша од износа који је два и по пута већи од поштарине за пренос писмоносне пошиљке најбрже категорије према важећем ценовнику јавног поштанског оператора.

Преименован је опсег осталих поштанских услуга, тако што је дефинисан обухват поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге, који, између осталог, подразумева курирске услуге и експрес услуге, које су у вежећем Закону биле посебним чланом дефинисане као услуге додатне вредности, док је дефинисано да се уручење експрес пошиљака, изузетно, може извршити одређеног дана.

Када је реч о поштаринама за обављање поштанских услуга, предложено је да је поштански оператор дужан да услове за остваривање попушта истакне на видном месту у просторијама у којима пружа поштанске услуге и на својој интернет страници. Такође, је новим решењем предвиђено да се ценовник за универзалну поштанску услугу, осим резервисаних поштанских услуга, као и услови на основу којих се дају попусти, достављају Регулатору на сагласност, који је у обавези да одлучи у року од 30 дана од дана подношења захтева.

Код поштарина за поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге, предвиђа се да је поштански оператор дужан да ценовник поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге и услове на

основу којих даје попусте, достави, Регулатору на сагласност, најкасније 30 дана пре почетка планиране примене, уместо досадашња три дана.

Такође, предложено је прецизније одвојено рачуноводство, нето трошак, као и накнада за неправедно финансијско оптерећење. Детаљније су дефинисане процедуре вођења одвојеног рачуноводства, од стране јавног поштанског оператора, који има обавезу да својим интерним обрачуном обезбеди алокацију трошкова свих услуга, имајући у виду да ће овакво рачуноводствено раздвајање служити и као извор података за обрачун евентуалног нето трошка универзалне поштанске услуге. Утврђен је рок у којем јавни поштански оператор доставља сачињен годишњи извештај о начину вођења одвојеног рачуноводства, на сагласност Регулатору, а то је, до 31. јула текуће године за претходну годину. Утврђен је рок у којем Регулатор има обавезу да објављује извештаје о усклађености вођења рачуноводственог раздвајања од стране јавног поштанског оператора за претходну годину, а то је до 31. децембар текуће године.

Унапређен је поступак остваривања накнаде за неправедно финансијско оптерећење, тако што Регулатор ближе утврђује начин обрачуна нето трошка јавног поштанског оператора и начин остваривања права на накнаду услед неправедног финансијског оптерећења, врши проверу аутентичности и ваљаности података који се користе за прорачуне и утврђује износ нето трошка који представља неправедно оптерећење јавног поштанског оператора. Затим, Регулатор може у поступку провере затражити од јавног поштанског оператора достављање и других података у вези са обављањем универзалне поштанске услуге.

У вези са накнадом за неправедно финансијско оптерећење, редефинисан је рок за достављање Регулатору на сагласност обрачуна нето трошка од обављања универзалне поштанске услуге од стране јавног поштанског оператора, и предложено је да исти буде уместо 31. марта, пролонгиран на 31. јул текуће године, за претходну годину. Одлуку о износу нето трошка који представља неправедно финансијско оптерећење доноси Регулатор у року од 90 дана од дана достављања обрачуна од стране јавног поштанског оператора. Нето трошак се надокнађује на основу захтева јавног поштанског оператора, сходно одлуци Регулатора, из буџетских средстава, уз сагласност Министарства финансија и у складу са правилима о контроли државне помоћи.

Када је реч о врстама поштанских услуга, предложена је нова подела поштанских услуга, тако да се исте групишу у две групе, и то: универзална поштанска услуга и поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге. Даље, предложена је нова прецизнија и јаснија дефиниција опсега универзалне поштанске услуге, имајући у виду да је дата дефиниција, у постојећем закону, често доводила до различитих тумачења у погледу дефинисања фаза и врста услуга које су обухваћене опсегом универзалне поштанске услуге.

У делу регулисања одрживости и унапређења пружања универзалне поштанске услуге, предложена је оптимизација броја подзаконских аката која доносе ресорно Министарство, Регулатор и јавни поштански оператор, тако да:

- ближе услове за обављање универзалне поштанске услуге, које се односе на техничке и технолошке ресурсе јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге, минимум радног времена, неопходне услове за пружање универзалне поштанске услуге особама са инвалидитетом као и

номенклатуру, прописује министар надлежан за послове поштанског саобраћаја на предлог Регулатора;

-мерила и критеријуме које мора испуњавати поштанска мрежа јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге, водећи рачуна о густини насељености, покривености подручја и стварним потребама корисника услуга, као и ближе параметре квалитета за обављање универзалне поштанске услуге прописује Регулатор;

-јавни поштански оператор/давалац универзалне поштанске услуге утврђује начин обављања универзалне поштанске услуге у случају ванредне ситуације и ратног стања, уз сагласност министарства надлежног за послове који се односе на област поштанског саобраћаја.

У циљу даље хармонизације са правним оквиром Европске уније у области поштанских услуга, Предлогом закона проширене су надлежности Регулатора, тако да се законом сада прописује да Регулатор сачињава упоредни преглед цена поштанских услуга поштанских оператора и објављује податке из ценовника поштанских услуга, сачињава географски преглед распрострањености поштанске мреже и територијалне доступности услуга поштанских оператора и објављује податке из географског прегледа, подстиче конкуренцију и иновације на тржишту поштанских услуга, прикупља, обрађује и објављује податке о тржишту поштанских услуга уз основне податке о пословању поштанских оператора у вези са обимом и приходом од остварених поштанских услуга по поштанском оператору, прикупља и обрађује податке од поштанских оператора потребне за унапређење прекограничне доставе пакета, прикупља и објављује податке у вези активности поштанских оператора усмерених на одрживи развој и подстиче сарадњу између поштанских оператора и заинтересованих институција по том питању.

Такође, у постојећем законском решењу је било утврђено да Министарство и Регулатор доносе већи број подзаконских аката, који су се, у неким случајевима, и у одређеним сегментима преплитали, што је кориснике поштанских услуга и поштанске оперatore понекад доводило у недоумицу, приликом тумачења појединих одредби. С тим у вези, а у циљу повећања транспарентности, поједностављења приступа корисника поштанских услуга поштанској регулативи, олакшавања обављања поштанских услуга и лакшег остваривања заштите права корисника поштанских услуга, смањен је и број подзаконских аката које доноси Министарство и Регулатор и конкретно је прецизирано која институција доноси који акт и шта се тачно и прецизно њиме уређује.

Када је реч о недостацима постојећег закона, који су уочени кроз његову актуелну примену, важно је напоменути да су инспектори за поштанске услуге, вршећи надзор над применом закона, као и других прописа, којима је регулисано обављање поштанских услуга, уочили постојање мањкавости у постојећем закону које би овим законским решењима требало отклонити. Наиме, постојећи закон, не прописује обавезу поштанских оператора да поступајућем инспектору доставе потребну документацију, што их је често ометало у вршењу инспекцијског надзора. Новим предлогом је предвиђена обавеза поштанских оператора да, поред тога што имају обавезу да ставе на увид потребну документацију, имају обавезу и да је доставе, а у супротном је предвиђена новчана казна за учињени прекршај. Инспектори за поштанске услуге су, вршећи инспекцијске надзоре, се често на терену сусретали са ситуацијама да нису од поштанских оператора могли добити тражене податке

јер нигде нису били прописани рокови у којима поштански оператори имају обавезу да чувају документацију. Предложеним законским решењима је предвиђено да општи услови поштанских оператора морају да садрже рокове чувања документације, што ће значајно олакшати рад инспектора за поштанске услуге. Поред наведеног, у спровођењу постојећег закона уочено је да поштански оператори тренутно при пријему вредносних пошиљака врше увид у личну исправу корисника са фотографијом и евидентирају регистарски број личне исправе у циљу утврђивања идентитета пошиљаоца и спречавања прања новца и финансирања тероризма и промета робе нерегистрованих субјеката, али да је неопходно вршити увид и у исправе корисника који шаљу поштанске упутнице, имајући у виду да ова услуга у наведеном смислу такође носи ризик.

У складу са постојећим законом, уз захтев за добијање дозволе за обављање поштанске делатности, као део потребне документације, неопходно је поднети и доказ о испуњености услова за обављање поштанске услуге. Министарство је, преко инспектора за поштанске услуге, вршило проверу услова испуњености и издавало решење, док је, на основу тога Регулатор издавао дозволе. ЕУ је, преко PLAC пројекта, дала смернице да наведено новим законским решењима треба укинути у циљу поједностављења и скраћивања процедуре за отпочињање поштанске делатности, како би се унапредили услови пословања привредних субјеката у области поштанских услуга, што је и спроведено.

Како би се повећао ниво заштите корисника поштанских услуга, Предлога закона су предложена решења за унапређење рекламационог поступка, односно начина надокнаде штете. Наиме, чланом 9. Предлога закона је прописано да општи услови за обављање поштанских услуга, морају да садрже и рокове чувања документације о поштанским пошиљкама, поступак рекламације и потраживања, као и поступак обештећења корисника у рекламационом поступку. Имајући у виду да поштански оператори имају обавезу да своје опште услове објаве на својим интернет страницама, а јавни поштански оператор и у Службеном гласнику Републике Србије, ово је нарочито важно са аспекта заштите интереса корисника поштанских услуга. Такође је Предлогом закона предложено и да поштански оператори имају обавезу да у својим општим условима морају да пропишу и начин паковања поштанских пошиљака, што је важно за спровођење рекламационог поступка.

Када је реч о обезбеђивању услова за примену нових технологија и савремене поштанске опреме, Предлогом закона је предложено да се пријем и уручење пакета могу вршити и преко пакетомата/аутомата, а потврде о пријему пошиљака се могу издавати и електронским путем, што свакако представља велико олакшање за саме кориснике поштанских услуга, што је и циљ овог закона.

У постојећем закону није био дефинисан поступак и начин избора јавног поштанског оператора и сходно томе одредбама Предлога закона јасно је дефинисано спровођење поступка јавног конкурса за избор јавног поштанског оператора и утврђена је обавеза Регулатора да ближе утврди садржај, поступак, услове и рокове за спровођење јавног конкурса. У одредбама Предлога закона је предложено да се позив за јавни конкурс објављује у Службеном гласнику Републике Србије и на интернет страници Регулатора, што свакако доприноси транспарентности и унапређењу тржишта поштанских услуга у корист корисника.

2. Циљеви који се овим законом постижу

Осим увођења низа побољшања која су проистекла из до сад стечених искустава у примени Закона о поштанским услугама, предложеним законским решењима реализоваће се следећи циљеви:

- обезбеђивање услова за одрживост универзалне поштанске услуге и покривеност целокупне територије Републике Србије под једнаким условима за све грађане овим сетом услуга, као и развој поштанских услуга ван универзалне поштанске услуге, оријентисаних на кориснике у конкурентном и дигиталном окружењу;
- даље обезбеђење услова за унапређење развоја тржишта поштанских услуга и равноправну утакмицу на тржишту поштанских услуга;
- додатно јачање самосталности и ефикасности Регулатора у његовом вршењу регулаторних и других послова;
- стварање услова за даље унапређење квалитета у обављању поштанских услуга;
- унапређење пружања прекограничних поштанских услуга и повећање глобалне повезаности;
- стварање правног оквира за дигитализацију процеса у циљу примене нових технологија и савремене поштанске опреме;
- обезбеђивање услова за повећање степена задовољења потреба корисника и унапређење заштите интереса корисника поштанских услуга;
- побољшавање ефикасности и транспарентности у процесу отпочињања обављања делатности поштанских услуга.

3. Разматране могућности да се проблем реши и без доношења закона

Имајући у виду проблеме који су препознати у области поштанских услуга, утврђено је да се искључиво стварањем новог правног оквира могу обезбедити услови за унапређење и одрживост универзалне поштанске услуге у ери дигитализације, створити услови којима ће се повећати степен задовољења потреба корисника и унапредити заштита корисника поштанских услуга, омогућити примена нових технологија и обезбедити пружање квалитетнијих традиционалних и нових поштанских услуга, чиме се повећава квалитет свакодневног живота свих грађана.

Такође, а с обзиром да је у поступку придруживања Европској унији Република Србија преузела обавезу да усклади своје законодавство са прописима Европске уније, потребно је извршити даље усклађивање законодавства и, на тај начин, испунити преузете обавезе.

4. Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема

Сви наведени очекивани ефекти новог закона треба да омогуће одрживост и унапређење тржишта поштанских услуга у дигиталном окружењу.

Поред тога, изражена је потреба да законска решења буду флексибилна и да омогућавају примену нових поштанских технологија, као и да се заснивају на решењима садржаним у међународним документима и на решењима технолошки развијених земаља, у којима поштанска делатност на најбољи могући начин подржава свеукупни развој и задовољава потребе привреде и становништва.

С тим у вези, а имајући у виду постојећи нормативни оквир у области поштанских услуга, проблеме који су препознати на тржишту поштанских услуга, као и циљеве који се желе постићи, доношење новог закона није само најбољи, већ је и једини начин за решавање препознатих проблема и постизања задатих циљева.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У поглављу I. Основне одредбе, чл. 1-3. Предлога закона утврђују се предмет уређивања, начела и појмови са значењима.

У поглављу II. Надлежности, чл. 4-6. Предлога закона утврђују се надлежности Владе, Министарства и Регулатора у области поштанских услуга. Влада утврђује основна опредељења и принципе обављања поштанских услуга, доноси програме и акционе планове за њихову реализацију и одређује услове и начин коришћења поштанске мреже јавног поштанског оператора, односно даваоца универзалне поштанске услуге у случају настанка ванредних ситуација. Министарство доноси прописе, врши надзор над применом овог закона и других прописа којима се уређује обављање поштанских услуга, решава по жалбама, представља Републику Србију у међународним организацијама, стара се о спровођењу споразума у области поштанског саобраћаја и обавља друге послове предвиђене Предлогом закона. Регулатор доноси подзаконске акте, издаје и одузима дозволе, уводи регистар издатих и одузетих дозвола, учествује у раду међународних организација, посредује у вансудском решавању спорова између оператора и корисника поштанских услуга, решава спорове између јавног поштанског оператора и корисника приступа у вези са приступом поштанској мрежи, спроводи поступак израде упоредног прегледа цена, израде географског прегледа распрострањености поштанске мреже и територијалне доступности услуга поштанских оператора, подстиче конкуренцију и иновације на тржишту поштанских услуга, прикупља и обрађује податке од поштанских оператора потребне за унапређење прекограничне доставе пакета, врши стручни надзор.

У поглављу III. Поштанске услуге, чл. 7-36. Предлога закона уређује се: обављање поштанских услуга, ко ближе утврђује услове и начин обављања, доноси опште услове, и ко на њих даје сагласност, могућност поштанских оператора да при обављању поштанских услуга користе поштанску мрежу, техничко-технолошка решења или базе података других поштанских оператора, обавезе поштанских оператора у погледу обавештавања о радном времену, право и обавезу корисника поштанских услуга да одаберу услугу која одговара природи и значају, односно стварној вредности поштанске пошиљке, право поштанских оператора да могу да остварују поштанске услуге преко пуномоћника, обавезе поштанских оператора у погледу достављања података Регулатору у вези са унапређењем прекограничне доставе пакета, врсте поштанских услуга, које услуге чине услуге унутар опсега универзалне поштанске услуге, ко обавља универзалне поштанске услуге, односно прописује се да се за обављање овлашћује Јавно предузеће „Пошта Србије”, Београд, као јавни поштански оператор, затим, ко прописује ближе услове за обављање универзалне поштанске услуге, ко прописује мерила и критеријуме које мора испуњавати поштанска мрежа јавног поштанског оператора и ближе параметре квалитета за обављање универзалне поштанске услуге, ко има право на коришћење речи или дела речи „пошта“, потом обавеза Регулатора да прати

рад давалаца универзалне поштанске услуге, које услуге спадају у резервисане поштанске услуге, које услуге чине услуге изван опсега универзалне поштанске услуге, дефинишу се допунске поштанске услуге, поштарина за обављање поштанских услуга, поштарина за универзалну поштанску услугу, поштарина за поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге, одрживост универзалне поштанске услуге, одвојено рачуноводство, нето трошак, као и накнада за неправедно финансијско оптерећење.

У поглављу IV. Поштанске пошиљке, чл. 37-51. Предлога закона прописано је које услове треба да испуне поштанске пошиљке, које се поштанске пошиљке сматрају регистрованим а које нерегистрованим, пријем поштанских пошиљака, шта се све сматра забрањеном садржином поштанских пошиљака, како се уручују поштанске пошиљке, поступање са неиспорученим поштанским пошиљкама, рокови за уручење поштанских пошиљака.

У поглављу V. Приступ поштанској мрежи јавног поштанског оператора, чл. 52-59. Предлога закона прописују се: обавеза јавног поштанског оператора, односно, Јавног предузећа „Пошта Србије”, Београд да омогући другим поштанским операторима и консолидаторима приступ поштанској мрежи, ко ближе прописује приступ поштанској мрежи јавног поштанског оператора, шта треба да садржи захтев за приступ поштанској мрежи, у којим случајевима јавни поштански оператор може да одбије захтев за приступ поштанској мрежи, ко решава евентуалне настале спорове у вези са приступом поштанској мрежи, међусобна права и обавезе јавног поштанског оператора и корисника приступа поштанској мрежи, цена приступа поштанској мрежи, у којим случајевима престаје важење уговора о приступу поштанској мрежи.

У поглављу VI. Дозволе за обављање поштанских услуга, чл. 60-69. Предлога закона утврђују се врсте дозвола, и то: дозволе за обављање универзалне поштанске услуге и дозволе за обављање поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге, коме се издаје дозвола за обављање универзалне поштанске услуге, а коме за обављање поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге, ко ближе уређује поступак јавног конкурса, садржина дозвола, у којим случајевима Регулатор може одузети или изменити дозволу, прописано је ко сноси трошкове издавања дозволе.

У поглављу VII. Поштанске марке, чл. 70-73. Предлога закона је утврђено да се поштанске марке користе као средство плаћања које обавља јавни поштански оператор, ко обавља послове у вези издавања, продаје и повлачења из употребе поштанских марака, ко утврђује план издавања поштанских марака, које су обавезе јавног поштанског оператора у вези са поштанским маркама, које марке се сматрају неважећим.

У поглављу VIII. Заштита корисника поштанских услуга и приговори, чл. 74-83. Предлога закона је утврђено у којим случајевима корисник поштанских услуга може поднети рекламацију поштанском оператору, изјашњење оператора и приговор Регулатору, накнада штете, одговорност поштанског оператора, ослобађање од одговорности, одговорност пошиљаоца, као и у којим случајевима долази до застарелости потраживања.

У поглављу IX. Надзор, чл. 84-92. Предлога закона је прописано: ко врши надзор над применом закона и других прописа којима је уређено обављање поштанских услуга, овлашћења инспектора за поштанске услуге, односно, права и дужности инспектора за поштанске услуге, мере у поступку инспекцијског надзора, заштитне мере, решење о привременој забрани обављања делатности, ко решава по жалби на решење инспектора.

У поглављу X. Стручни надзор, чл. 93-95. Предлога закона прописано је ко врши стручни надзор над применом овог закона и других прописа којима је уређено обављање поштанских услуга, ко прописује начин и поступак стручног надзора, код којих привредних субјеката се може обављати стручни надзор, ко може да врши послове стручног надзора, ко утврђује образац легитимације и начин издавања легитимације.

У поглављу XI. Казнене одредбе, чл. 96-101. Предлога закона утврђено је које повреде материјалних одредаба чине привредни преступ, прекршај, као и распон новчане казне која се може изрећи за учињен привредни преступ и прекршај као и у којим случајевима и у ком износу ће се казнити поштански оператор за прекршај (прекршајни налог).

У поглављу XII. Прелазне и завршне одредбе, чл. 102-108. Предлога закона утврђено је у ком року Министарство и Регулатор доносе подзаконске акте, који подзаконски акти донети до ступања на снагу овог закона се примењују до доношења подзаконских аката у складу са овим законом, да дозволе издате до дана ступања на снагу овог закона важе до истека рока на који су издате, по којим прописима се окончавају започети поступци, до када се примењују одредбе члана закона у вези резервисане поштанске услуге, од када се примењују одредбе члана у вези са накнадом за неправедно финансијско оптерећење, кад престају и од кад се примењују утврђене одредбе Предлога закона, које одредбе престају да важе по истеку 12 месеци од дана ступања на снагу закона, када престаје да важи постојећи закон, као и ступање на снагу овог закона.

IV. СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна средства из буџета Републике Србије.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

1. Увод

Област поштанских услуга је уређена Законом о поштанским услугама („Службени гласник РС”, број 77/19), подзаконским актима донетим на основу овог закона, међународним актима, као и Стратегијом развоја поштанских услуга у Републици Србији за период 2021-2025. године („Службени гласник РС”, број 68/21) са Акционим планом за спровођење овог стратешког документа.

Стратегијом развоја поштанских услуга у Републици Србији за период 2021-2025. године (у даљем тексту: Стратегија), у оквиру Посебног циља 1: Обезбеђивање пружања доступних, поузданих и ефикасних поштанских услуга у Републици Србији у складу са директивама и препорукама Светског поштанског савеза, Мера 1.1: Усклађивање поштанске регулативе са законодавством ЕУ и Светског поштанског савеза у области поштанских услуга, предвиђена је Активност: 1.1.1. Доношење Закона о изменама и допунама Закона о поштанским услугама, са роком за реализацију: четврти квартал 2024. године.

Поред тога, доношење Закона о изменама и допунама Закона о поштанским услугама планирано је и Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА), са роком за реализацију: децембар 2024. године. С тим у вези, Европска комисија (ЕК) је одобрила стручно-техничку помоћ Министарству информисања и телекомуникација (у даљем тексту: Министарство), у оквиру треће етапе Policy and Legal Advice Centre (PLAC III) пројекта, који пружа подршку на изради регулативе у оквиру Преговарачког поглавља 3: Право пословног настањивања и слобода пружања услуга, која је реализована у 2023. години и која је дала значајне смернице за израду овог закона.

Предлог закона о поштанским услугама се ослања на европски регулаторни оквир у области поштанских услуга који чине Уредба (ЕУ) 2018/644 Европског парламента и Савета од 18. априла 2018. о услугама прекограничне доставе пакета и сет од три поштанске директиве (Директива 97/67/ЕС Европског парламента и Савета од 15. децембра 1997. године о заједничким правилима за развој унутрашњег тржишта заједнице у подручју поштанских услуга и побољшању квалитета поштанских услуга, Директива 2002/39/ЕС Европског парламента и Савета од 10. јуна 2002. године којом се мења Директива 97/67/ЕС у вези са даљим отварањем поштанских услуга према тржишној конкуренцији на нивоу заједнице и Директива 2008/06/ЕС Европског парламента и Савета од 20. фебруара 2008. године којом се мења Директива 97/67/ЕС у вези са потпуним развојем унутрашњег тржишта поштанских услуга у заједници).

У процесу испуњавања услова за пуноправно чланство у Европској унији, Република Србија је дужна да своје законодавство усклади са правним тековинама Европске уније у области поштанских услуга.

Такође, поред имплементације ЕУ правног оквира, основни разлози за доношење нових законских решења огледају се, првенствено, у унапређењу квалитета поштанских услуга, ефикаснијем функционисању поштанске мреже, развоју тржишта поштанских услуга у складу са континуирано променљивим потребама привреде и грађана и стварању услова за обављање универзалне поштанске услуге, у складу са друштвеним, економским и технолошким окружењем у Републици Србији, а све у циљу постизања напретка у вези са питањима од стратешког значаја за континуирани и одрживи развој поштанског сектора у дигиталном окружењу. Даље, а на основу спроведене студије и анализе тржишта поштанских услуга, уочена је потреба за креирањем нових законских решења, која ће, у односу на постојећи закон, допринети остваривању већег степена заштите права корисника поштанских услуга, подстицању развоја прекограничних поштанских услуга и повећању глобалне повезаности, даљем усклађивању са поштанском регулативом Европске уније, као и подстицању и јачању

конкуренције на поштанском тржишту, што ће, као крајњи ефекат, довести до повољнијих услова за грађане за све ширу употребу различитих класичних и нових поштанских услуга, у дигиталном добу.

С тим у вези, Министарство је образовало Радну групу за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о поштанским услугама, коју су поред представника Министарства, чинили и представници Регулаторног тела за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Регулатор), Јавног предузећа „Пошта Србије”, Београд, Министарства финансија, Министарства привреде, Министарства унутрашње и спољне трговине, Комисије за контролу државне помоћи, Комисије за заштиту конкуренције, Привредне коморе Србије и Саобраћајног факултета Универзитета у Београду.

Најзначајнији циљеви овога закона су: обезбеђивање услова за одрживост универзалне поштанске услуге и покривеност целокупне територије Републике Србије под једнаким условима за све грађане, као и развој поштанских услуга ван универзалне поштанске услуге, оријентисаних на кориснике у конкурентном и дигиталном окружењу; даље обезбеђење услова за унапређење развоја тржишта поштанских услуга и равноправну утакмицу на тржишту поштанских услуга; додатно јачање самосталности и ефикасности Регулатора у његовом вршењу регулаторних и других послова; стварање услова за даље унапређење квалитета у обављању поштанских услуга; унапређење пружања прекограничних поштанских услуга и повећање глобалне повезаности; стварање правног оквира за дигитализацију процеса у циљу примене нових технологија и савремене поштанске опреме; обезбеђивање услова за повећање степена задовољења и унапређење заштите интереса корисника поштанских услуга; подизање нивоа транспарентности и поједностављење приступа корисника поштанских услуга регулативи и самим тим, олакшавање обављања поштанске делатности и лакше остваривање заштите права корисника, кроз оптимизацију броја подзаконских аката. Поред наведеног, Стратегијом, у оквиру Посебног циља 2. Осигурање доступности и одрживости универзалног поштанског сервиса у складу са потребама корисника и променама на тржишту, Мера 2.1: Обезбеђење одрживости пружања свих услуга из оквира универзалне поштанске услуге, као услуге од општег интереса, предвиђена је Активност 2.1.1: Анализа одрживости универзалне поштанске услуге и дефинисање њене улоге у складу са променљивим потребама корисника. Сходно томе, као носилац ове активности, Регулатор је формирао Радну групу за израду Студије о одрживости универзалне поштанске услуге у дефинисању њене улоге у складу са променљивим потребама корисника, сачињену од представника Регулатора, Министарства и јавног поштанског оператора. Наведена Радна група је спровела свој задатак и дала препоруке да се изменом регулативе требају извршити следећа унапређења исте: усклађивање са ЕУ регулативом; обезбеђивање услова за одрживост универзалне поштанске услуге; редифинисање опсега универзалне поштанске услуге у складу са потребама корисника поштанских услуга; редифинисање параметара квалитета преноса поштанских пошиљака, узимајући у обзир потребе корисника поштанских услуга и трошкове пружања услуга, као и редифинисање параметара квалитета доступности поштанских услуга узимајући у обзир географске и демографске специфичности.

Узимајући у обзир све напред наведено, Радна група за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о поштанским услугама, одржала је велики број састанака и спровела низ активности у који су укључени представници значајног броја институција и у складу са претходно наведеним циљевима и потребама сачинила обиман материјал, након чега је установила да је у важећем закону измењено више од половине од укупног броја чланова и зато је одлучено да се приступи изради Нацрта закона о поштанским услугама.

2. Стање тржишта поштанских услуга у Републици Србији

Поштански оператори

Поштански оператори су привредни субјекти који обављају једну или више врста поштанских услуга. На тржишту поштанских услуга у Републици Србији, поштанске услуге обављају:

- јавни поштански оператор (у даљем тексту: ЈПО), тј. Јавно предузеће „Пошта Србије”, Београд, који поседује посебну лиценцу за пружање универзалне поштанске услуге, уз право обављања резервисаних поштанских услуга и одобрење за обављање осталих поштанских услуга;
- поштански оператори који поседују одобрења за обављање осталих поштанских услуга.

На тржишту поштанских услуга на крају 2023. године, према јавним подацима које води Регулатор, било је 55 поштанских оператора који су обављали поштанске услуге. У току претходне године, Регулатор је по службеној дужности појединим поштанским операторима одузео дозволе, а неки су на лични захтев престали са обављањем или су привремено прекинули обављање поштанске делатности.

Број поштанских оператора, по годинама за период 2021-2023. година приказан је табеларно и графички (Табела 1 и Графички приказ1).

Датум	Број поштанских оператора
31. 12. 2021.	53
31. 12. 2022.	56
31. 12. 2023.	55

Табела 1: Број поштанских оператора

Графички приказ 1: Број поштанских оператора

Према територијалној доступности, одобрење за пружање поштанске услуге, у унутрашњем поштанском саобраћају на територији Републике Србије, има 30 поштанских оператора од којих је један уједно и давалац универзалне поштанске услуге. У међународном поштанском саобраћају, одобрење за пружање услуга има 17 поштанских оператора. Од оператора који пружају услуге у међународном поштанском саобраћају, један је давалац универзалне поштанске услуге, а два оператора пружају искључиво услуге у међународном поштанском саобраћају. Курирске услуге, које су заступљеније у већим градовима, пре свега, у Београду и Новом Саду, пружа 25 оператора.

Опште карактеристике поштанског тржишта

У Републици Србији, током 2023. године поштански оператори су реализовали преко 277 милиона поштанских услуга остваривши приход од 33,6 милијарди динара (око 286

милиона евра). У односу на претходну годину увећан је приход за 14%, односно за око 4,2 милијарде динара (око 36 милиона евра).

Година	Број услуга	Приход у милијардама динара (од поштанских услуга)	Број запослених
2021.	312.976.000	27, 7	18.911
2022.	301.104.000	29,4	18.752
2023.	277.797.000	33,6	18.459

Табела 2: Опште карактеристике поштанског тржишта за период 2021-2023. година

Према подацима Агенције за привредне регистре (АПР), сачињен је приказ активе за привредна друштва и за предузетнике, који су регистровали своју претежну делатност из области поштанских услуга (5310 за пружање услуга јавног поштанског оператора и 5320 за пружање комерцијалних поштанских услуга), по годинама, за период од 2021. до 2023. године. Две године се евидентира пад броја услуга, који је у 2023. години износио -7,7%. У токовима је било 23,3 милиона пошиљака мање, у односу на 2022. годину.

У просеку је уручено 107 пошиљака по домаћинству, 14 пошиљака мање у односу на 2022. годину, од чега 87 пошиљака из домена универзалне поштанске услуге, што представља смањење од 14 пошиљака. Подаци су рачунати у односу на број становника и домаћинства, према подацима из пописа из 2022. године.

По становнику су просечно уручене 42 пошиљке. Уручене пошиљке из опсега осталих поштанских услуга су на нивоу од 8 пошиљака по становнику, односно 20 по домаћинству.

Удео прихода од поштанске делатности у бруто друштвеном производу (у даљем тексту: БДП) у текућим ценама је на нивоу од претходне године од 0,41%.

Година	Укупна актива (АОП 0059)			
	(финансијски подаци у 000 динара)			
	Привредна друштва са шифром 5310	Привредна друштва са шифром 5320	Предузетници са шифром 5310	Предузетници са шифром 5320
2021.	32.664.593	9.611.026	0	185.921
2022.	33.645.824	11.618.489	1	298.486
2023.	35.113.314	12.702.048	2.737	276.868

Табела 3: Укупна актива

Година	Нефинансијски сектор		Финансијски сектор
	% Учешћа активе привредних друштава (5310 и 5320) у активи нефинансијског сектора -привредна друштва	% Учешћа активе предузетника (5310 и 5320) у активи нефинансијског сектора-предузетници	% Учешћа активе привредних друштава предузетника (5310 и 5320) у активи финансијског сектора
2021.	2,51	0,58	0,73

Година	Нефинансијски сектор		Финансијски сектор
	% Учешћа активе привредних друштава (5310 и 5320) у активи нефинансијског сектора -привредна друштва	% Учешћа активе предузетника (5310 и 5320) у активи нефинансијског сектора-предузетници	% Учешћа активе привредних друштава предузетника (5310 и 5320) у активи финансијског сектора
2022.	2,24	0,81	0,73
2023.	2,1	0,66	0,7

Табела 4: Учешће у билансној суми обвезника

Трендови поштанског тржишта

Универзална поштанска услуга (УПУ) и остале поштанске услуге (ОПУ)

Универзална поштанска услуга је најмасовнија категорија поштанских услуга и броји више од 226 милиона услуга у 2023. години, док је у оквиру осталих поштанских услуга реализовано преко 51 милион поштанских услуга, скоро 4 пута мање. Међутим, остале поштанске услуге, са значајно већим поштаринама, остварују за 50% већи приход (Табела 5).

Врсте услуга	Обим	Приход	Обим	Приход
	у хиљ.јединица	у хиљ.јединица	%	%
Универзална поштанска услуга	226342	13443014	81	40
Остале поштанске услуге	51.455	20.128.263,65	19	60
УКУПНО	277.797	33.571.277,65	100	100

Табела 5: Обим и приход остварених услуга у 2023. години

УПУ је остварила приход од 13,4 милијарди динара (40%), док су остале поштанске услуге оствариле приход од преко 20,1 милијарди динара (60%).

У 2023. години, евидентирано је значајније смањење удела обима универзалне поштанске услуге. Наиме, смањење удела обима је резултат пада броја услуга из опсега УПУ, а са друге стране повећања броја осталих услуга (Табела 6). Међутим, повећање цена УПУ почетком 2023. године, довело је до повећања прихода, што је компензовало значајни пад обима услуга.

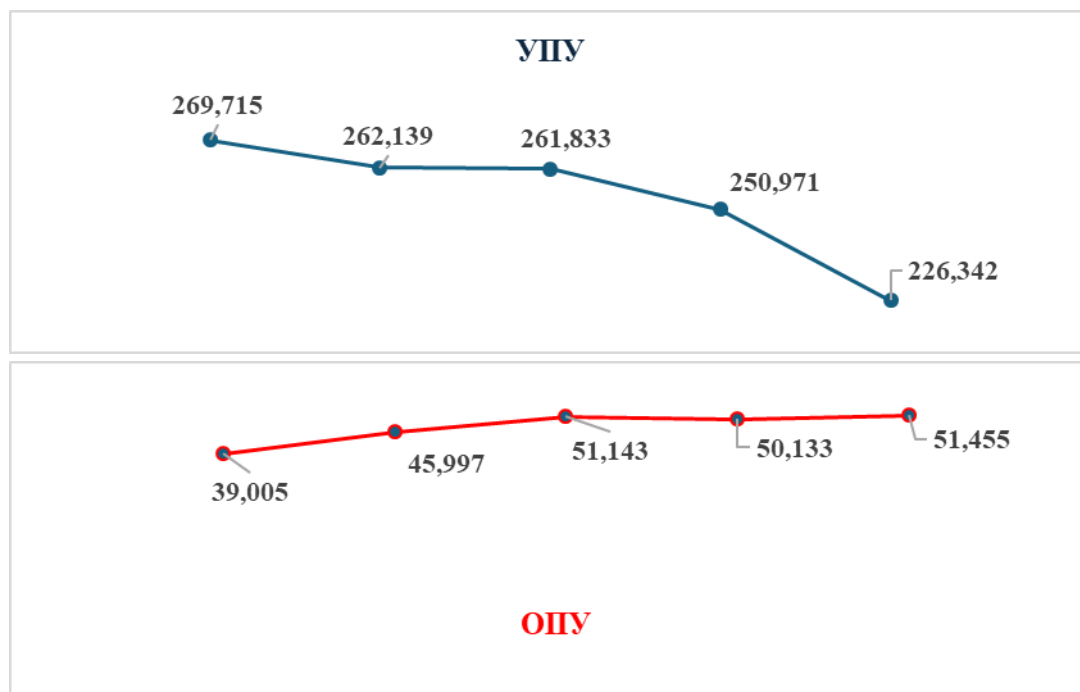
Врста услуга	2019		2020		2021		2022		2023	
%	Обим	Приход	Обим	Приход	Обим	Приход	Обим	Приход	Обим	Приход
УПУ	87,4	42,1	85,1	38,9	83,7	40,6	83,4	37,3	81,5	40
ОПУ	12,6	57,9	14,9	61,1	16,3	59,4	16,6	62,7	18,5	60
УКУПНО	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Табела 6: Учешће обима и прихода поштанских услуга у периоду од 2019. до 2023. године

Обим УПУ у континуитету опада од 2013. године. Ако се изузме 2017. година када је евидентиран раст, обим УПУ је смањен за -14% у протеклих десет година. Обим поштанских услуга у последњих пет година је приказан у Табели 7. и Графичком приказу 2.

Врста услуга	Обим у хиљадама јединица					Процентуални раст/пад обима			
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	20/19	21/20	22/21	23/22
УПУ	269.715	262.139	261.833	250.971	226.342	-3%	-	-	-
ОПУ	39.005	45.997	51.143	50.133	51.455	18%	11%	-2%	2,60%
УКУПНО	308.720	308.136	312.976	301.104	277.797	0,20%	1,60%	3,80%	7,70%

Табела 7. Обим универзалне и осталих поштанских услуга у периоду од 2019. до 2023. године

Графички приказ 2: Трендова раста/пада универзалне и осталих поштанских услуга у периоду од 2019. до 2023. године

Поштанске услуге су оствариле приход који је за 14,22% већи у односу на приход из 2022. године.

Врста услуге	Приход у милионима динара					Процентуални раст/пад прихода			
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	20/19	21/20	22/21	23/22
УПУ	8.916	9.111	11.258	10.972	13.443	2,20%	23,60%	-2,50%	22,50%
Остале услуге	12.277	14.317	16.463	18.419	20.128	16,60%	15,00%	11,90%	9,28%
УКУПНО	21.193	23.427	27.721	29.391	33.571	10,50%	18,30%	6,00%	14,22%

Табела 8: Приход од универзалних и осталих поштанских услуга у период од 2019. до 2023. године

Остале поштанске услуге обављају поштански оператори, као и ЈПО, на основу одобрења за обављање осталих поштанских услуга.

Остале услуге у УПС-у су се у 2023. години вратиле на позитиван тренд раста обима, који је у 2023. години износио 2,5% и који је континуирано присутан, ако се

изузме прошла година кад је забележен пад од -2% . Раст обима прати и раст прихода од 9,3%, и ово је први пут да је стопа раста у овој категорији услуга испод 10%. У 2023. години, поштански оператори нису повећавали цене за ову категорију услуга.

Остале поштанске услуге у унутрашњем поштанском саобраћају су најдоминантнија категорија осталих поштанских услуга, заступљене су са 98,1% у обиму и 85,4% у приходу, што је задржано на приближно истом нивоу као претходних година.

Просечан приход по пошљици, у унутрашњем саобраћају у категорији осталих услуга, је наставио континуирани тренд раста, уз увећање за преко 21 динар (7%) у односу на 2022. годину, чиме је достигао вредност од око 341 динар.

Остале услуге	2017. године		2022. године		2023.године		Раст обима		Раст прихода	
	Обим у хиљадама	Приход у милионима рсд	Обим у хиљадама	Приход у милионима рсд	Обим у хиљадама	Приход у милионима рсд	2023 - 2017	2023-2022	2023-2017	2023-2022
ОУ УПС	30.123	7.877	49.203	15.733	50.434	17.197	67	3	118	9
ОУ МПС	594	1.660	771	2.615	791	2.837	33	3	71	8
Курирске услуге	210	68	159	71	229	94	9	44	38	32
Укупно	30.928	9.605	50.133	18.419	51.454	20.128	66	3	110	9

Табела 9: Обим и приход осталих услуга у 2023. години и поређење са 2017. и 2022. годином

Пошиљке у међународном поштанском саобраћају

У континуитету расте и број пошиљака у међународном поштанском саобраћају. Током 2023. године бележи се повећање у броју пошиљака за овај део тржишта од 22%, с тим што је раст забележен за пошиљке у долазу од 25%. Насупрот томе, у континуитету се бележи смањење обима пошиљака у полазу, које, у 2023. години, износи -17% (Табела 10).

Година	2020.	2021.	2022.	2023.	Стопа раста 21/20	Стопа раста 22/21	Стопа раста 23/22
Полаз	1.952.999	1.671.889	1.418.833	1.177.902	-14	-15	-17
Долаз	4.879.559	6.163.074	16.429.411	20.596.157	26	167	25
Укупно	6.832.558	7.834.963	17.848.244	21.774.059	15	128	22

Табела 10: Обим пошиљака у међународном саобраћају (полаз и долаз) у периоду (2020-2023)

Пошиљке које су долазиле у Републику Србију, током 2023. године, чине приближно 95% укупних међународних пошиљака из домена универзалне поштанске услуге и оне остварују 75% укупног прихода универзалне поштанске услуге у МПС-у. Најмасовније су нерегистроване писмоносне пошиљке у долазу (до 20 г) које чине преко 87,6%, за њима следе препоручене пошиљке које чине преко 10,5%.

Куирске услуге

Куирске услуге, у 2023. години, бележе експоненцијалан раст од скоро 44% у обиму, који је праћен растом прихода од преко 32%.

Графички приказ 3: Тренд прихода куирских услуга у хиљадама динара

Графички приказ 4: Тренд обима куирским услуга

Ако упоредимо кретање БДП у текућим ценама у периоду од 2019. до 2023. године са оствареним приходима у поштанској делатности, уочава се константан раст па се може закључити да је раст прихода од поштанских услуга у директној корелацији са растом БДП.

Испитивање задовољења потреба корисника поштанских услуга

На сваке две године, Регулатор организује независно истраживање задовољења потреба корисника поштанских услуга. Истраживање је спроведено у периоду од 29.01.2024. до 23.02.2024. године и обухватило је две циљне групе - физичка лица (1.200 испитаника) и правна лица (300 правних лица).

Већина физичких лица (76%) је задовољна опсегом услуга које ЈПО нуди. Скоро половина види потребу за увођењем нових услуга, које се односе на унапређење функционисања система. Највише испитаника је навело да је потребно

увести већи број пакетомата, који се могу сматрати решењем проблема које су навели попут недоласка курира на врата и остали проблеми у вези са уручењем пошиљака.

Ако посматрамо потребе корисника на узорку физичких лица, између осталог, добијени су следећи резултати:

- 80% становника урбаних насеља сматра да се писмо може уручити дан касније, у односу на дан када поштар добије пошиљку за доставу;
- 59% корисника поштанских услуга је имало негативно искуство уручивања писама/пакета од стране ЈПО-а у протеклих годину дана;
- 85% корисника поштанских услуга је задовољно тренутном близином поште, највише незадовољних су у ретко насељеним руралним местима;
- Преферирано време доласка до најближе поште је 7 минута, а за кориснике који виде потребу за отварањем ближе поште (узевши у обзир целу територију и независно од начина путовања) просечно време које им је потребно да стигну до поште је 15 минута;
- 29% испитаника има потребу за продужењем радног времена поште, очекивано продужење најчешће износи 2 или 3 сата у односу на тренутно радно време, а највећу потребу за продужењем имају Београђани и становништво из руралних насеља веће густине насељености;
- 73% урбаног становништва сматра да је рад суботом јединица поштанске мреже важан. Предлог радног времена (понедељак, среда, петак: од 9 часова до 15 часова; уторак, четвртак: од 13 часова до 19 часова и субота од 9 часова до 13 часова) као прихватљив оцењује 47% становништва;
- Квалитет писмоносне и пакетске услуге се у већини случајева (78% и 76%) оцењује највишим оценама (4 и 5 на петостепеној скали);
- Увођење нових услуга (хибридно писмо, услуге помоћи е-услугама државне управе и услуге усмерене на „рањиве” категорије становништва) је оцењено као важно. Хибридно писмо се показало као релативно мање значајно (60%) у поређењу са осталим предложеним услугама (89% за е-услуге и 92% за услуге ка „рањивим” категоријама);
- Код физичких лица постоји жеља за наставком пружања услуге приоритетног писма упркос чињеници да се она ретко користи. Слично важи и за преношење пакета великих димензија, за коју 87% испитаника сматра да ЈПО треба да је пружа;
- Када је реч о нетипичним поштанским услугама, какве су уплате и исплате, 97% становништва сматра да их треба задржати.

Ако посматрамо узорак правних лица, између осталог, добијени су следећи резултати:

- 74% правних лица је задовољно опсегом услуга које тренутно пружа ЈПО, само 24% види потребу за увођењем нових услуга. Правним лицима је важније унапређење функционисања већ постојећих услуга, посебно када је реч о кашњењу пошиљака и грешкама. Уочава се потреба за већим бројем пакетомата;
- Услугу приоритетног писма сматрају мање важном (за задржавање услуге је 37%). Само 17% сматра да је пружање директне адресоване поште значајно. Три од пет правних лица сматра да је важна услуга преноса пакета великих димензија;
- 84% сматра да је важно увести услуге усмерене ка „рањивим” категоријама становништва, док 42% правних лица сматра да је битно увести услугу хибридно писмо;
- 56% испитаника сматра да би рок уручења од два дана био задовољавајући;
- 87% правних лица је задовољно близином поште, предузећа која писма шаљу у београдском региону су задовољнија близином поште. На нивоу Србије, просечно време потребно да се стигне до поште је 6 минута, док просечна

максимална прихватљива удаљеност износи 13 минута (независно од начина путовања);

- 11% правних лица има потребу за дужим радним временом поште, а они који имају ову потребу очекују благо продужење 1 или 2 сата више од тренутног радног времена. Правна лица, из урбаних средина, су подељена по питању значаја радног времена суботом за приближно подједнак број, рад суботом јесте, односно, није важан. Слично важи и за предлог радног времена (понедељак, среда, петак: од 9 часова до 15 часова; уторак, четвртак: од 13 часова до 19 часова и субота од 9 часова до 13 часова) који је прихватљив за 35% правних лица. Предлог радног времена који подразумева минимум 4 сата дневно је лоше оцењен (прихватљив је за 28%). Предузећа из руралних подручја, очекују петодневну радну недељу (77%), са радним временом од бар 6 часова у току дана (62%);
- Квалитет писмоносне и пакетске услуге се оцењује високим оценама и код правних субјеката, иако је половина правних лица у протеклих годину дана имала искуство са закаснелим уручењем писама/пакета.

Запослени у поштанској делатности

У 2023. години, забележен је значајнији раст броја запослених код осталих поштанских оператора, од 6,7%. Код јавног поштанског оператора, присутно је и даље смањење броја запослених (-4%), што доводи до континуираног смањења удела запослених ЈПО у укупном броју запослених у поштанској делатности, који у 2023. години износи 76%.

Оператори	Година				
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
ЈПО	15.001	15.063	14.779	14.603	14.035
Остали поштански оператори	4.031	4.070	4.132	4.149	4.424
УКУПНО	19.032	19.133	18.911	18.752	18.459

Табела 11: Број запослених у поштанском сектору по годинама

3. Стање законодавства у области поштанских услуга у Републици Србији

Регулаторни оквир значајан за развој области поштанских услуга у Републици Србији, чине следећи прописи:

- Закон о поштанским услугама („Службени гласник РС”, број 77/19);
- Закон о потврђивању аката Светског поштанског савеза („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 42/09);
- Закон о потврђивању аката Светског поштанског савеза („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 10/14);
- Закон о потврђивању аката Светског поштанског савеза („Службени гласник РС - Међународни уговори”, број 12/18);
- Закон о потврђивању Другог додатног протокола Светске поштанске конвенције: („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 1/21);
- Закон о потврђивању аката Светског поштанског савеза („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 2/23);
- Стратегија развоја поштанских услуга у Републици Србији за период 2021-2025. године („Службени гласник РС”, број 68/21);

- Правилник о утврђивању Плана издавања пригодних поштанских марака и мотива редовних издања поштанских марака („Службени гласник РС”, бр. 115/23, 6/24, 21/24 и 37/24);
- Правилник о ближим условима за обављање универзалне поштанске услуге и минимуму радног времена јавног поштанског оператора („Службени гласник РС”, број 91/20);
- Правилник о ближим условима за отпочињање обављања делатности поштанских услуга („Службени гласник РС”, број 91/20);
- Правилник о начину образовања комисије и поступку отварања и прегледа садржине поштанских пошиљака које садрже предмете чије слање је забрањено („Службени гласник РС”, број 91/20);
- Правилник о условима за унапређење и одрживост обављања универзалне поштанске услуге и ближим условима за пружање универзалне поштанске услуге особама са инвалидитетом („Службени гласник РС”, број 91/20);
- Правилник о посебним условима за обављање универзалне поштанске услуге у случају ванредне ситуације и ратног стања („Службени гласник РС”, број 148/20);
- Правилник о начину и поступку обављања стручног надзора над применом Закона о поштанским услугама („Службени гласник РС”, број 146/20);
- Правилник о приступу поштанској мрежи јавног поштанског оператора („Службени гласник РС”, број 159/20);
- Правилник о обрасцу и начину издавања легитимације овлашћеног лица за обављање стручног надзора над радом поштанског оператора („Службени гласник РС”, број 159/20);
- Правилник о начину вођења одвојеног рачуноводства и провере веродостојности регулаторних извештаја јавног поштанског оператора („Службени гласник РС”, број 126/20);
- Правилник о начину вођења одвојеног рачуноводства и провере веродостојности регулаторних извештаја јавног поштанског оператора („Службени гласник РС”, број 48/24);
- Правилник о техничким условима за кућне сандучиће („Службени гласник РС”, број 126/20);
- Правилник о обрасцима захтева за доделу дозволе за обављање универзалне поштанске услуге („Службени гласник РС”, број 23/20);
- Правилник о висини и начину плаћања таксе за издавање дозволе и накнаде оперативних трошкова за обављање поштанских услуга („Службени гласник РС”, број 82/20);
- Правилник о параметрима квалитета за обављање поштанских услуга („Службени гласник РС”, број 114/20);
- Правилник о утврђивању јединствених тарифних ставова за универзалну поштанску услугу („Службени гласник РС”, број 111/20);
- Правилник о условима и начину обављања поштанских услуга („Службени гласник РС”, број 115/20).

4. Предлог закона о поштанским услугама

Овај закон следи принципе објективности, недискриминације, транспарентности и пропорционалности, као и принципе правне сигурности обезбеђујући јасноћу и предвидљивост прописа уз поштовање људских права.

Овим закона уређују се сва кључна питања функционисања домаћег тржишта поштанских услуга и уређују се области које су подељене на следећа поглавља:

- Основне одредбе;
- Надлежности;
- Поштанске услуге;
- Поштанске пошиљке;
- Приступ мрежи јавног поштанског оператора;
- Дозволе за обављање поштанских услуга;
- Поштанске марке;
- Заштита корисника поштанских услуга и приговори;
- Надзор;
- Стручни надзор;
- Казнене одредбе;
- Прелазне и завршне одредбе.

I. Проблеми које нови акт треба да реши

Предлог закона сачињен је у циљу решавања следећих питања:

1. Унапређење законских решења и отклањање недостатака важећег закона

Фокус је на анализи потешкоћа из претходне примене закона, као и на предлозима за конкретна побољшања законских решења и процедура како би се елиминисале уочене потешкоће. Између осталог, у спровођењу постојећег закона уочено је да поштански оператори тренутно при пријему вредносних пошиљака врше увид у личну исправу корисника са фотографијом и евидентирају регистарски број личне исправе у циљу утврђивања идентитета пошиљаоца и спречавања прања новца и финансирања тероризма и промета робе нерегистрованих субјеката, али да је неопходно вршити увид и у исправе корисника који шаљу поштанске упутнице, имајући у виду да ова услуга у наведеном смислу такође носи ризик. Поред наведеног, уочено је да је до проблема у тумачењу закона долазило у вези са тиме да ли одређене услуге припадају резервисаном сервису, уколико оператори врше само једну од наведених фаза овог сервиса, па је извршена измена у смислу да резервисане услуге морају обухватати све фазе (пријем, усмеравање, пренос и уручење), како би се прецизно знало шта је обухват овог сета услуга.

2. Обезбеђење економски и социјално одрживе универзалне поштанске услуге

У данашњем дигиталном окружењу, традиционалне поштанске услуге морају се модификовати да би остале релевантне и доступне свим грађанима, и задовољиле променљиве потребе корисника, што подразумева развој модела који комбинује традиционалне и електронске поштанске услуге како би се сачувала доступност и општи интерес. Предлогом закона уведена је нова одредба где је резервисаним услугама обухваћен и пријем електронске поруке/документа и пренос истог у Јединствено електронско сандуче на Порталу еУправе.

3. Измена лимита по маси за резервисане поштанске услуге

Важећи закон поставља лимите по маси за резервисане поштанске услуге, што донекле може обесхрабрити нове операторе да уђу на тржиште. Измена ових лимита могла би утицати на повећање конкуренције, смањење поштарина и подстицање иновација, а да при том буде сачувана квалитетна услуга за кориснике.

4. Редеофинисање опсега услуга које чине резервисану поштанску услугу

Промене у технологији и навикама корисника захтевају адаптацију резервисаних поштанских услуга. Предлаже се нов опсег услуга које ће бити дефинисане у контексту модерног тржишта, како би се задовољиле потребе корисника у дигиталном добу.

5. Повећање степена заштите корисника поштанских услуга

Уочено је да је постојећи систем за подношење рекламација и приговора сложен. Потребно је створити лакше и доступније процедуре за кориснике, као и јасне механизме обештећења у ситуацијама када су њихова права угрожена. Сходно томе, између осталог, Предлогом закона је предложено да поштански оператори имају обавезу да у својим општим условима морају да пропишу и начин паковања поштанских пошиљака, што је важно за спровођење рекламационог поступка.

6. Јачање капацитета и унапређење оквира надлежности Регулатора

Уочено је да Регулатор треба да има шира овлашћења и капацитете за праћење и регулисање рада поштанских оператора, ради ефикаснијег праћења тржишта и јачања конкуренције на тржишту. С тим у вези, између осталих, неке од нових надлежности које се предлажу су: сачињавање упоредног прегледа цена поштанских услуга поштанских оператора и објављивање на својој интернет страници података из ценовника поштанских услуга; сачињавање географског прегледа распрострањености поштанске мреже и територијалне доступности услуга поштанских оператора и објављивање на својој интернет страници података из географског прегледа; подстицање иновација на тржишту поштанских услуга; прикупљање, обрада и објављивање података о тржишту поштанских услуга уз основне податке о пословању поштанских оператора у вези са обимом и приходом од остварених поштанских услуга по поштанском оператору; прикупљање и обрада података од поштанских оператора потребних за унапређење прекограничне доставе пакета; прикупљање и објава података у вези активности поштанских оператора усмерених на одрживи развој и подстицање сарадње између поштанских оператора и заинтересованих институција по том питању.

7. Поједностављење административних процедура

Сложене и дуготрајне процедуре које воде до добијања потребних дозвола су честа препрека за нове операторе на тржишту. Фокус је на стварању једноставнијег, ефикаснијег система регистрације и лиценцирања нових давалаца поштанских услуга.

8. Подстицање развоја прекограничних поштанских услуга

Важно је развијати механизме који олакшавају прекограничну размену поштанских услуга, као и сарадњу са међународним партнерима, у циљу унапређења међународног поштанског саобраћаја и стварања већег обима ових услуга.

9. Дигитализацију процеса

Успостављање правног оквира за дигитализацију процеса у циљу примене нових дигиталних технологија у поштанској делатности и савремене поштанске опреме, кроз измену постојећих законских решења у вези са пријемом и уручењем поштанских пошиљака, у погледу омогућавања пријема и уручења пакета преко пакетомата, односно аутомата.

10. Подизање нивоа транспарентности

Повећана транспарентност у раду поштанских оператора, као и поједностављење приступа активностима регулисања, помоћи ће корисницима да лакше разумеју своја права и обавезе, као и да ефикасније подносе жалбе и приговоре. Прихватајући уочене недостатке, предложена законска решења имају за циљ стварање ефикаснијег, доступнијег и конкурентнијег система поштанских услуга у Републици Србији. Предлог закона је усклађен са Уредбом о услугама прекограничне доставе пакета (ЕУ) 2018/644 како би се покушао остварити корак даље ка уједначавању поштарина примењених на услуге прекограничне доставе пакета и решио проблем недостатка транспарентности цена таквих услуга. Ова промена доноси обавезе поштанским операторима да редовно достављају податке Регулатору о поштаринама за прекограничну доставу пакета, као и Регулатору, да те податке прикупља и обезбеђује транспарентност и доступност ових података корисницима поштанских услуга.

Преглед предлога најзначајнијих одредаба овог закона које се мењају односно уводе:

Имајући у виду чињеницу да је Република Србија кандидат за чланство у Европској унији, као и да је важећи Закон о поштанским услугама („Службени гласник РС”, број 77/19) у потпуности усклађен са Директивом 97/67/ЕС (прва поштанска директива), Директивом 2002/39/ЕС (друга поштанска директива) и већином одредаба Директиве 2008/06/ЕС (трећа поштанска директива), потребно је спровести даље усклађивање са правним оквиром ЕУ који обухвата поменуте три поштанске директиве и Уредбу (ЕУ) 2018/644 Европског парламента и Савета од 18. априла 2018. године о услугама прекограничне доставе пакета, тако што ће се вршити даље транспоновање одређених одредаба треће поштанске директиве и наведене Уредбе у национални поштански закон.

С тим у вези, последњих година приметан је интензиван раст пакетских, експрес и курирских услуга, који је настао због убрзаног развоја е-трговине у Републици Србији и у целој Европи. Главни предуслов за даљи раст електронске трговине је унапређена пакетска достава, која може да прати тај раст и да одговори на захтеве корисника у сегменту цена и квалитета услуга. Уочено је да су тржишта поштанских услуга претрпела велику промену, углавном, вођену технолошким иновацијама, дигитализацијом и е-трговином. Писмоносне пошиљке се све више замењују са електронском комуникацијом, посебно, у контексту е-управе. Истовремено, е-трговина је довела до значајног повећања обима услуга доставе пакета. Поређењем са 2022. годином, у 2023. години се бележи раст обима експрес пошиљака, а самим тим, и раст обима даљинске продаје. Обим експрес пошиљака је, у односу на 2022. годину, повећан за 1,42%, а нешто већа стопа раста се региструје код пошиљака које су последица даљинске продаје (6,67%). Раст прихода, код пошиљака које су последица даљинске продаје, у односу на 2022. годину, износи 13%. Имајући у виду изузетан значај квалитетног регулисања одвијања прекограничног пакетског саобраћаја на очекивани даљи раст електронске трговине, спроведена је детаљна анализа у вези са могућношћу примене ове Уредбе на домаћем поштанском тржишту и потребом њене имплементације у поштанску регулативу. Наиме, Уредба је усвојена 2018. године у контексту Стратегије јединственог дигиталног тржишта ЕУ, како би се решио проблем релативно високог нивоа поштарина примењених на услуге прекограничне доставе пакета и недостатак транспарентности цена и регулаторног надзора таквих услуга. Овај акт доноси обавезе поштанским операторима да редовно достављају податке Регулатору о поштаринама за прекограничну доставу пакета, као и Регулатору, да те податке прикупља и обезбеђује транспарентност и доступност ових података корисницима поштанских услуга. На основу напред наведеног, уочена је потреба имплементације Уредбе, путем давања нове надлежности Регулатору у виду прикупљања и обраде података од поштанских оператора, потребних за унапређење прекограничне доставе пакета и обавезе доношења правилника у вези са тим. У наведеном правилнику Регулатор ће детаљно разрадити и пренети одредбе Уредбе и анексе са табелама које ће поштански оператори морати континуирано да попуњавају и достављају Регулатору. На тај начин биће створен комплетан правни основ за транспоновање Уредбе (ЕУ) 2018/644 Европског парламента и Савета од 18. априла 2018. године о услугама прекограничне доставе пакета.

Поред наведеног, на нивоу Европске уније, разматрајући кључна питања о томе да ли постојећи ЕУ правни оквир за област поштанских услуга одговара сврси и да ли одговара садашњим и будућим потребама корисника поштанских услуга и поштанских оператора, дошло се до закључка да је одржавање неког облика универзалне поштанске услуге за све грађане ЕУ оправдано и неопходно, али уз одговарајући ниво флексибилности за државе чланице да креирају поштанске политике на националном нивоу. У том смислу, руководећи се претходно уоченим, предложене промене поштанске регулативе заснивају се на флексибилној примени

поштанске директиве, у складу са националним специфичностима са тежиштем на заштити потрошача, увођењу нових технологија и дигитализацији.

При увођењу нових технологија и дигитализације процеса, унапређења поштанске регулативе могу укључивати следеће кључне елементе:

1. Увођење иновација у области поштанских услуга

Увођење напредних технологија може побољшати ефикасност доставе, омогућити праћење пакета у реалном времену и оптимизовати руте за испоруку.

2. Дигитализација процеса

Дигитализација поштанских процеса обухвата увођење електронских платформи за наручивање и праћење поштанских услуга. Доступност мобилних апликација и веб-услуга може у значајној мери побољшати корисничко искуство и повећати транспарентност.

3. Заштита потрошача

Измене у регулативи требају да нагласе заштиту права потрошача, укључујући правна средства у случају превара, као и безбедност података. Потрошачи морају бити информисани о правима и обавезама у вези са дигиталним услугама. Комбиновање ових елемената у регулативи може створити динамичније и конкурентније поштанско тржиште, где ће нове технологије и дигитализација играти кључну улогу у модернизацији услуга и унапређењу корисничког искуства.

Предлогом закона предложено је смањење лимита по маси за резервисане поштанске услуге са 50 грама на 20 грама, што ће представљати наредни корак у либерализацији тржишта која се у ЕУ и у државама кандидатима за чланство спроводила постепено, спуштањем лимита по маси и цени, почев од 350 грама, преко 100 грама, све до 50 грама и ниже. Смањење лимита за резервисане поштанске услуге на 20 грама уноси значајне промене у динамику поштанског тржишта, што отвара могућности за нове учеснике на тржишту и мотивише постојеће поштанске операторе да унапређују своје услуге. Овај корак доприноси широј либерализацији тржишта, како би се осигурала већа конкурентност, ефикасност и ефективност у пружању поштанских услуга.

На овај начин даје се додатни подстрек јачању конкуренције у овом сегменту, али ће се задржати и постојање резервисаног сервиса због изузетног значаја истог, као начина надокнаде трошкова пружања универзалне поштанске услуге, за чије обављање се овлашћује Јавно предузеће „Пошта Србије“, Београд, као јавни поштански оператор. Овако дефинисани праг за резервисану поштанску услугу ће се примењивати до дана приступања Републике Србије ЕУ, односно потпуна либерализација тржишта поштанских услуга планира се са уласком Републике Србије у Европску унију.

Новине у закону су и у редефинисању опсега резервисане поштанске услуге, тако да уместо фаза услуга, које су у постојећем закону наведене алтернативно, кумулативно су дефинисане све фазе које чине резервисану поштанску услугу. Поред наведеног, пријем, пренос и исплата поштанских упутница, као једна у сету услуга у оквиру универзалног сервиса, искључује из резервисаног сервиса. Такође, а имајући у виду потребе грађана и привреде за услугама квалификоване електронске доставе, као услугама од поверења, и тенденције обезбеђење одрживости поштанских услуга у дигиталном добу, у резервисани сервис укључени су и пријем и пренос електронске поруке у Јединствено електронско сандуче на Порталу еУправа .

Такође, Предлогом закона јасно је прописано које услуге се не сматрају резервисаним, што је нарочито важно јер је дефиниција, према постојећем закону, доводила до недоумице, да ли су у поштарину укључене и допунске услуге или не. У том смислу, предложено је решење да се поштанске услуге не сматрају резервисаним поштанским услугама, ако им је поштарина без допунских услуга виша од износа који

је два и по пута већи од поштарине за пренос писмоносне пошиљке најбрже категорије према важећем ценовнику јавног поштанског оператора.

Преименован је опсег осталих поштанских услуга, тако што је дефинисан обухват поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге, који, између осталог, подразумева курирске услуге и експрес услуге, које су у постојећем закону биле посебним чланом дефинисане као услуге додатне вредности, док је дефинисано да се уручење експрес пошиљака, изузетно, може извршити одређеног дана.

Када је реч о поштаринама за обављање поштанских услуга, предложено је да је поштански оператор дужан да услове за остваривање попушта истакне на видном месту у просторијама у којима пружа поштанске услуге и на својој интернет страници. Такође је новим решењем предвиђено да се ценовник за универзалну поштанску услугу, осим резервисаних поштанских услуга, као и услови на основу којих се дају попусти, достављају Регулатору на сагласност, који је у обавези да одлучи у року од 30 дана од дана подношења захтева.

Код поштарина за поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге, предвиђа се да је поштански оператор дужан да ценовник поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге и услове на основу којих даје попусте, достави, Регулатору на сагласност, најкасније 30 дана пре почетка планиране примене, уместо досадашња три дана.

Такође, предложено је прецизније одвојено рачуноводство, нето трошак, као и накнада за неправедно финансијско оптерећење. Детаљније су дефинисане процедуре вођења одвојеног рачуноводства, од стране јавног поштанског оператора, који има обавезу да својим интерним обрачуном обезбеди алокацију трошкова свих услуга, имајући у виду да ће овакво рачуноводствено раздвајање служити и као извор података за обрачун евентуалног нето трошка универзалне поштанске услуге. Утврђен је рок у којем јавни поштански оператор доставља сачињен годишњи извештај о начину вођења одвојеног рачуноводства, на сагласност Регулатору, а то је, до 31. јула текуће године за претходну годину. Утврђен је рок у којем Регулатор има обавезу да објављује извештаје о усклађености вођења рачуноводственог раздвајања од стране јавног поштанског оператора за претходну годину, а то је до 31. децембра текуће године.

Унапређен је поступак остваривања накнаде за неправедно финансијско оптерећење, тако што Регулатор ближе утврђује начин обрачуна нето трошка јавног поштанског оператора и начин остваривања права на накнаду услед неправедног финансијског оптерећења, врши проверу аутентичности и ваљаности података који се користе за прорачуне и утврђује износ нето трошка који представља неправедно оптерећење јавног поштанског оператора. Затим, Регулатор може у поступку провере затражити од јавног поштанског оператора достављање и других података у вези са обављањем универзалне поштанске услуге.

У вези са накнадом за неправедно финансијско оптерећење, редефинисан је рок за достављање Регулатору на сагласност обрачуна нето трошка од обављања универзалне поштанске услуге од стране јавног поштанског оператора, а то је, уместо до 31. марта, сада, до 31. јула текуће године за претходну годину. Одлуку о износу нето трошка који представља неправедно финансијско оптерећење доноси Регулатор у року од 90 дана од дана достављања обрачуна од стране јавног поштанског оператора. Нето трошак се надокнађује на основу захтева јавног поштанског оператора, сходно одлуци Регулатора из буџетских средстава, уз сагласност Министарства финансија и у складу са правилима о контроли државне помоћи.

Када је реч о врстама поштанских услуга, предложена је нова подела поштанских услуга, тако да се исте групишу у две групе, и то: универзална поштанска услуга и поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге.

Даље, предложена је нова прецизнија и јаснија дефиниција опсега универзалне поштанске услуге, имајући у виду да је дата дефиниција, у постојећем

закону, често доводила до различитих тумачења у погледу дефинисања фаза и врста услуга које су обухваћене опсегом универзалне поштанске услуге. Према постојећим законским одредбама, постојала је дилема у тумачењу обухвата универзалне поштанске услуге у смислу да ли се за пакет масе до десет килограма у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају обавља само фаза пријема или све фазе, укључујући: пријем, прераду, превоз и уручење. У том погледу, новим законским решењем прецизно и јасно је дефинисано да универзална поштанска услуга обухвата пријем, усмеравање, пренос и уручење пакета масе до десет килограма. Новина у закону је и редифинисање резервисане услуге тако да уместо фаза услуга, које су у постојећем закону наведене алтернативно, кумулативно су дефинисане све фазе које чине резервисану поштанску услугу, односно уместо у досадашњем закону „пријем и/или прераду и/или превоз и/или уручење писмоносних поштанских пошиљака” предлог је „пријем, усмеравање, пренос и уручење писмоносних поштанских пошиљака”.

У делу регулисања одрживости и унапређења пружања универзалне поштанске услуге, предложена је оптимизација броја подзаконских аката која доносе ресорно Министарство, Регулатор и јавни поштански оператор, тако да:

- ближе услове за обављање универзалне поштанске услуге, које се односе на техничке и технолошке ресурсе јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге, минимум радног времена, неопходне услове за пружање универзалне поштанске услуге особама са инвалидитетом као и номенклатуру, прописује министар надлежан за послове поштанског саобраћаја на предлог Регулатора;
- мерила и критеријуме које мора испуњавати поштанска мрежа јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге, водећи рачуна о густини насељености, покривености подручја и стварним потребама корисника услуга, као и ближе параметре квалитета за обављање универзалне поштанске услуге прописује Регулатор;
- јавни поштански оператор/давалац универзалне поштанске услуге утврђује начин обављања универзалне поштанске услуге у случају ванредне ситуације и ратног стања, уз сагласност министарства надлежног за послове који се односе на област поштанског саобраћаја.

У циљу даље хармонизације са правним оквиром Европске уније у области поштанских услуга, Предлогом закона проширене су надлежности Регулатора, тако да се законом сада прописује да Регулатор сачињава упоредни преглед цена поштанских услуга поштанских оператора и објављује податке из ценовника поштанских услуга, сачињава географски преглед распрострањености поштанске мреже и територијалне доступности услуга поштанских оператора и објављује податке из географског прегледа, подстиче конкуренцију и иновације на тржишту поштанских услуга, прикупља, обрађује и објављује податке о тржишту поштанских услуга уз основне податке о пословању поштанских оператора у вези са обимом и приходом од остварених поштанских услуга по поштанском оператору, прикупља и објављује податке у вези активности поштанских оператора усмерених на одрживи развој и подстиче сарадњу између поштанских оператора и заинтересованих институција по том питању.

Такође, у постојећем законском решењу је било утврђено да Министарство и Регулатор доносе већи број подзаконских аката, који су се, у неким случајевима, и у одређеним сегментима преплитали, што је кориснике поштанских услуга и поштанске операторе чешће доводило у недоумицу. На пример, Правилник о ближим условима за обављање универзалне поштанске услуге који доноси министарство и Правилник о условима и начину обављања поштанских услуга који доноси РАТЕЛ имају одређени број сличних или истих одредаба, јер оба регулишу универзалну поштанску услугу и начин њеног пружања. Оба документа дефинишу одређене стандарде, обавезе и

процедуре које постају обавезујуће за јавног поштанског оператора, осигуравајући да се услуге пружају у складу са прописаним минимумом.

Даље, а у циљу повећања транспарентности, поједностављења приступа корисника поштанских услуга поштанској регулативи, олакшавања обављања поштанских услуга и лакшег остваривања заштите права корисника поштанских услуга, смањен је и број подзаконских аката које доноси Министарство и Регулатор и конкретно је прецизирано која институција доноси који акт и шта се тачно њиме уређује.

Када је реч о недостацима постојећег закона, који су уочени кроз његову актуелну примену, важно је напоменути да су инспектори за поштанске услуге, вршећи надзор над применом закона, као и других прописа, којима је регулисано обављање поштанских услуга, уочили постојање мањкавости у важећем закону које би овим законским решењима требало отклонити. Наиме, постојећи закон, не прописује обавезу поштанских оператора да поступајућем инспектору доставе потребну документацију, што их је често ометало у вршењу инспекцијског надзора. Новим предлогом је предвиђена обавеза поштанских оператора да, поред тога што имају обавезу да ставе на увид потребну документацију, имају обавезу и да је доставе, а у супротном је предвиђена новчана казна за учињени прекршај. Инспектори за поштанске услуге су, вршећи инспекцијске надзоре, се често на терену сусретали са ситуацијама да нису од поштанских оператора могли добити тражене податке јер нигде нису били прописани рокови у којима поштански оператори имају обавезу да чувају документацију. Предложеним законским решењима је предвиђено да општи услови поштанских оператора морају да садрже рокове чувања документације, како би се обезбедила већа транспарентност рада, и олакшао рад инспектора за поштанске услуге у циљу заштите права корисника поштанских услуга. Ово су додатни трошкови за привредне субјекте, јер ће привредни субјекти бити сада у обавези да чувају одређену документацију за коју није постојала обавеза чувања (проширење капацитета или поверавање архиве другом регистрованом привредном субјекту), али ће се истима обезбедити боља заштита права корисника. Даље, а имајући у виду да поштански оператори имају обавезу да своје опште услове објаве на својим интернет страницама, а јавни поштански оператор и у Службеном гласнику Републике Србије, ово је нарочито важно са аспекта заштите интереса корисника поштанских услуга. Такође је Предлогом закона предложено и да поштански оператори имају обавезу да у својим општим условима морају да пропишу и начин паковања поштанских пошиљака, што је веома важно у рекламационом поступку.

У складу са постојећим законом, уз захтев за добијање дозволе за обављање поштанске делатности, као део потребне документације, неопходно је поднети и доказ о испуњености услова за обављање поштанске услуге. Министарство је, преко инспектора за поштанске услуге, вршило проверу услова испуњености и издавало решење, док је, на основу тога Регулатор издавао дозволе. ЕУ је, преко PLAC пројекта, дала смернице да наведено новим законским решењима треба укинути, што је и учињено и на тај начин је извршено поједностављење и скраћивање процедуре за отпочињање поштанске делатности, а све у циљу унапређења услова пословања привредних субјеката у области поштанских услуга,

Када је реч о обезбеђивању услова за примену нових технологија и савремене поштанске опреме, Предлогом закона је предложено да се пријем и уручење пакета може вршити и преко пакетомата/аутомата, потврде о пријему пошиљака се може издавати и електронским путем, што је свакако представља велико олакшање за саме кориснике поштанских услуга, што је и циљ овог закона.

У постојећем закону није био дефинисан поступак и начин избора јавног поштанског оператора. Одредбама овог закона јасно је дефинисано спровођење поступка јавног конкурса за избор јавног поштанског оператора, утврђена је обавеза Регулатора да ближе утврди садржај, поступак, услове и рокове за спровођење јавног конкурса. У одредбама Предлога закона је предложено да се позив за јавни конкурс

објављује у Службеном гласнику Републике Србије и на интернет страници Регулатора, што свакако доприноси унапређењу и развоју тржишта поштанских услуга у корист корисника.

II. Циљеви који се доношењем акта постижу

Основни циљ доношења овог закона јесте делотворније, ефикасније и боље спровођење законских решења као и даље усклађивање прописа који регулишу тржиште поштанских услуга са правним оквиром ЕУ у овој области. Осим увођења низа побољшања која су проистекла из до сад стечених искустава у примени важећег Закона о поштанским услугама, предложеним законским решењима реализоваће се следећи најзначајнији циљеви:

1. обезбеђење пружања доступних, поузданих и ефикасних поштанских услуга у Републици Србији у складу са директивама ЕУ и препорукама Светског поштанског савеза. (Показатељ: Доступност поштанских услуга: задовољство корисника близином/локацијом поште и задовољство корисника радним временом поште. Базна вредност 2020. године: Проценат задовољства корисника близином/локацијом поште 68,6%, Проценат задовољства корисника радним временом поште 79%; циљана вредност у 2025. години: Проценат задовољства корисника близином/локацијом поште $\geq 70\%$, Проценат задовољства корисника радним временом поште $\geq 80\%$).
2. обезбеђивање услова за одрживост универзалне поштанске услуге и покривеност целокупне територије Републике Србије под једнаким условима за све грађане овим сетом услуга, као и развој поштанских услуга ван универзалне поштанске услуге, оријентисаних на кориснике у конкурентном и дигиталном окружењу; (Показатељ: Успостављен модел одрживости универзалног сервиса. Базна вредност 2020. године: Не; циљана вредност у 2025. години: Да.
3. даље обезбеђење услова за унапређење развоја тржишта поштанских услуга и равноправну утакмицу на тржишту поштанских услуга);
4. додатно јачање самосталности и ефикасности Регулатора у његовом вршењу регулаторних и других послова;
5. стварање услова за даље унапређење квалитета у обављању поштанских услуга; унапређење пружања прекограничних поштанских услуга и повећање глобалне повезаности; (Показатељ: Несметано одвијање међународног пакетског саобраћаја у условима измене ЕУ царинске регулативе: Базна вредност 2020. године: „Пренос пакета без размене ITМАТТ порука”; циљана вредност у 2025. години: Несметана размена свих пошиљака са робом);
6. стварање правног оквира за дигитализацију процеса и подстицање развоја нових поштанских услуга у циљу примене савремених технологија и опреме; (Показатељ: Пројекти развоја асортимана услуга, унапређења постојећих и развој нових е-поштанских услуга. Базна вредност 2020. године: Број пројеката развоја поштанских услуга: 0; циљана вредност у 2025. години: Број пројеката развоја поштанских услуга: ≥ 1);
7. обезбеђивање услова за повећање степена задовољења и унапређење заштите интереса корисника поштанских услуга;
8. унапређење сигурности и безбедности свих учесника у поштанском саобраћају и заштите животне средине и развој људских ресурса у поштанској делатности. (Показатељ: Спроведене едукације у вези са применом стандарда безбедности и сигурности. Базна вредност 2020. године: Број спроведених едукација у вези са применом стандарда безбедности и сигурности 28; циљана вредност у 2025. години: Број спроведених едукација у вези са применом стандарда безбедности и сигурности 38);
9. побољшавање ефикасности и транспарентности у процесу отпочињања обављања делатности поштанских услуга.

III. Друге могућности за решавање проблема

Имајући у виду проблеме који су препознати у области поштанских услуга, утврђено је да се искључиво стварањем новог правног оквира могу обезбедити услови за унапређење и одрживост универзалне поштанске услуге у ери дигитализације, створити услови којима ће се повећати степен задовољења потреба корисника и унапредити заштита корисника поштанских услуга, омогућити примена нових технологија и обезбедити пружање квалитетнијих традиционалних и нових поштанских услуга, чиме се повећава квалитет свакодневног живота свих грађана.

Такође, а с обзиром да је у поступку придруживања Европској унији Република Србија преузела обавезу да усклади своје законодавство са прописима Европске уније, потребно је извршити даље усклађивање законодавства и на тај начин испунити преузете обавезе.

Анализирајући уочене недостатке у важећем закону, који су били кочница у регулисању тржишта поштанских услуга, Министарство је имало две могућности:

- доношење Закона о изменама и допунама Закона о поштанским услугама, којим би се извршила корекција дела уочених проблема;
- доношење овог закона који би прецизније регулисао област поштанских услуга и увео нове механизме.

Имајући у виду потребу да се коригује већи број одредаба важећег закона, што би представљало промену више од половине важећих одредаба, прва опција није била прихватљива.

Из напред наведених разлога, Министарство се одлучило за доношење новог закона којим ће се на прецизнији и квалитетнији начин регулисати тржиште поштанских услуга, што ће се свакако повољно одразити на кориснике поштанских услуга, поштанске операторе и друштвени интерес у целисти.

IV. Зашто је доношење закона најбоље решење за решавање проблема

Сви наведени очекивани ефекти новог закона треба да омогуће одрживост и унапређење тржишта поштанских услуга у дигиталном окружењу.

Поред тога, изражена је потреба да законска решења буду флексибилна и да омогућавају примену нових поштанских технологија, као и да се заснивају на решењима садржаним у међународним документима и на решењима технолошки развијених земаља, у којима поштанска делатност на најбољи могући начин подржава свеукупни развој и задовољава потребе привреде и становништва.

С тим у вези, а имајући у виду постојећи нормативни оквир у области поштанских услуга, проблеме који су препознати на тржишту поштанских услуга, као и циљеве који се желе постићи, доношење новог закона није само најбољи, већ је и једини начин за решавање препознатих проблема и постизања задатих циљева.

V. На кога ће утицати предложена решења

Предложена законска решења ће првенствено утицати на:

1) Кориснике поштанских услуга: Стварањем услова за даље спровођење либерализације тржишта и повећањем броја поштанских оператора, самим тим и нових врста поштанских услуга, у дигиталној ери, и снижењем поштарине, услед настанка веће и здравије конкуренције, грађани ће остварити вишеструке користи и на једноставнији и приступачнији начин задовољити своје потребе у овој области. Наиме, Предлогом закона предложено је смањење лимита по маси за резервисане поштанске услуге са 50 грама на 20 грама, што ће представљати наредни корак у либерализацији тржишта која се у ЕУ и у државама кандидатима за чланство спроводила постепено, чиме ће се дати додатни подстрек јачању конкуренције у овом сегменту. Затим, новим решењем је дата обавеза Регулатору да сачињава и објављује упоредни преглед цена

поштанских услуга поштанских оператора, чиме ће се корисницима поштанских услуга омогућити да лакше пронађу поштанске операторе који услуге пружају по приступачнијим ценама или уз бољи квалитет услуге. Такође, а имајући у виду потребу грађана за услугама квалификоване електронске доставе, као услугама од поверења, и тенденције обезбеђење одрживости поштанских услуга у дигиталном добу, у резервисани сервис укључени су и пријем електронске поруке/документа и пренос истог у јединствено електронско сандуче, дефинисано законом којим је уређена област електронске управе. На овај начин корисници ће имати прилике да користе нове, савремене услуге, уз гарантовану сигурност и заштиту података. Поред тога, Регулатор ће прикупљати и обрађивати податке од поштанских оператора потребне за унапређење прекограничне доставе пакета, чиме ће се омогућити корисницима да користе услуге међународног поштанског саобраћаја по приступачнијим ценама, уз одговарајући квалитет услуге. Даље, новим законским решењем обезбедиће се даље пружање економски и социјално одрживе универзалне поштанске услуге, као услуге од општег интереса за све грађане Републике Србије, у дигиталном окружењу. Када је реч о обезбеђивању услова за примену нових технологија и савремене поштанске опреме, Предлогом закона је предложено да се пријем и уручење пакета може вршити и преко пакетомата/аутомата, потврда о пријему пошиљака се може издавати и електронским путем, што свакако представља велико олакшање за саме кориснике поштанских услуга, што је и циљ овог закона Све напред наведено, као и стварање правног основа за примену нових поштанских технологија, као што су пакетомати и аутомати, обезбедиће пружање квалитетнијих традиционалних и нових поштанских услуга, чиме се повећава квалитет свакодневног живота свих грађана.

2) Привредне субјекте: Предлогом закона се предлаже поједностављење и скраћење процедуре прибављања дозволе за пружање поштанских услуга, у складу са постојећом ЕУ праксом, тако што ће се укинути провера испуњености услова за обављање поштанских услуга, коју су вршили поштански инспектори, што ће омогућити привредним субјектима да лакше стекну неопходну дозволу и пре отпочну са радом. Такође, путем оптимизације броја подзаконских аката, допринеће се транспарентности и олакшавању отпочињања обављања поштанске делатности, путем елиминисања нејасноћа, смањења сложености и побољшања доступности информација. Тиме се ствара повољније окружење за нове поштанске операторе и подстиче раст поштанских услуга у целини. Разлози за оптимизацију подзаконских аката су смањење компликованости прописа, јаснија процедура, унапређење доступности информација, смањење административних баријера и повећање поверења у смислу да свако ко планира да започне пружање поштанских услуга биће охрабрен да улаже у посао ако види низ процедура које су логично дефинисане.

Поред тога, новим решењима биће задовољене потребе за квалитетним класичним и новим поштанским услугама, насталим у доба дигитализације, што ће битно утицати на даљи развој малих и средњих предузећа односно предузећа, која ће по приступачним ценама моћи своје производе да пласирају и продају, посебно путем електронске трговине и исте достављају купцима широм земље, путем пакетомата и аутомата, а преко поштанских оператора. Практично, кроз токове поштанског саобраћаја, омогућује се још бржи пласман, односно проток робе и новца, путем поштанских услуга на следеће начине:

Широка мрежа доступности: Поштански системи имају развијену мрежу која обухвата градове и села, што омогућава лаку доступност грађанима и привреди. Ово значи да роба може брзо доћи до крајњег корисника.

Системи праћења: Модерни поштански сервиси нуде могућности праћења пакета у реалном времену. Ово пружа транспарентност и сигурност у трансакцијама, што повећава поверење корисника.

Интеграција платних система: Пошта сада често комбинује логистику и плаћање, што значи да се новчани токови могу обављати паралелно са испоруком робе. То убрзава процес куповине и наплате.

Употреба напредних технологија: Аутоматизација и дигитализација поштанских услуга, као што су електронска обрада и аутоматизоване услуге, доприносе бржем завршетку процедура, чиме се смањује време потребно за обраду пакета и трансакција.

Адаптивност и флексибилност: Поштанске услуге могу да се прилагоде променама у потражњи и савременим тржишним условима, што значи да је управљање поштанским пошиљкама оптимизовано за бржи одговор на потребе корисника.

Могућности за мала и велика предузећа: Поштанске услуге пружају приступ логистици како малим предузећима, тако и великим корпорацијама, што олакшава конкурентност на тржишту и динамичнији проток робе и новца.

Све напред наведено доводи до побољшавања логистике, смањења трошкова и убрзава свеобухватни проток робе и новца у пословном окружењу.

3) Поштанске операторе: Предлогом закона се стварају услови за даљу либерализацију тржишта поштанских услуга, имајући у виду смањење опсега резервисаног сервиса. Такође, а имајући у виду да се новим решењем укида провера испуњености услова за обављање поштанских услуга, коју су спроводили инспектори за поштанске услуге, а која је подразумевала и поновне провере и измене решења уколико дође до промене седишта поштанског оператора, измене огранка односно организационог дела где се врши прерада, као и других значајних промена, на основу нових законских решења ове административне активности се убудуће неће спроводити, чиме се олакшава пословање поштанских оператора. Даље, Предлогом закона, а у складу са упоредивим ЕУ законским решењима, одредбе које се односе на рекламациони поступак усклађене су са уобичајеном европском праксом, узимајући у обзир специфичност обављања делатности поштанских услуга, чиме су оператори добили могућност оптимизације процеса. Новим решењем је дата могућност поштанском оператору да може са корисником који предаје већи број поштанских пошиљака уговорити и другачији износ накнаде штете, уколико је уговором предвиђено да пошиљалац плаћа поштарину, што у сваком случају представља олакшицу за оператора. Поред наведеног, у складу са тенденцијама за дигитализацију процеса, операторима је дата могућност да, у случају неуспеле доставе, уместо остављања извештаја о приспећу пошиљке, могу за обавештавање примаоца о приспелим пошиљкама користити и средства електронских комуникација (СМС, имејл и другим писаним путем), уз инструкције за даље поступање.

4) Јавног поштанског оператора: Имајући у виду изузетну важност обезбеђења пружања универзалне поштанске услуге, као услуге од општег интереса која се обавља у континуитету на целокупној територији Републике Србије, у оквиру прописаног квалитета, по приступачним ценама и под једнаким условима за све кориснике, јавном поштанском оператору је Предлогом закона поверено даље пружање овог сета услуга и пет година после уласка Републике Србије у Европску унију. Такође, а с обзиром на неопходност обезбеђења одрживости универзалног сервиса, Предлогом закона је омогућено да се исти и даље финансира на основу прихода оствареног од резервисаног сервиса до уласка у Европску унију, као и да се, након тога, финансирање настави на основу остваривања права на накнаду за неправедно финансијско оптерећење. С тим у вези, детаљно су разрађене процедуре обрачуна нето трошка, који обухвата сваки трошак који је неопходан за обављање универзалне поштанске услуге, као и процедуре за накнаду нето трошка јавном поштанском оператору, насталог у обављању универзалне поштанске услуге, ако докаже да су трошкови већи од остварених прихода у претходној години и представљају неправедан терет за његово пословање. Такође, а везано за накнаду за неправедно финансијско оптерећење, редефинисан је рок за достављање Регулатору на сагласност обрачунатог нето трошка од обављања универзалне поштанске услуге од стране јавног поштанског оператора, а то је, са 31. марта пролонгирано до 31. јула текуће године за претходну годину, чиме је олакшана примена ове процедуре јавном

поштанском оператору. Поред наведеног, а у циљу заштите резервисаног сервиса, који је посебно важан као једини начин надокнаде трошкова пружања универзалне поштанске услуге од стране јавног поштанског оператора, уведена је и казнена одредба, на основу које ће се казнити привредни субјект који повери обављање резервисаних поштанских услуга неовлашћеном привредном субјекту.

5) Министарство: У складу са Предлогом закона Министарство ће прописивати ближе услове за обављање универзалне поштанске услуге, које се односе на техничке и технолошке ресурсе јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге, као минимум радног времена, у циљу обезбеђивања пружања ове услуге од општег интереса свим корисницима под једнаким условима и ценама. Такође, Министарство ће наставити да врши надзор над применом Закона о поштанским услугама, а инспектори за поштанске услуге ће наставити и унапређивати континуирану сарадњу са запосленима Регулатора која спроводе стручни надзор, што ће свеукупно допринети обезбеђивању равноправности, забране дискриминације и високог нивоа заштите интереса корисника поштанских услуга, као и обезбеђењу услова за равномеран развој поштанских услуга на територији Републике Србије. Поред наведеног, а имајући у виду да је Министарство надлежно за спровођење надзора над применом Закона о спречавању прања новца и финансирању тероризма код лица која се баве поштанским саобраћајем, а преко инспектора за поштанске услуге, Предлогом закона је предвиђено да се откупни износи који се преузимају приликом уручења откупне пошиљке од примаоца уплаћују пошиљаоцу на текући рачун, прослеђују поштанском упутницом или новчаном дознаком, чиме би се смањила количина готовине у поштанским токовима, а самим тим, и ризик од прања новца и финансирања тероризма. У вези са предметном темом, допуњена је и одредба којом је утврђено да је поштански оператор, односно, запослени код поштанског оператора, дужан да при пријему вредносних пошиљака изврши увид у личну исправу корисника са фотографијом и евидентира регистарски број личне исправе у циљу утврђивања идентитета пошиљаоца и спречавања прања новца и финансирања тероризма и промета робе нерегистрованих субјеката, тако што је ова обавеза проширена и на пријем поштанске упутнице, с обзиром да је уочено да је иста производ који у том смислу носи ризик.

6) Регулатора: Полазећи од искуства и правне праксе земаља у ЕУ и у окружењу, у области поштанских услуга, које су усмерена на даље јачање капацитета и унапређење оквира надлежности Регулатора, Предлогом закона су Регулатору, поред постојећих, дата нова, шира овлашћења. У складу са новим законским решењем, Регулатор ће сачињавати упоредни преглед цена поштанских услуга поштанских оператора на својој интернет страници објављивати податке из ценовника поштанских услуга, затим, ће сачињавати географски преглед распрострањености поштанске мреже и територијалне доступности услуга поштанских оператора и на својој интернет страници објављивати податке из географског прегледа, потом ће прикупљати, обрађивати и објављивати податке о тржишту поштанских услуга уз основне податке о пословању поштанских оператора у вези са обимом и приходом од остварених поштанских услуга по поштанском оператору. Такође, Регулатор ће прикупљати и обрађивати податке од поштанских оператора потребне за унапређење прекограничне доставе пакета, као и податке у вези активности поштанских оператора усмерених на одрживи развој и подстиче сарадњу између поштанских оператора и заинтересованих институција по том питању. Проширењем делокруга надлежности и обављањем нових активности додатно ће оснажити капацитете Регулатора у обављању своје основне функције – регулације тржишта поштанских услуга и подстицања конкуренције и иновација на њему.

7) Заштиту животне средине, с обзиром да се предложеним решењима поштују у потпуности све међународне норме и национални прописи који се односе на заштиту животне средине, безбедност поштанских пошиљака и поштанске технологије, као и на мере заштите запослених код поштанских оператора, као и заштите корисника

поштанских услуга. Последњих година, на глобалном нивоу, императив је заштита животне средине, па и поштански оператори широм Европске уније предузимају адекватне мере (коришћење возила на електрични погон, амбалажни материјали који се рециклирају, поштански прерадни центри на соларну енергију, користе се други обновљиви извори енергије итд.). У погледу достизања одрживости у заштити животне средине, битан параметар је коришћење возила на електро погон. У 2022. години број возила у поштанској делатности у Републици Србији на електро погон је био 138, а у 2023. години их је било 278, док се очекује да ће их у наредним годинама бити све више, посебно имајући у виду да је овим законом дата обавеза Регулатору да прикупља и објављује податке у вези са активностима поштанских оператора усмерених на одрживи развој, које се између осталог односе и на екологију, као и да подстиче сарадњу између поштанских оператора и заинтересованих институција по том питању.

VI. Које ће трошкове примена закона створити грађанима и привреди

Изабрана опција неће проузроковати трошкове грађанима и привреди, имајући у виду да је правним механизмима, предвиђеним овим законом, корисницима омогућен олакшан увид у све цене услуга различитих поштанских оператора, као и њихово географско покривање, што доводи до већег избора услуга и развоја конкуренције, са једне стране, док са друге стране, повећана конкуренција привреди намеће стално унапређење пословања што треба да доведе и до нижих цена и позитивног утицаја на грађане, односно на њихов стандард. Наиме, новим законским решењем Регулатор је добио обавезу да сачињава упоредни преглед цена поштанских услуга поштанских оператора и на својој интернет страници објављује податке из ценовника поштанских услуга, чиме ће се корисницима поштанских услуга омогућити да лакше пронађу поштанске операторе који услуге пружају по приступачнијим ценама или уз бољи квалитет услуге, што неће захтевати додатна издвајања већ напротив, омогуће корисницима одређене уштеде. Наиме, укидањем административног поступка „Испуњеност услова за отпочињање делатности поштанских услуга” додатно се стварају значајне уштеде за привредне субјекте у поступцима издавања или измене дозвола за обављање поштанских делатности. На основу података из 2023. године, израчунато је да укупна уштеда на годишњем нивоу од укидања поступка. Испуњеност услова за отпочињање делатности поштанских услуга износи 80.920 РСД. Такође, новим законским решењем Регулатор је добио обавезу да сачињава географски преглед распрострањености поштанске мреже и територијалне доступности услуга поштанских оператора и на својој интернет страници објављује податке из географског прегледа, што ће омогућити корисницима поштанских услуга да лакше приступе коришћењу поштанских услуга, штедећи им време и новац, с обзиром да ће моћи да бирају ближе пословнице различитих поштанских оператора.

Поштански оператори су обавезни да плате таксу за издавање и измену дозвола, а такође су дужни да Регулатору уплате накнаду за оперативне трошкове у износу до 0,4% укупног прихода оствареног од пружања поштанских услуга у претходној календарској години. Ове одредбе односе се на све поштанске операторе, укључујући Јавно предузеће „Пошта Србије”. Таксу за издавање и измену дозвола за обављање поштанских услуга утврдиће Регулатор, уз сагласност министарства надлежног за послове финансија, на основу евидентираних активности запослених у Регулатору при издавању дозволе и обрачунатих трошкова за спровођење тих активности. Износ таксе за издавање дозволе дефинисан 2019. године и износи 18.200,00 динара и од тада иста није мењана, а приликом обрачуна новог износа за таксу узео се у обзир и инфлација. Даље, што се тиче формирања поштарина, неопходно је објаснити да неће доћи до промене у начину обрачуна, иако се укида постојећи Правилник о утврђивању јединствених тарифних ставова за универзалну поштанску услугу, имајући у виду да исти не дефинише начин обрачуна цена, односно поштарине, већ се тарифни ставови односе на попис поштанских услуга према врсти

из домена универзалне поштанске услуге. С тим у вези, а на основу члана 24. Закона, резервисане поштанске услуге су део универзалне поштанске услуге, које су поверене јавном поштанском оператору, као начин накнаде трошкова за пружање универзалног сервиса. Такође, поштанске услуге не сматрају се резервисаним поштанским услугама, ако им је поштарина без допунских услуга виша од износа који је два и по пута већи од поштарине за пренос писмоносне пошиљке најбрже категорије према важећем ценовнику јавног поштанског оператора, што тренутно износи 180,00 динара.

Ограничења у погледу цена се односе само на резервисане поштанске услуге, и Влада даје сагласност на акт јавног поштанског оператора којим се утврђује поштарина за резервисане поштанске услуге. На остали део поштанских услуга из опсега универзалне поштанске услуге, као и за остале поштанске услуге, цене утврђују јавни поштански оператор и други поштански оператори. Такође, новина у тексту Предлога закона је да су поштански оператори у обавези да Регулатору доставе поред ценовника и услове за остваривање попушта, као и обавезу да ценовник и услове за попусте објаве на својој интернет страници, (**Предлогом закона** је такође предвиђена обавеза да сви поштански оператори имају свој сајт, односно интернет презентацију). Овом новином у Предлогу закона Регулатор је уважио дате препоруке из „Извештаја о анализи стања конкуренције на тржишту осталих поштанских услуга у периоду од 2019-2021. године” Комисије за заштиту конкуренције.

VII. Да ли су позитивне последице закона такве да оправдају трошкове које ће створити

Примена овог закона неће код грађана и привреде захтевати додатна издвајања, већ ће им услед олакшаног приступа прегледу свих поштарина за исту поштанску услугу, дати могућност да користе оне које за њих имају прихватљивије цене, што би у наредном периоду требало да доведе до уштеда, а не до трошкова. Поред тога, Регулатор ће прикупљати и обрађивати податке од поштанских оператора потребне за унапређење прекограничне доставе пакета, чиме ће се омогућити корисницима да користе услуге међународног поштанског саобраћаја по приступачнијим ценама, уз одговарајући квалитет услуге. Такође, а с обзиром да ће Регулатор у складу са новим законским решењем, поред спровођења вансудског решавања спорова између поштанских оператора и корисника, обављати и мериторно одлучивање, када су рекламације у питању, корисници ће моћи на једном месту, односно код једног тела, остварити сва права проистекла из заштите корисника, чиме ће се сигурно олакшати остварење истих, избећи судски трошкови, у најбољем интересу свих страна.

VIII. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Очекује се да ће нова законска решења утицати на улазак нових привредних субјеката на тржиште и даљи развој тржишне конкуренције у области поштанских услуга.

Имајући у виду да се у претходној деценији са сваким следећим кораком спроведеним у процесу постепене либерализације тржишта, који је отпочео 2005. године, број поштанских оператора значајно повећавао, сигурно је да ће и новине које доноси овај акт довести до појаве нових поштанских оператора, што ће допринети и појави нових услуга, пружању квалитетнијих услуга уз већу доступност и ниже поштарине. Наиме, Предлогом закона предложено је смањење лимита по маси за резервисане поштанске услуге са 50 грама на 20 грама, што ће представљати наредни корак у либерализацији тржишта која се у ЕУ и у државама кандидатима за чланство спроводила постепено, спуштањем лимита по маси и цени, почев од 350 грама, преко 100 грама, све до 50 грама и ниже. На овај начин даће се додатни подстрек јачању конкуренције у овом сегменту, али ће се задржати и постојање резервисаног сервиса због изузетног значаја

истог, као начина надокнаде трошкова пружања универзалне поштанске услуге, чије обављање изискује значајне трошкове. Смањење лимита за резервисане поштанске услуге на 20 грама уноси значајне промене у динамику поштанског тржишта, што отвара могућности за нове учеснике на тржишту и мотивише постојеће поштанске оператере да унапређују своје услуге. Овај корак доприноси широј либерализацији тржишта, како би се осигурала већа конкурентност, ефикасност и ефективност у пружању поштанских услуга. Последице ове корекције прага на тржиште су:

1. Повећање конкуренције

Смањивањем лимита по маси на 20 грама, већи број поштанских услуга и оператора ће бити у могућности да конкурише у делу тржишта који је раније био резервисан. Ово ће подстаћи нове поштанске оператере да улазе на тржиште, чиме се повећава конкуренција која обично доводи до нижих цена и побољшања квалитета услуга.

2. Иновације и побољшање услуга

Са великом конкуренцијом која произлази из либерализације, поштански оператери ће бити подстакнути да унапређују своје услуге. То може укључивати брже време испоруке, бољу корисничку подршку, као и нове јединствене опције за праћење пошиљки.

3. Приступ тржишту

Смањење лимита значи да ће мала предузећа и предузетници имати лакши приступ поштанским услугама за слање малих пакета. Ово је посебно важно у ери електронске трговине, где мале пошиљке често представљају значајан део укупног промета.

4. Промене у ценовној политици

Овај корак би могао да доведе до промене у ценовној политици поштанских оператора. Смањење лимита може резултирати у смањењу цена, што ће имати користи за крајње кориснике. Поштански оператери могу бити принуђени да због конкуренције спусте цене како би задржали своје кориснике.

5. Усклађивање са европским стандардима

Овај потез такође одражава усклађивање са европским стандардима и регулативом у области поштанских услуга. ЕУ има за циљ повећање ефикасности и доступности поштанских услуга, а спуштање прагова помаже у стварању уређенијег и доступнијег тржишта.

6. Изазови за постојеће поштанске оператере

Иако ово отвара врата за нове учеснике, истовремено, може представљати изазов за традиционалне поштанске оператере. Они ће морати да пронађу нове стратегије, како би задржали тржишни удео у окружењу које постаје све конкурентније.

Такође, Предлогом закона својим правним механизмима даје могућност и да, поред јавног поштанског оператора, који има обавезу обављања универзалне поштанске услуге на целокупној територији Републике Србије, ову услугу или њене делове могу да обављају и други поштански оператери, с обзиром да је Предлог уредио приступ мрежи јавног поштанског оператора, а Регулатору поверио да прецизније дефинише поступак и начин приступа поштанској мрежи. Поред универзалне поштанске услуге, нови закон даје могућност свим заинтересованим странама да под једнаким условима пружају и услуге ван универзалне поштанске услуге. На овај начин, имајући у виду развијену конкуренцију, у Републици Србији биће задовољена потреба за квалитетним и свима доступним традиционалним, новим и електронским поштанским услугама, креираним у складу са потребама дигиталног доба, што ће битно утицати на развој малих и средњих предузећа односно предузећа која своје производе пласирају и продају, посебно путем електронске трговине и исте достављају купцима широм земље и у иностранству.

Поред свега горе наведеног, Предлогом закона стварају се услови за поједностављење административних процедура за отпочињање обављања делатности поштанских услуга, имајући у виду да је у току примене Закона уочено да не постоји потреба, прво, за провером испуњености услова за обављање поштанских услуга од стране Министарства, а након тога, спровођење процедуре за прибављање дозволе код Регулатора, када се врши детаљна провера начина будућег рада оператора. Сходно томе, Предлогом закона се предлаже поједностављење и скраћење процедуре, у складу са свеprisутном ЕУ праксом, што ће олакшати привредним субјектима да лакше стекну неопходну дозволу и отпочну са радом. И на овај начин ће се дати значајан допринос развоју конкуренције на тржишту поштанских услуга.

IX. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону

Јавна расправа о Нацрту закона спроводила се у периоду од 16. октобра до 5. новембра 2024. године. Током јавне расправе одржан је округли сто 22. октобра 2024. године у Привредној комори Србије, на коме су заинтересовани учесници могли да узму учешће и путем видео конференције. У јавној расправи учествовали су поштански оператори, односно представници привредних субјеката који обављају делатност поштанских услуга, регулаторног тела, државних институција, удружења, појединци и други заинтересовани субјекти. Такође, текст Нацрта закона је постављен на Порталу „е-Консултације”, чиме је у свим фазама процеса био доступан свим заинтересованим странама, ради разматрања. По окончању јавне расправе Министарство је сачинило Извештај о спроведеним консултацијама и Извештај о спроведеној јавној расправи, који је објављен на интернет адреси www.mit.gov.rs као и на Порталу „е-Консултације”, чиме је постао саставни део Анализе ефеката овог прописа.

X. Извршавање овог закона

Регулаторне мере и активности за спровођење законских решења:

Предлогом закона предвиђене су следеће мере за спровођење акта, односно доношење следећих подзаконских аката:

-Министар надлежан за област поштанских услуга, прописаће: ближе услове за обављање универзалне поштанске услуге, које се односе на техничке и технолошке ресурсе јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге, минимум радног времена, неопходне услове за пружање универзалне поштанске услуге особама са инвалидитетом; план издавања пригодних поштанских марака и мотива редовних издања поштанских марака; поступак и начин обављања стручног надзора.

-Регулатор ће донети прописе којима ће регулисати: ближе утврђује услове и начин обављања поштанских услуга, поступање са поштанским пошиљкама од пријема до уручења, мерила и критеријуме које мора испуњавати поштанска мрежа јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге, водећи рачуна о густини насељености, покривености подручја и стварним потребама корисника услуга, као и ближе параметре квалитета за обављање универзалне поштанске услуге, стандарде квалитета обављања поштанских услуга, посредовање у вансудском решавању спорова који евентуално настану између корисника поштанских услуга и поштанских оператора, вршиће стручни надзор и на тај начин допринеће што квалитетнијем надзору над спровођењем закона и других аката којима је уређено обављање поштанских услуга, које врши Министарство преко инспектора за поштанске услуге.

Институционално управљачке мере

Министарство ће преко инспектора за поштанске услуге вршити надзор над применом закона и других прописа којима се уређују поштанске услуге. Инспектори ће

у вршењу инспекцијског надзора непосредно сарађивати са овлашћеним лицима из Регулатора. Инспектори за поштанске услуге ће сарађивати пре свега са тржишном инспекцијом, имајући у виду директну везу између пораста обима поштанских услуга и значајног континуираног раста електронске трговине, али и са другим надлежним органима и организацијама у сузбијању појава противзаконитог понашања трговаца на тржишту, који се одвијају и кроз токове поштанског саобраћаја (нпр. недозвољена трговина). Такође, а имајући у виду да су инспектори за поштанске услуге овлашћени и да врше надзор у области спречавања прања новца и финансирања тероризма код лица која се баве поштанским саобраћајем, и ова област надзора ће у наредном периоду бити интензивирана.

Регулатор ће у спровођењу закона учествовати путем вршења стручног надзора, односно, стручним сагледавањем и оценом квалитета обављања универзалне поштанске услуге, приступа мрежи јавног поштанског оператора, политике цена поштанских услуга, као и утврђивањем правила вођења и верификације рачуноводственог раздвајања поштанске од других делатности поштанских оператора и рачуноводственог раздвајања универзалне поштанске услуге и услуга изван опсега универзалне поштанске услуге давалаца универзалне поштанске услуге.

С обзиром на то да постојећи кадровски и организациони капацитети могу адекватно да подрже проширене надлежности није потребно додатно запошљавање или формирање нових организационих јединица у ЈП „Пошта Србије”, Београд и РАТЕЛ-у за спровођење законских новина.

Нерегулаторне мере

Након усвајања овог закона, надлежно министарство планира упознавање јавности са законом, како у оквиру својих редовних информативних кампања, тако и путем округлих столова, давања правних мишљења, као и кроз друге видове информисања, којима ће се грађанима Републике Србије пружити неопходне информације о решењима која предвиђа овај закон.

За извршење овог закона планирано је доношење следећих подзаконских аката:

Члан Предлога закона	Назив подзаконског акта
Члан 8.	Правилник о утврђивању услова и начина обављања поштанских услуга;
Члан 19. став 3.	Правилник о ближим условима за обављање универзалне поштанске услуге (технички и технолошки ресурси јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге, минимум радног времена, неопходни услови за пружање универзалне поштанске услуге особама са инвалидитетом и номенклатура);
Члан 19. став 4.	Правилник о мерилима и критеријумима које мора испуњавати поштанска мрежа јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге и параметрима квалитета за обављање универзалне поштанске услуге;
Члан 34. став 11.	Правилник о начину вођења одвојеног рачуноводства и провере веродостојности регулаторних извештаја јавног поштанског оператора;

Члан Предлога закона	Назив подзаконског акта
Члан 36. став 9.	Правилник о начину обрачуна нето трошка и начину остваривања права на накнаду услед неправедног финансијског оптерећења;
Члан 52. став 2.	Правилник о начину и условима приступа мрежи јавног поштанског оператора;
Члан 62. став 1.	Правилник о садржају, поступку, условима и роковима за спровођење јавног конкурса за избор јавног поштанског оператора;
Члан 71. став 3.	Правилник о утврђивању Плана издавања пригодних поштанских марака и мотива редовних издања поштанских марака;
Члан 78. став 4.	Правилник о вансудском решавању спорова између поштанског оператора и корисника;
Члан 93. став 2.	Правилник о поступку и начину обављања стручног надзора.

Табела 12: Преглед аката

На основу члана 102. Предлога закона о поштанским услугама је предвиђено да ће се предложена подзаконска акта бити донета у року од годину дана од доношења истог.

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОЈ ЈАВНОЈ РАСПРАВИ О НАЦРТУ ЗАКОНА О ПОШТАНСКИМ УСЛУГАМА

I. Правни оквир, период и начин спровођења јавне расправе

Одбор за привреду и финансије Владе Републике Србије, на основу члана 41. став 3. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14 и 8/19- др. пропис), на седници одржаној 15. октобра 2024. године, донео је Закључак 05 Број: 011-9683/2024-1 којим се одређује спровођење јавне расправе о Нацрту закона о поштанским услугама и утврдио Програм јавне расправе, а на предлог Министарства информисања и телекомуникација.

Текст Нацрта закона о поштанским услугама (у даљем тексту: Нацрт закона) сачинила је Радна група образована решењем министра информисања и телекомуникација број 001612605 2024 13460 004 007 011 002 од 29. маја 2024. године, у коју су именовани представници Министарства информисања и телекомуникација, Регулаторног тела за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: РАТЕЛ), Јавног предузећа „Пошта Србије“, Београд,

Министарства финансија, Министарства привреде, Министарства унутрашње и спољне трговине, Комисије за контролу државне помоћи, Комисије за заштиту конкуренције, Удружења за електронске комуникације и информационо друштво Привредне коморе Србије, као и Саобраћајног факултета Универзитета у Београду.

У складу са одредбом члана 77. став 6. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), спроведена је јавна расправа у периоду од 16. октобра до 5. новембра 2024. године. Текст Нацрта закона био је објављен на сајту Министарства информисања и телекомуникација <http://www.mit.gov.rs> и на Порталу „е-Консултације“, а заинтересовани су могли своје примедбе, предлоге и сугестије да достављају Министарству информисања и телекомуникација, на е-mail адресу: postanskisaobracaj@mit.gov.rs или поштом, у писаној форми, на адресу: Министарство информисања и телекомуникација, Београд, Немањина 22-26.

Током јавне расправе одржан је округли сто 22. октобра 2024. године у Привредној комори Србије, на коме су заинтересовани учесници могли да узму учешће и путем видео конференције. На округлом столу је др Катарина Томашевић, вршилац дужности помоћника министра информисања и телекомуникација, дала уводну реч и представила Нацрт закона.

II. Учесници јавне расправе

У јавној расправи учествовали су поштански оператори, односно представници привредних субјеката који обављају делатност поштанских услуга, регулаторног тела, државних институција, удружења, појединци и други заинтересовани субјекти.

На е-мејл адресу Министарства информисања и телекомуникација - postanskisaobracaj@mit.gov.rs и у писменој форми примедбе, предлоге и сугестије на Нацрт закона доставили су учесници у јавној расправи, и то: Регулаторно тело за електронске комуникације и поштанске услуге и поштански оператор Вех еxpress д.о.о. Шабац.

III. Анализа резултата јавне расправе

Анализирајући достављене примедбе, предлоге и сугестије учесника јавне расправе на текст Нацрта закона, може се констатовати следеће:

Сви учесници јавне расправе упознати су са разлозима и карактером одредаба предложеног Нацрта закона о поштанским услугама које се, између осталог, односе на стварање услова за даљи развој тржишта поштанских услуга, повећање степена заштите корисника, креирање правног оквира за дигитализацију процеса у циљу примене нових технологија и савремене поштанске опреме, обезбеђење пружање економски и социјално одрживе универзалне поштанске услуге, као услуге од општег интереса за све грађане РС, у дигиталном окружењу и унапређење пружања прекограничних поштанских услуга и повећање глобалне повезаности. Није било начелних предлога, већ је већина предлога била конкретна. Све сугестије које су испуњавале услове који се односе на унапређење законодавног и институционалног оквира, уклањање

уочених недостатака постојећег закона на основу искустава у вези са његовом применом у пракси, као и оне које су формулисане тако да на други начин доприносе унапређењу квалитета законског текста, су прихваћене и уграђене у текст Нацрта закона, који ће бити упућен у процедуру усвајања. Већина коментара је прихваћена, а коментари који нису прихваћени нису унети у текст јер нису у складу са другим општим прописима.

IV. Разматрање конкретних предлога и сугестија

Министарство информисања и телекомуникација размотрило је све достављене примедбе, предлоге и сугестије учесника у јавној расправи.

У наставку се налази Преглед коментара и сугестија на Нацрт закона о поштанским услугама достављених у току јавне расправе, уз назнаку да ли је коментар или сугестија прихваћен или није прихваћен, као и разлоге зашто није прихваћен:

Део или делови материјала на које се коментар односи	Учесник или група учесника који упућује коментар	Примљени коментар	Одговор предлагача и образложење
Члан 2.	РАТЕЛ	Коментар: У члану 2. став 1. тачка 4) Нацрта закона, после речи: „равноправно пословање” додати речи: „и предвидивост пословања”.	Одговор на коментар: Предлог се усваја.
Члан 3.	РАТЕЛ	Коментар: У члану 3. став 1. тачка 24) Нацрта закона, након речи: „а у случају да”, потребно је додати речи: „јавни поштански оператор” Коментар: Одредба члана 3. став 2. Нацрта закона гласи: „Сви појмови који се у овом закону користе у мушком роду, обухватају исте појмове и у женском роду”, а предлажемо да гласи: „Сви термини, који су у овом закону, изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни, мушки и женски род лица на које се односе ”.	Одговор на коментар 1: Предлог се усваја. Одговор на коментар 2: Предлог се усваја.

Члан 6.	РАТЕЛ	Коментар 1: Одредбу члана 6. став 1. Нацрта закона потребно је изменити тако да гласи: „Регулаторно тело за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Регулатор) је независна регулаторна организација која, између осталог, врши јавна овлашћења у циљу регулисања тржишта поштанских услуга у Републици Србији. ” Коментар 2: У члану 6. став 3. Нацрта закона потребно је додати нову тачку која гласи: „решава спорове између јавног поштанског оператора и корисника приступа у вези са приступом поштанској мрежи. ”. Коментар 3: Одредбу члана 6. став 6. Нацрта закона којом је прописано да акте из става 3. тачка 1) овог члана Регулатор објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” потребно је брисати.	Одговор на коментар 1: Предлог се усваја. Одговор на коментар 2: Предлог се усваја. Одговор на коментар 3: Предлог се усваја.
Члан 19.	РАТЕЛ	Коментар: У члану 19. став 5. Нацрта закона после речи: „испуни” додати: „услове,”.	Одговор на коментар: Предлог се усваја.
Члан 21.	РАТЕЛ	Коментар: У члану 21. став 2. Нацрта закона после речи: „јавни поштански оператор ” додати речи: „/давалац универзалне поштанске услуге,”.	Одговор на коментар: Предлог се усваја.
Члан 32.	РАТЕЛ	Коментар: Одредбу члана 32. став 3. Нацрта закона која гласи: „Поштански оператор је дужан да примењује поштарину у складу са ценовником поштанских услуга.”	Одговор на коментар: Предлог се усваја.

		потребно је пребацити у члан 28. Нацрта закона.	
Члан 39.	РАТЕЛ	Коментар: У члану 39. став 3. Нацрта закона на крају реченице тачку заменити запетом и додати речи: „који је прописан Општим условима оператора”.	Одговор на коментар: Предлог се усваја.
Члан 39.	БЕКС ЕКСПРЕС ДОО ШАБАЦ	Коментар: у Члану 39. став 5. тачка 3) утврђује се да је откупна поштанска пошиљка вредносна поштанска пошиљка при чијем уручењу се од примаоца преузима износ новца који је на пошиљци навео пошиљалац и који поштански оператор уплаћује пошиљаоцу на текући рачун или прослеђује поштанском упутником или новчаном дознаком. Имајући у виду учешће откупних пошиљака у укупном обиму услуга комерцијалног сервиса мишљења смо да је наведена одредба, суштински измењена у односу на претходна законска решења, ствара значајно оптерећење у пословању већине оператора комерцијалног сервиса, на начин који може оставити далекосежне и непремостиве последице по њихово даље пословање. Предлажемо да се наведена одредба измени на начин да се откупни износ ради исплате у готовини може пренети путем трансакција уплата и исплата готовине код пословних банака, на начин који обезбеђује све неопходне податке потребне у процесима контрола и надзора ради	Одговор на коментар: Предметна одредба имплементирана је на захтев поштанских оператора, а у складу са одредбама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма, с обзиром да су лица која се баве поштанским саобраћајем обвезници у смислу наведеног закона, и намера истих је била да се сви откупни износи пошиљаоцима откупних пошиљака уплаћују на текући рачун. Имајући у виду да мали број корисника нема текуће рачуне наведени предлог је, допуњен могућношћу да се исплата врши и путем поштанске упутнице и новчане дознаке. На овај начин исплата новчаних износа вршиће се на законом предвиђени начин, а даће се и значајан допринос у борби против прања новца, у оквиру поштанске

		спречавања прања новца и финансирања тероризма и сузбијања сиве економије.	делатности. С обзиром на све наведено, предлог за измену није прихваћен.
Члан 43.	РАТЕЛ	Коментар: У члану 43. став 3. Нацрта закона речи: „став 1.” потребно је заменити речима: „став 2.”.	Одговор на коментар: Предлог се усваја.
Члан 46.	РАТЕЛ	Коментар: Нацрт закона не прописује шта се дешава са поштанском пошиљком уколико је прималац преминуо. Наиме, одредбом члана 49. став 1. тачка 7) Закона о поштанским услугама („Службени гласник РС”, број 77/19) прописано је да ако пошиљалац није другачије одредио, поштанска пошиљка се враћа пошиљаоцу када је прималац умро. Предлажемо да се одредба врати и у Нацрт закона.	Одговор на коментар: Чланом 46. Нацрта закона прописано је да се, ако пошиљалац није другачије одредио, поштанска пошиљка враћа пошиљаоцу када је: прималац одбио пријем; прималац непознат; непотпуна адреса; нетачна адреса; истекао рок чувања; прималац пресељен и др. С тим у вези истичемо да је назнака прималац преминуо укључена у ставку „прималац пресељен и друго”. С обзиром на све наведено, предлог за измену није прихваћен.
Члан 59.	РАТЕЛ	Коментар: Одредбу члана 59. Нацрта закона потребно је допунити и са изрицањем мере забране обављања делатности.	Одговор на коментар: Предлог се усваја.
Члан 68.	РАТЕЛ	Коментар: У члану 68. став 1. Нацрта закона након речи: „дозвола”, додати речи: „и таксу за измену дозволе”.	Одговор на коментар: Предлог се усваја.
Члан 78.	РАТЕЛ	Коментар: У члану 78. Нацрта закона после става	Одговор на

		6. додати став 7. који гласи: „Поступак вансудског решавања спора пред Регулатором не искључује могућност покретања поступка пред надлежним судом”.	коментар: Предлог се усваја.
Члан 79.	РАТЕЛ	Коментар: У члану 79. у ставу 2. после речи „савеза“ брисати интерпункцијски знак и додати речи: „или међународних конвенција, споразума и других међународних аката потврђених од стране Републике Србије,”.	Одговор на коментар: Предлог се усваја.
Члан 99.	РАТЕЛ	Коментар: Одредбу члана 99. став 1. Нацрта закона допунити тачком која гласи: „не испуњава услове, мерила и критеријуме, као и параметре квалитета за обављање универзалне поштанске услуге прописане чланом 19. ст. 3. и 4. овог закона;”.	Одговор на коментар: У вези са заштитом корисника поштанских услуга у погледу остваривања минимума прописаног квалитета истичемо да је иста обезбеђена кроз казнене одредбе дефинисане чланом 100. Нацрта закона, у делу који се односи на непоштовање општих услова поштанских оператора, који морају да буду усклађени са законом и подзаконским актима, а на које Регулатор даје сагласност. С обзиром на све наведено, предлог за измену није прихваћен.
Члан 102.	РАТЕЛ	Коментар: У члану 102. Нацрта закона додати	Одговор на коментар:

		следећи став: „Одредбе члана 81. ст. 3-5. Закона о поштанским услугама („Службени гласник РС”, број 77/19) остају на снази до доношења подзаконског акта из члана 78. став 4. овог закона.	Предлог се усваја.
--	--	---	--------------------

По завршеној јавној расправи може се, као општи закључак, истаћи да је јавна расправа на Нацрт закона о поштанским услугама спроведена без икаквих проблема, са задовољавајућим резултатима.

ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач - Влада

Обрађивач - Министарство информисања и телекомуникација

2. Назив прописа

Предлог закона о поштанским услугама
Draft Law on Postal Services

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа,

Чланови 59. и 60. Споразума о стабилизацији и придруживању

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,

Општи рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

/

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Акт је предвиђен Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније, Преговарачка група 3 – Право пословног настањивања и слобода пружања услуга - Поштанске услуге

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Члан 56. Уговора о функционисању Европске уније

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцено усклађености са њима,

Предлог закона о поштанским услугама је потпуно усаглашен са директивом Directive 97/67/EC и директивом Directive 2002/39/EC, као и са већим делом одредаба треће односно последње поштанске директиве Directive 2008/06/EC. Такође, Предлог закона је скоро у потпуности усклађен са Уредбом (ЕУ) 2018/644 Европског парламента и Савета од 18. априла 2018. о услугама прекограничне доставе пакета, а потпуна усклађеност ће се остварити доношењем подзаконског акта Регулатора утврђеног чланом 8. Предлога закона, што ће се спровести у року од 12 месеци од дана доношења закона.

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

Предлог закона о поштанским услугама у потпуности је усклађен са прве две од укупно три поштанске директиве, док је са трећом поштанском директивом делимично усклађен из следећих разлога:

Одредба треће поштанске директиве у вези са потпуном либерализацијом односно потпуним укидањем резервисане поштанске услуге није примењена, с обзиром да су ову одредбу државе чланице углавном имплементирале даном приступања државе у Европску унију, док је већи број држава добио могућност имплементирања ове одредбе након неколико година од дана приступања.

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

Укидање резервисаног сервиса предвиђено је да буде реализовано са даном приступања Европској унији, којим би се поштанско тржиште Републике Србије инкорпорирало у јединствено поштанско тржиште Европске уније.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/EЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Постоје поштанске директиве ЕУ чија се имплементација врши, па је, с тим у вези, припремљена и Табела усклађености.

Такође, припремљена је и Табела усклађености у вези са Уредбом (ЕУ) 2018/644 Европског парламента и Савета од 18. априла 2018. о услугама прекограничне доставе пакета, с обзиром да је Предлог закона скоро у потпуности усклађен са овом уредбом, док ће се потпуна усклађеност остварити доношењем подзаконског акта Регулатора утврђеног чланом 8. Предлог закона, у року од 12 месеци од дана доношења закона.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Претходно наведени извори права превођени су и обрађивани у процесу стручне редактуре.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Пропис није преведен званично, већ је сачињен интерни превод у циљу припреме табела усклађености на енглеском језику.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Европска комисија (ЕК) је одобрила стручно-техничку помоћ Министарству информисања и телекомуникација, у оквиру треће етапе Policy and Legal Advice Centre (PLAC III) пројекта, који пружа подршку на изради регулативе у оквиру Преговарачког поглавља 3: Право пословног настањивања и слобода пружања услуга, која је реализована у 2023. години и почетком 2024. године, и иста је дала значајне смернице за израду Предлога закона.

1. Назив прописа Европске уније : Regulation (EU) 2018/644 of the European Parliament and of the Council of 18 April 2018 on cross-border parcel delivery services - Уредба (ЕУ) 2018/644 Европског парламента и Савета од 18. априла 2018. о услугама прекограничне доставе пакета				2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 32018R0644		
3. Овлашћени предлагач: Влада				4. Датум израде табеле:		
Обрађивач - Министарство информисања и телекомуникација				4. октобар 2024.		
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: Предлог закона о поштанским услугама				6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА: 2024-2		
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ: Делимично усклађено						
а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ¹	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
1. 1. а	Subject matter 1. This Regulation lays down specific provisions to foster better cross-border parcel delivery services, in addition to those laid down in Directive 97/67/EC, concerning: (a) regulatory oversight related to parcel delivery services;	6.	Предлог закона члан 6. став 3. тачка 12) 12) Регулатор прикупља и обрађује податке од поштанских оператора потребне за унапређење прекограничне доставе пакета	ПУ		
1.1.b	(b) transparency of tariffs, and assessment of tariffs for certain cross-border parcel delivery services for	6.	Предлог закона члан 6. став 3. тачка 8)			

¹ Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	the purpose of identifying those that are unreasonably high;	30.	8) Регулатор сачињава упоредни преглед цена поштанских услуга поштанских оператора и на својој интернет страници објављује податке из ценовника поштанских услуга; Члан 30, став 1., тачка 2) 2) приступачна, заснована на реалним трошковима и подстицајна за ефикасно обављање универзалне поштанске услуге; Члан 34. став 13. Регулатор по службеној дужности врши проверу извештаја из става 12. овог члана самостално или ангажује независно ревизорско тело.	ПУ		
2.	Definitions					
2.1.	(1) 'parcel' means a postal item containing goods with or without commercial value, other than an item of correspondence, with a weight not exceeding 31,5 kg;	3.	Предлог закона члан 3. тачка 18) 18) пакет је регистрована поштанска пошиљка масе до 31,5 килограма, са или без означене вредности, пакована на прописан начин, која садржи робу и друге предмете и која на омоту или документу који је прати има назначену масу;	ПУ		
2.2.	(2) 'parcel delivery services' means services involving the clearance, sorting, transport and distribution of parcels;	3.	Предлог закона члан 3. 26) поштанска пошиљка је пошиљка коју адресује пошиљалац, одговоран за тачност адресних података, на начин да се неспорно може утврдити прималац, а садржина те пошиљке може бити: кореспонденција, документ, књига, каталог, новина, часопис и/или роба; 28) поштанска услуга је услуга која, по правилу, обухвата фазе пријема, усмеравања, преноса и уручења поштанских пошиљака у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају;	ПУ		
2.3.	(3) 'parcel delivery service provider' means an undertaking that provides one or more parcel delivery services with the exception of undertakings established in one Member State alone, that only provide domestic parcel delivery services as part of a sales contract and as part of the contract personally deliver goods that are subject of that contract to the user;	3.	Предлог закона члан 3. 31) поштански оператор је привредни субјект који обавља једну или више поштанских услуга, на основу дозволе;	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
2.4.	(4) 'subcontractor' means an undertaking that provides the clearance, sorting, transport or distribution of parcels for the parcel delivery service provider		Предлог закона члан 3. 21) подуговарач је правни субјекат са којим поштански оператор може уговорити да у његово име и за његов рачун обавља поједине фазе поштанске услуге;	ПУ		
4.	Provision of information					
4.1.	(1) All parcel delivery service providers shall submit to the national regulatory authority of the Member State in which they are established the following information, unless that national regulatory authority has already requested and received it: (a) their name, legal status and form, registration number in a trade or similar register, VAT identification number, the address of their establishment and the contact details of a contact person; (b) the characteristics, and, where possible, a detailed description, of the parcel delivery services they offer; (c) their general terms and conditions for parcel delivery services, including details of complaints procedures for users and any potential limitations of liability.	9.	Предлог закона члан 9. став 1. Поштански оператори су дужни да у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона, донесу опште услове за обављање поштанских услуга. Предлог закона члан 9. став 2. Општи услови за обављање поштанских услуга (у даљем тексту: општи услови) морају садржати: 1) назив, седиште поштанског оператора, интернет страницу, контакт телефон и e-mail поштанског оператора; 2) врсте поштанских услуга које ће обављати; 3) територију на којој ће обављати поштанске услуге; 4) начин и услове обављања поштанских услуга; 5) рокове за уручење поштанских пошиљака; 6) допунске услуге; 7) поступање са неиспоручивим пошиљкама и отварање ових пошиљака; 8) начин плаћања поштанских услуга; 9) рокове чувања документације о поштанским пошиљкама, поступак рекламације и потраживања, као и поступак обештећења корисника у рекламационом поступку и 10) услове и начин паковања поштанских пошиљака. Предлог закона члан 9. ст. 5-6. Регулатор даје сагласност на опште услове поштанских оператора. Регулатор може захтевати измену општих услова поштанских оператора, ако је то потребно ради заштите корисника или обезбеђивања заштите конкуренције.	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
4.2.	(2) Parcel delivery service providers shall inform the national regulatory authority of any change to the information referred to in paragraph 1 within 30 days	66.	Предлог закона члан 66. ст. 2-3. Ималац дозволе може да престане да користи дозволу и пре истека рока, на који је дозвола издата, изузев јавног поштанског оператора. У случају из става 2. овог члана, ималац дозволе је дужан да о престанку коришћења дозволе обавести Регулатора у року од 30 дана пре престанка обављања делатности и да измири све преузете обавезе према корисницима, Регулатору и другим лицима. Предлог закона члан 66. став 5. Поштански оператор који поштанске услуге обавља на основу дозволе, обавезан је да писаним путем обавести Регулатора о свакој промени податка у дозволи из чл. 63. и 65. овог закона, најкасније у року од 30 дана од дана настанка тих промена.	ПУ		
4.3.	(3.) By 30 June of each calendar year, all parcel delivery service providers shall submit to the national regulatory authority of the Member State in which they are established the following information, unless that national regulatory authority has already requested and received it: (a) the annual turnover in parcel delivery services for the previous calendar year in the Member State in which they are established, broken down into domestic, incoming and outgoing cross-border parcel delivery services; (b) the number of persons working for them over the previous calendar year involved in the provision of parcel delivery services in the Member State in which they are established, including breakdowns showing the number of persons by employment status, and in particular, those working full-time and part-time, those who are temporary employees and those who are self-employed; (c) the number of parcels handled over the previous calendar year in the Member State in which they are established, broken down into domestic, incoming and outgoing cross-border parcels; (d) the names of their subcontractors, together with any information that	8. 15.	Предлог закона члан 8. Регулатор ближе утврђује услове и начин обављања поштанских услуга, поступање са поштанским пошиљкама од пријема до уручења, као и друга питања од значаја за обављање поштанских услуга. Предлог закона члан 15. став 2. Поштански оператори су дужни да Регулатору достављају податке који су неопходни за унапређење прекограничне доставе пакета, а који су дефинисани актом из члана 8. овог закона.	ДУ	Регулатор ће у прописаном року донети правилник који ће обухватити све наведене захтеве, па ће тиме бити остварена потпуна усклађеност.	Регулатор ће у правилнику из члана 8. дефинисати све наведене захтеве. Регулатор ће донети правилник у складу са чланом 102. став 1. у Прелазним и завршним одредбама у року од 12 месеци од дана доношења Закона од поштанским услугама.

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	they hold concerning the characteristics of parcel delivery services provided by those subcontractors; (e) where available, any publicly accessible price list applicable on 1 January of each calendar year for parcel delivery services.					
4.5. 4.6.	(5) The national regulatory authorities may impose information requirements additional to those referred to in paragraphs 1 and 3, provided that they are necessary and proportionate. (6.) Paragraphs 1 to 5 shall not apply to any parcel delivery service provider which had over the previous calendar year on average fewer than 50 persons working for it and involved in the provision of parcel delivery services in the Member State in which that provider is established, unless that provider is established in more than one Member State. A national regulatory authority may include in the threshold of 50 persons the persons working for the parcel delivery service provider's subcontractors.	8. 15.	Предлог закона члан 8. Регулатор ближе утврђује услове и начин обављања поштанских услуга, поступање са поштанским пошиљкама од пријема до уручења, као и друга питања од значаја за обављање поштанских услуга. Предлог закона члан 15. став 2. Поштански оператори су дужни да Регулатору достављају податке који су неопходни за унапређење прекограничне доставе пакета, а који су дефинисани актом из члана 8. овог закона.	ДУ	Регулатор ће у правилнику из члана 8. дефинисати који даваоци услуге доставе пакета треба да имају обавезу доставе података: да ли они са 50 и више радника или они са мање од 50 радника. Доношењем правилника ће бити остварена потпуна усклађеност.	С обзиром на карактеристике поштанског тржишта у Републици Србији, предлаже се да Регулатор у правилнику пропише да обавезу доставе података имају оператори који запошљавају више од 50 радника.
5.	Transparency of cross-border tariffs					
5.5.	All cross-border parcel delivery service providers other than those excluded by Article 4(6) and (7) shall provide the national regulatory authority of the Member State in which they are established with the public list of tariffs applicable on 1 January of each calendar year for the delivery of single-piece postal items, other than items of correspondence, falling within the categories listed in the Annex. That information shall be provided by 31 January of each calendar year.	32.	Предлог закона члан 32. Поштарине за поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге одређује поштански оператор. Поштански оператор је дужан да ценовник поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге и услове на основу којих даје попусте, достави, Регулатору на сагласност, најкасније 30 дана пре почетка планиране примене.	ПУ		Регулатор ће у правилнику из члана 8. дефинисати сет услуга које ће бити предмет анализе цена. Регулатор цене за међународне услуге оператора објављује на својој интернет страници. Након уласка у ЕУ исте ће достављати Европској

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
						комисији на јавну објаву.
6.	Assessment of cross-border single-piece parcel tariffs					
6.	(1) On the basis of the public lists of tariffs obtained in accordance with Article 5, the national regulatory authority shall identify, for each of the single-piece postal items listed in the Annex, the cross-border tariffs of the parcel delivery service provider that originates in its Member State and that are subject to a universal service obligation that the national regulatory authority objectively considers necessary to assess	34.	Предлог закона члан 34. ст. 13-14. Регулатор по службеној дужности врши проверу извештаја из става 12. овог члана самостално или ангажује независно ревизорско тело. Регулатор је дужан да једном годишње, до 31. децембра текуће године, објављује извештаје о усклађености вођења рачуноводственог раздвајања од стране јавног поштанског оператора за претходну годину, у складу са овим законом и актом из става 11. овог члана.	ПУ		Извештај о анализи цена Регулатор ће достављати ЕК након уласка у ЕУ.
8.	Penalties					
8.1.	(1) Member States shall lay down the rules on the penalties applicable to infringements of this Regulation and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties provided for shall be effective, proportionate and dissuasive	100.	Предлог закона члан 100. став 1. тачка 2) Новчаном казном од 50.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај поштански оператор са својством правног лица ако:... 2) поступа супротно члану 15. овог закона.	ПУ		

1. Назив прописа Европске уније : Directive 97/67/EC on common rules for the development of the internal market of Community postal services and the improvement of quality of service, amended with Directive 2002/39/EC with regard to further opening to competition of Community postal services and amended with Directive 2008/6/EC with regard to full accomplishment of the internal market of postal services Директива 97/67/ЕЗ о заједничким правилима за развој унутрашњег тржишта поштанских услуга Заједнице и побољшање квалитета услуга, допуњена Директивом 2002/39/ЕЗ у вези са даљим отварањем конкуренције поштанских услуга Заједнице и допуњена Директивом 2008/6/ЕЗ у вези са пуним постизањем унутрашњег тржишта поштанских услуга	2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 31997L0067 32002L0039 32008L0006
3. Овлашћени предлагач: Влада	4. Датум израде табеле:
Обрађивач - Министарство информисања и телекомуникација	4. октобар 2024. године
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: Предлог закона о поштанским услугама	6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА: 2024-2
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ: Делимично усклађена	

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ²	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
Члан 2.1 Dir. 97/67	Postal services [Члан 2.1 Dir. 97/67]: services involving the clearance, sorting, transport and distribution of postal items;	Члан 3.1.28)	Postal service [Члан 3.1.28)]: Поштанска услуга је услуга која, по правилу, обухвата фазе пријема, усмеравања, преноса и уручења поштанских пошиљака у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају.	ПУ		

² Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Члан 2.1a Dir. 97/67	Postal service provider [Члан 2.1a Dir. 97/67]: undertaking that provides one or more postal services;	Члан 3.1.31)	Postal operator [Члан 3.1.31]): Поштански оператор је привредни субјект који обавља једну или више поштанских услуга, на основу дозволе.	ПУ		
Члан 2.2 Dir. 97/67	Postal network [Члан 2.2 Dir. 97/67]: the system of organisation and resources of all kinds used by the US provider(s) for the purposes in particular of: - clearance of postal items covered by a USO from access points throughout the territory, - routing and handling of those items from the postal network access point to the distribution centre, - distribution to the addresses shown on items;	Члан 3.1.25)	Postal network of the public postal operator [Члан 3.1.25]): Поштанска мрежа је систем приступних тачака и свих врста средстава међусобно повезаних у јединствену техничко-технолошку целину, која се користи за обављање универзалне поштанске услуге на целокупној територији Републике Србије.	ПУ		
Члан 2.3 Dir. 97/67	Access points [Члан 2.3 Dir. 97/67]: physical facilities, including letter boxes provided for the public either on the public highway or at the premises of the postal service provider(s), where postal items may be deposited with the postal network by senders;	Члан 3.1.37) Члан 3.1.32) Члан 3.1.8) Члан 3.1.14)	Postal network access points [Члан 3.1.37]: Приступне тачке поштанске мреже су пријемна места (просторије поштанског оператора, поштански сандучићи, збирни сандучићи, аутомати и др.), где пошиљалац може предати поштанску пошиљку на даљу отпрему. Letter-box [Члан 3.1.32]): Поштански сандучић је средство поштанске мреже које се користи за пријем нерегистрованих писмоносних пошиљака Collective mailbox [Члан 3.1.8]): Збирни сандучић је средство поштанске мреже које се користи за пријем и уручење поштанских пошиљака корисника који су удаљени од насељених места, корисника у тржним центрима и сл. Home letter-box [Члан 3.1.14)] Кућни сандучић је сандучић који се користи за уручење поштанских пошиљака, осим ако посебним законом није другачије дефинисано.	ПУ		
Члан 2.4 Dir. 97/67	Clearance [Члан 2.4 Dir. 97/67]: the operation of collecting postal items by a postal service provider;	Члан 3.1.36) Члан 3.1.22)	Clearance [Члан 3.1.36]): Пријем поштанских пошиљака је поступак преузимања поштанских пошиљака ради уручења примаоцу, које се могу преузети у приступним тачкама оператора или на адреси пошиљалоца преко поштанског оператора, на начин прописан одредбама овог закона и општим условима поштанских оператора.	ПУ		

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			Confirmation of clearance of postal item [Члан 3.1.22)]: Потврда о пријему пошиљке је потврда коју поштански оператор издаје пошиљаоцу након пријема регистрованих поштанских пошиљака, садржи податке о пошиљци и служи као доказ да је пошиљка предата поштанском оператору на даљу отпрему.			
Члан 2.5 Dir. 97/67	Distribution [Члан 2.5 Dir. 97/67]: the process from sorting at the distribution centre to delivery of postal items to their addressees;	Члан 3.1.40) Члан 3.1.41) Члан 3.1.34)	Delivery of postal items [Члан 3.1.40)]: Уручење поштанских пошиљака обухвата доставу поштанских пошиљака примаоцу на адреси, путем кућних, збирних сандучића или других аутомата, испоруку у пословним просторијама поштанског оператора или на друго сигурно место по избору корисника. Sorting [Члан 3.1.41)]: Усмеравање поштанских пошиљака је технолошки усклађен и оптимизован поступак разврставања поштанских пошиљака према одредиштима уручења. Transport [Члан 3.1.34)]: Пренос поштанских пошиљака обухвата физички или електронски пренос поштанских пошиљака, од места пријема до места уручења.	ПУ		
	Postal item [Члан 2.6 Dir. 97/67]: an item addressed in the final form in which it is to be carried by a postal service provider. In addition to items of correspondence , such items also include for instance books, catalogues, newspapers, periodicals and postal parcels containing merchandise with or without commercial value	Члан 3.1.26) Члан 3.1.18)	Postal item [Члан 3.1.26)]: Поштанска пошиљка је пошиљка коју адресује пошиљалац, одговоран за тачност адресних података, на начин да се неспорно може утврдити прималац, а садржина те пошиљке може бити: кореспонденција, документ, књига, каталог, новина, часопис и/или роба. Postal parcel [Члан 3.1.18)]: Пакет је регистрована поштанска пошиљка масе до 31,5 килограма, са или без означене вредности, пакована на прописан начин, која садржи робу и друге предмете и која на омоту или документу који је прати има назначену масу.	ПУ		

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Члан 2.7 Dir. 97/67	Item of correspondence [Члан 2.7 Dir. 97/67]: a communication in written form on any kind of physical medium to be conveyed and delivered at the address indicated by the sender on the item itself or on its wrapping. Books, catalogues, newspapers and periodicals shall not be regarded as items of correspondence;	Члан 3.1.12) Члан 3.1.24) Члан 3.1.38) Члан 3.1.44)	Item of correspondence [Члан 3.1.12]): Кореспонденција је преписка у писаној форми на било којој врсти физичког медијума која се уручује на адреси, коју је пошиљалац означио на самој пошиљци или на њеном омоту. Item of the fastest degree of transmission [Члан 3.1.24)]: Пошиљка најбрже категорије је пошиљка прве стопе масе коју јавни поштански оператор/давалац универзалне поштанске услуге отпрема најбржим путем до одредишта и има предност у односу на друге пошиљке, а у случају да давалац универзалне поштанске услуге има само један начин поступања са свим поштанским пошиљкама, он се сматра најбржим. Secogram [Члан 3.1.38)]: Секограм је отворена писмоносна пошиљка која садржи штампане ствари и кореспонденцију прилагођену слепим и слабовидим лицима. Printed matters [Члан 3.1.44)]: Штампане ствари су пошиљке које садрже књиге, публикације, новине, часописе, каталоге, брошуре и друге штампане садржаје и одштампане су на папиру, картону или другом сличном материјалу	ПУ		
Члан 2.8 Dir. 97/67, repealed by Third Directive	Direct mail [Члан 2.8 Dir. 97/67, repealed by Third Dir.]: a communication consisting solely of advertising, marketing or publicity material and comprising an identical message, except for the addressee's name, address and identifying number as well as other modifications which do not alter the nature of the message, which is sent to a significant number of addressees, to be conveyed and delivered at the address indicated by the sender on the item itself or on its wrapping. The national regulatory authority shall interpret the term 'significant number of addressees' within each Member State and shall publish an appropriate definition. Bills, invoices, financial statements and other non-identical messages shall not be regarded as direct mail. A communication combining direct mail with other items within the	Члан 3.1.5)	Direct mail [Члан 3.1.5)]: Директна пошта у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају је поштанска пошиљка која се састоји од рекламних, маркетиншких и огласних материјала истоветне садржине, изузев личног/пословног имена примаоца и адресе, која се шаље великом броју прималаца, која не може да садржи рачун, фактуру, финансијски извештај и друге неидентичне поруке а када се шаље у истој пошиљци, односно истом омоту са другом врстом пошиљке, не сматра се директном поштом у смислу овог закона	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	same wrapping shall not be regarded as direct mail. Direct mail shall include cross-border as well as domestic direct mail;] Directive 97/67/EC in this article is repealed by Directive 2008/06/EC. Directive 2008/06/EC: (17) Direct mail consisting solely of advertising, marketing or publicity material and comprising an identical message, except for addressee's name, address and identifying number, may be considered as an item of correspondence.					
Члан 2.9 Dir. 97/67	Registered item [Члан 2.9 Dir. 97/67]: a service providing a flat-rate guarantee against risks of loss, theft or damage and supplying the sender, where appropriate upon request, with proof of the handing in of the postal item and/or of its delivery to the addressee;	Члан 39	Recommended postal item [Члан 39]: Регистроване поштанске пошиљке су поштанске пошиљке за које поштански оператор издаје пошиљаоцу потврду о пријему пошиљке, о којима води посебну евиденцију и које се примаоцу уручују уз потпис или други одговарајући начин, који је прописан општим условима оператора. Препоручена писмоносна пошиљка је регистрована поштанска пошиљка за коју корисник може да добије, на свој захтев, доказ о уручењу;	ПУ		
Члан 2.10 Dir. 97/67	Insured item [Члан 2.10 Dir. 97/67]: a service insuring the postal item up to the value declared by the sender in the event of loss, theft or damage;	Члан 39	Insured postal item [Члан 39]: Вредносна поштанска пошиљка је регистрована поштанска пошиљка, која је осигурана за случај губитка, оштећења или умањења садржина пошиљке, до висине вредности коју је навео пошиљалац;	ПУ		
Члан 2.11 Dir. 97/67	Cross-border mail [Члан 2.11 Dir. 97/67]: mail from or to another Member State or from or to a third country;	Члан 3.1.15)	Cross-border mail [Члан 3.1.15)] Међународна поштанска пошиљка је поштанска пошиљка упућена у другу или примљена из друге државе;	ПУ		

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Члан 2.14 Dir. 97/67	Authorisations [Члан 2.14 Dir. 97/67]: any permission setting out rights and obligations specific to the postal sector and allowing undertakings to provide postal services and, where applicable, to establish and/or operate their networks for the provision of such services, in the form of a general authorisation or individual licence as defined below: - ‘general authorisation’ : an authorisation, regardless of whether it is regulated by a "class licence" or under general law and regardless of whether such regulation requires registration or declaration procedures, which does not require the postal service provider concerned to obtain an explicit decision by the NRA before exercising the rights stemming from the authorisation, - ‘individual licence’ : an authorisation which is granted by a NRA and which gives a postal service provider specific rights, or which subjects that undertaking's operations to specific obligations supplementing the general authorisation where applicable, where the postal service provider is not entitled to exercise the rights concerned until it has received the decision by the NRA;	Члан 60.	General authorisation [Члан 60]: Дозволу за обављање поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге Регулатор може издати поштанском оператору за целу територију Републике Србије или за одређени део територије Републике Србије. Individual Licence [Члан 60]: Дозвола за обављање универзалне поштанске услуге се издаје: 1) јавном поштанском оператору за целокупну територију Републике Србије и обухвата све услуге из опсега универзалне поштанске услуге; 2) поштанском оператору за обављање једне или више услуга из опсега универзалне поштанске услуге као даваоцу универзалне поштанске услуге за целокупну територију Републике Србије.	ПУ		
Члан 2.15 Dir. 97/67	Terminal dues [Члан 2.15 Dir. 97/67]: remuneration of US providers for the distribution of incoming cross-border mail comprising postal items from another Member State or from a third country;	Члан 3.1.39)	Terminal dues [Члан 3.1.39)] Терминални трошкови представљају надокнаду даваоцима универзалне поштанске услуге за даљу дистрибуцију међународних поштанских пошиљака у долазу;	ПУ		
Члан 2.17 Dir. 97/67	User [Члан 2.17 Dir. 97/67]: any natural or legal person benefiting from postal service provision as a sender or an addressee;	Члан 3.1.13)	User [Члан 3.1.13)]: Корисник поштанских услуга је физичко или правно лице које користи поштанске услуге као пошиљалац или прималац поштанске пошиљке;	ПУ		
Члан 2.18 Dir. 97/67	NRA [Члан 2.18 Dir. 97/67]: the body or bodies, in each Member State, to which the Member State entrusts, <i>inter alia</i> , the regulatory functions falling within the scope of this Directive;	Члан 6. 1.	NRA [Члан 6.1.): Регулаторно тело за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Регулатор) је независна регулаторна организација која, између осталог, врши јавна овлашћења у циљу регулисања тржишта поштанских услуга у Републици Србији.	ПУ		
Члан 2.19	Essential requirements [Члан 2.19 Dir. 97/67]: general non-economic reasons which can induce a Member State to impose conditions on the supply of	Члан 16.3.	[Члан 16.3]: Начело неповредивости тајности садржине поштанских пошиљака, писама и других средстава	ПУ		

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Dir. 97/67	postal services. These reasons are the confidentiality of correspondence, security of the network as regards the transport of dangerous goods, respect for the terms and conditions of employment, social security schemes, laid down by law, regulation or administrative provision and/or by collective agreement negotiated between national social partners, in accordance with Community and national law and, where justified, data protection, environmental protection and regional planning. Data protection may include personal data protection, the confidentiality of information transmitted or stored and protection of privacy;	Члан 40.2. Члан 44.4. Члан 6.1.12)	општења може се нарушити само на основу одлуке суда, када је то неопходно за вођење кривичног поступка или заштите безбедности Републике Србије, отварањем или привременим одузимањем писама. [Члан 40.2]: Поштански оператор може да изврши увид у садржину пошिल्ке на пријему, пре њеног затварања, а пошљалац је дужан да омогући увид, осим у пошिल्ке чија је садржина писано саопштење. [Члан 44.4]: Податке из ст. 1. и 2. овог члана поштански оператор је дужан да чува 12 месесци, на начин прописан законом којим се уређује заштита података о личности. [Члан 6.1.12)]: 12) Регулатор прикупља и обрађује податке од поштанских оператора потребне за унапређење прекограничне доставе пакета;			
Члан 2.20 Dir. 97/67	Services provided at single piece tariff [Члан 2.20 Dir. 97/67]: postal services for which the tariff is set in the general terms and conditions of US provider(s) for individual postal items;	Члан 3.1.16) Члан 3.1.33) Члан 3.1.43) Члан	Tariff categories[Члан 3.1.16)]: Номенклатура је списак поштанских услуга у оквиру универзалне поштанске услуге; Postage [Члан 3.1.33)]: Поштарина је цена коју корисник плаћа за извршење поштанске услуге; Price list of postal services [Члан 3.1.43)]: Ценовник поштанских услуга је списак цена поштанских услуга; Personalized postage stamp [Члан 3.1.19)]: Персонализована поштанска марка је марка коју	ПУ		

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		3.1.19) Члан 3.1.29) Члан 3.1.1) Члан 3.1.9) Члан 3.1.11) Члан 3.1.17)	јавни поштански оператор на захтев правних и физичких лица штампа на посебном папиру, са номиналном вредношћу за писмо масе до 20 грама, са мотивом по личном избору корисника – наручиоца марке, садржи назив земље и користи се за плаћање поштарине у унутрашњем поштанском саобраћају; Postage stamps [Члан 3.1.29)]: Поштанске марке су вредноснице којима се унапред врши плаћање поштанских услуга; Address [Члан 3.1.1)] Адреса је скуп ознака на поштанској пошиљци које једнозначно означавају место уручења поштанске пошиљке; Identification sign [Члан 3.1.9)] Идентификациони знак је графички симбол, односно лого који на јединствен начин идентификује одређеног поштанског оператора; Consolidators [Члан 3.1.11)] Консолидатор је лице које није поштански оператор, односно давалац поштанских услуга и које, на основу уговора о прикупљању поштанских пошиљака, поштанске пошиљке прикупљене од пошиљаоца предаје поштанском оператору на даљу отпрему, ради уручења примаоцу; General conditions for providing postal services [Члан 3.1.17)] Општи услови за обављање поштанских услуга представљају акт поштанског оператора донет на основу закона и подзаконских аката под којима је поштански оператор дужан да обавља поштанске услуге; Hybrid mail [Члан 3.1.42)] Хибридна пошиљка је поштанска пошиљка коју			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		Члан 3.1.42) Члан 3.1.27. Члан 39.	формира и дистрибуира поштански оператор на основу података које је доставио поштијалац електронским путем; Postal money order [Члан 3.1.27)] Поштанска упутница је регистрована поштанска поштиљка која се преноси поштанском мрежом или електронским путем, а служи као основ за исплату новчаног износа примаоцу; Unrecorded / recorded postal items [Члан 39] Поштанске поштиљке, у смислу овог закона, су нерегистроване и регистроване поштанске поштиљке. Нерегистрована поштанска поштиљка је поштанска поштиљка за коју поштански оператор приликом пријема не издаје потврду о пријему поштиљке и о којој не води евиденцију ни у једној од фаза обављања поштанске услуге. Регистроване поштанске поштиљке су поштанске поштиљке за које поштански оператор издаје поштиљаоцу потврду о пријему поштиљке, о којима води посебну евиденцију и које се примаоцу уручују уз потпис или други одговарајући начин, који је прописан општим условима оператора. Уз сагласност примаоца регистрована поштанска поштиљка у унутрашњем поштанском саобраћају може се уручити и без потписа. Регистроване поштанске поштиљке могу бити: 1) препоручена писмоносна поштиљка, за коју корисник може да добије, на свој захтев, доказ о уручењу; 2) вредносна поштанска поштиљка, која је осигурана за случај губитка, оштећења или умањења садржина поштиљке, до висине вредности коју је навео поштијалац; 3) откупна поштанска поштиљка је вредносна поштанска поштиљка при чијем уручењу се од примаоца преузима износ новца који је на поштиљци навео поштијалац и који поштански оператор уплаћује поштиљаоцу на текући рачун или прослеђује поштанском упутницом или			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			новчаном дознаком; 4) пакет, са или без означене вредности; 5) поштанска упутница, која је осигурана за случај губитка, до висине вредности коју је навео пошиљалац.			
Члан 3.1+3.2 Dir. 97/67; Члан 3.3 Dir. 97/67 Члан 4.1 Dir. 97/67	Notion [Члан 3.1+3.2 Dir. 97/67]: Member States shall ensure that users enjoy the right to a US involving the permanent provision of a postal service of specified quality at all points in their territory at affordable prices for all users. To this end, Member States shall take steps to ensure that the density of the points of contact and of the access points takes account of the needs of users. Responsibility [Члан 3.3 Dir. 97/67]: Member States shall take steps to ensure that the universal service is guaranteed not less than five working days a week, save in circumstances or geographical conditions deemed exceptional, and that it includes as a minimum: — one clearance, —one delivery to the home or premises of every natural or legal person or, by way of derogation, under conditions at the discretion of the national regulatory authority, one delivery to appropriate installations [Члан 4.1 Dir. 97/67] Each Member State shall ensure that the provision of the US is guaranteed and shall notify the Commission of the steps it has taken to fulfil this obligation. The Committee referred to in Article 21 shall be informed of the measures established by Member States to ensure the provision of the US.	Члан 18.1. Члан 21.	[Члан18.1.] Универзална поштанска услуга је услуга од општег економског интереса која се обавља у континуитету на целокупној територији Републике Србије, у оквиру прописаног квалитета, по приступачним ценама и под једнаким условима за све кориснике, без дискриминације. [Члан 21.] Пријем и уручење поштанских пошиљака у оквиру универзалне поштанске услуге обавља се по правилу, пет дана у недељи, осим у дане државних и верских празника, више силе и одлуке надлежног органа у вези угрожености здравља и сигурности запослених код поштанског оператора. У случају других посебних околности, укључујући и географске услове, јавни поштански оператор дужан је да доступност универзалне поштанске услуге обезбеди на начин да се пријем поштанских пошиљака и уручење поштанских пошиљака на адреси примаоца обављају најмање у једном, унапред одређеном, дану у току недеље. Регулатор ближе уређује услове и начин пријема и уручења поштанских пошиљака у оквиру универзалне поштанске услуге у другим околностима из става 2. овога члана актом из члана 19. став 4. овог закона. Обављање појединих услуга које припадају универзалној поштанској услузи може се правним актом надлежног државног органа прекинути или обуставити у циљу заштите општег интереса, јавног морала, јавне безбедности, кривичне истраге, јавне политике и у другим случајевима предвиђеним законом. [Члан 19.]	ПУ		

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		Члан 19.	Јавни поштански оператор је дужан да обезбеди прописану густину приступних тачака у циљу обезбеђења услова за унапређење и одрживост пружања универзалне поштанске услуге, у складу са потребама корисника. Јавни поштански оператор је дужан да корисницима са инвалидитетом омогући доступност поштанских услуга у смислу прилагођеног приступа, односно улаза у објекте поштанске мреже, као и да прилагоди поштанске терминале особама са инвалидитетом. Ближе услове за обављање универзалне поштанске услуге, које се односе на техничке и технолошке ресурсе јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге, минимум радног времена, неопходне услове за пружање универзалне поштанске услуге особама са инвалидитетом као и номенклатуру, прописује министар надлежан за послове поштанског саобраћаја (у даљем тексту: Министар) на предлог Регулатора. Мерила и критеријуме које мора испуњавати поштанска мрежа јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге, водећи рачуна о густини насељености, покривености подручја и стварним потребама корисника услуга, као и ближе параметре квалитета за обављање универзалне поштанске услуге прописује Регулатор. Давалац универзалне поштанске услуге треба да испуни услове и критеријуме из ст. 3. и 4. овог члана, сопственом поштанском мрежом, или сопственом поштанском мрежом и на основу уговора о приступу мрежи јавног поштанског оператора. У обављању универзалне поштанске услуге, јавни поштански оператор/давалац универзалне поштанске услуге је дужан да у случају штрајка обезбеди минимум процеса рада у циљу обезбеђивања општег интереса грађана у коришћењу универзалне поштанске услуге, а запослени могу почети штрајк ако се обезбеди			

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			минимум процеса рада, у складу са законом којим се уређују услови и начин организовања штрајка. Организовање штрајка, односно учешће у штрајку или другом прекиду рада који није организован у складу са законом из става б. овог члана представља повреду радне обавезе и организатори штрајка и учесници у штрајку у том случају не уживају заштиту у складу са тим законом. Јавни поштански оператор/давалац универзалне поштанске услуге утврђује начин обављања универзалне поштанске услуге у случају ванредне ситуације и ратног стања, уз сагласност министарства надлежног за послове који се односе на област поштанског саобраћаја.			
Члан 3.3-3.6 Dir. 97/67]:	Minimum scope [Члан 3.3-3.6 Dir. 97/67]: 3.3 Member States shall take steps to ensure that the US is guaranteed not less than 5 working days a week, save in circumstances or geographical conditions deemed exceptional, and that it includes as a minimum: — one clearance, — one delivery to the home or premises of every natural or legal person or, by way of derogation, under conditions at the discretion of the NRA, one delivery to appropriate installations. Any exception or derogation granted by a NRA in accordance with this paragraph must be communicated to the Commission and to all NRAs. 3.4. Each member state shall adopt the measures necessary to ensure that the US includes the following minimum facilities: - the clearance, sorting, transport and distribution of postal items up to 2 kilograms, - the clearance, sorting, transport and distribution of postal packages up to 10 kilograms,	Члан 21.	[Члан 21.] Пријем и уручење поштанских пошиљака у оквиру универзалне поштанске услуге обавља се по правилу, пет дана у недељи, осим у дане државних и верских празника, више силе и одлуке надлежног органа у вези угрожености здравља и сигурности запослених код поштанског оператора. У случају других посебних околности, укључујући и географске услове, јавни поштански оператор/давалац универзалне поштанске услуге дужан је да доступност универзалне поштанске услуге обезбеди на начин да се пријем поштанских пошиљака и уручење поштанских пошиљака на адреси примаоца обављају најмање у једном, унапред одређеном, дану у току недеље. Регулатор ближе уређује услове и начин пријема и уручења поштанских пошиљака у оквиру универзалне поштанске услуге у другим околностима из става 2. овог члана актом из члана 19. став 4. овог закона. Обављање појединих услуга које припадају универзалној поштанској услузи може се правним актом надлежног државног органа прекинути или обуставити у циљу заштите општег интереса, јавног морала, јавне безбедности, кривичне истраге, јавне политике и у другим случајевима предвиђеним законом.	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	- services for registered items and insured items. 3.5.The NRAs may increase the weight limit of US coverage for postal parcels to any weight not exceeding 20 kilograms and may lay down special arrangements for the door-to-door delivery of such parcels. Notwithstanding the weight limit of US coverage for postal parcels established by a given MS, MSs shall ensure that postal parcels received from other MSs and weighing up to 20 kilograms are delivered within their territory 3.6.The minimum and maximum dimensions for the postal items in question shall be those as laid down in the relevant provisions adopted by the UPU.	Члан 18	[Члан 18] Универзална поштанска услуга је услуга од општег економског интереса која се обавља у континуитету на целокупној територији Републике Србије, у оквиру прописаног квалитета, по приступачним ценама и под једнаким условима за све кориснике, без дискриминације. За обављање услуга из става 1. овог члана, овлашћује се Јавно предузеће „Пошта Србије”, Београд, као јавни поштански оператор. Универзална поштанска услуга обухвата: 1) пријем, усмеравање, пренос и уручење писмоносних пошиљака масе до два килограма; 2) пријем, усмеравање, пренос и уручење писмена у судском, управном и прекршајном поступку, без обзира на лимите; 3) пријем, усмеравање, пренос и уручење пакета масе до десет килограма; 4) усмеравање, пренос и уручење пакета масе до 20 килограма у међународном долазном поштанском саобраћају; 5) пријем, усмеравање, пренос и уручење секограма масе до седам килограма без наплате поштарине у унутрашњем поштанском саобраћају; 6) пријем, пренос и исплату поштанских упутница. Најмање и највеће димензије пошиљака у међународном поштанском саобраћају морају бити у складу са актима Светског поштанског савеза.			
Члан 4.2 Dir. 97/67	Designation [Члан 4.2 Dir. 97/67]: Member States may designate one or more undertakings as US providers in order that the whole of the national territory can be covered. Member States may designate different undertakings to provide different elements of US and/or to cover different parts of the national territory. When they do so, they shall determine in accordance with Community law the obligations and rights assigned to them and shall publish these obligations and rights. In particular,	Члан 18.2. Члан 22.	Члан 18.2.] За обављање услуга из става 1. овог члана, овлашћује се Јавно предузеће „Пошта Србије”, Београд, као јавни поштански оператор. [Члан 22.] Јавни поштански оператор и даваоци универзалне поштанске услуге дужни су да најмање једном годишње Регулатору доставе извештаје о свом	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	Member States shall take measures to ensure that the conditions under which USs are entrusted are based on the principles of transparency, non-discrimination and proportionality, thereby guaranteeing the continuity of the US provision, by taking into account the important role it plays in social and territorial cohesion. Member States shall notify the Commission of the identity of the US provider(s) they designate. The designation of a US provider shall be subject to a periodic review and be examined against the conditions and principles set out in this Article. However, Member States shall ensure that the duration of this designation provides a sufficient period for return on investments	Члан 60. Члан 63.	пословању, у циљу анализе и унапређења обављања универзалне поштанске услуге. Јавни поштански оператор годишње обавља испитивање о достигнутом нивоу реализације универзалне поштанске услуге, мерењем квалитета обављања универзалне поштанске услуге на основу утврђених критеријума. Уколико Регулаторна неспоран начин утврди да поштански оператори из става 1. овог члана, не обављају универзалну поштанску услугуу складу са параметрима утврђеним актом из члана 19. став 4. овог закона, без одлагања ће о томе обавестити Министарство. [Члан 60.] Регулатор издаје следеће врсте дозвола: 1) дозвола за обављање универзалне поштанске услуге и 2) дозвола за обављање поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге. Дозвола за обављање универзалне поштанске услуге се издаје: 1) јавном поштанском оператору за целокупну територију Републике Србије и обухвата све услуге из опсега универзалне поштанске услуге; 2) поштанском оператору за обављање једне или више услуга из опсега универзалне поштанске услуге као даваоцу универзалне поштанске услуге за целокупну територију Републике Србије. Дозволу за обављање поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге Регулатор може издати поштанском оператору за целу територију Републике Србије или за одређени део територије Републике Србије. [Члан 63.]			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		Члан 64.	Дозвола јавном поштанском оператору за обављање универзалне поштанске услуге мора да садржи: 1) податке о имаоцу дозволе (пословно име, седиште, матични број и ПИБ); 2) спецификацију поштанских услуга које се пружају на основу дозволе; 3) територију на којој се обавља универзална поштанска услуга; 4) рок важења дозволе; 5) права и обавезе у обављању универзалне поштанске услуге. Дозвола јавном поштанском оператору за универзалну поштанску услугу издаје се на период од 15 година. [Члан 64.] Дозволу за обављање једне или више услуга из опсега универзалне поштанске услуге даваоцу универзалне поштанске услуге издаје Регулатор, на основу поднетог захтева привредног субјекта. Дозволу за обављање поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге издаје Регулатор, на основу поднетог захтева привредног субјекта. Садржај захтева за издавање дозволе из става 1. и 2. овог члана ближе прописује Регулатор актом из члана 8. овог закона. Регулатор је дужан да о уредном захтеву за издавање дозволе за обављање универзалне поштанске услуге одлучи у року од 30 дана од дана подношења захтева, а уредност захтева се цени у складу са законом којим се уређује општи управни поступак. Регулатор је дужан да о уредном захтеву за издавање дозволе за обављање поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге одлучи у року од 30 дана од дана подношења захтева, а уредност захтева се цени у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		Члан 65.	[Члан 65] Дозвола из члана 64. ст. 1. и 2. мора да садржи: 1) податке о имаоцу дозволе (пословно име, седиште, матични број и ПИБ); 2) спецификацију поштанских услуга које се пружају на основу дозволе; 3) територију на којој се обављају поштанске услуге; 4) рок важења дозволе. Дозвола се издаје са роком важења до десет година.			
Члан 5 Dir. 97/67]	US requirements [Члан 5 Dir. 97/67]: 1.Each Member State shall take steps to ensure that US provision meets the following requirements: - it shall offer a service guaranteeing compliance with the essential requirements, - it shall offer an identical service to users under comparable conditions, - it shall be made available without any form of	Члан 19.3.	Члан 19.3] Ближе услове за обављање универзалне поштанске услуге, које се односе на техничке и технолошке ресурсе јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге, минимум радног времена, неопходне услове за пружање универзалне поштанске услуге особама са инвалидитетом као и номенклатуру , прописује	ПУ		

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	discrimination whatsoever, especially without discrimination arising from political, religious or ideological considerations, - it shall not be interrupted or stopped except in cases of force majeure, - it shall evolve in response to the technical, economic and social environment and to the needs of users. 2.The provisions of paragraph 1 shall not preclude measures which the Member States take in accordance with requirements relating to the public interest recognised in the Treaty, in particular Articles 30 and 46 thereof, concerning, inter alia, public morality, public security, including criminal investigations, and public policy.	Члан 21.4	министар надлежан за послове поштанског саобраћаја на предлог Регулатора. [Члан 21.4.] Обављање појединих услуга које припадају универзалној поштанској услузи може се правним актом надлежног државног органа прекинути или обуставити у циљу заштите општег интереса, јавног морала, јавне безбедности, кривичне истраге, јавне политике и у другим случајевима предвиђеним законом.			
Члан 6 Dir. 97/67	Information to users/postal service providers [Члан 6 Dir. 97/67]: Member States shall take steps to ensure that users and postal service providers are regularly given sufficiently detailed and up to-date information by the US provider(s) regarding the particular features of the US offered, with special reference to the general conditions of access to these services as well as to prices and quality standard levels. This information shall be published in an appropriate manner. Member States shall notify the Commission, of how the information to be published in accordance with the first paragraph is to be made available.	Члан 23.	[Члан 23.] Регулатор на својој интернет страници објављује информације о условима који се односе на обављање поштанских услуга, врсте услуга, њихове карактеристике, поштарине и прописане параметре квалитета.	ПУ		
Члан 7.1 Dir. 97/67	No exclusive/special rights [Члан 7.1 Dir. 97/67] Member States shall not grant or maintain in force exclusive or special rights for the establishment and provision of postal services.	Члан 24.	[Члан 24.] Резервисане поштанске услуге су део универзалне поштанске услуге поверене јавном поштанском оператору, односно Јавном предузећу „Пошта Србије“, Београд и обухватају: 1) пријем, усмеравање, пренос и уручење писмоносних поштанских пошиљака масе до 20	ДУ	Предлогом закона предложено је смањење лимита по маси за резервисане поштанске услуге са 50 грама на 20 грама, што ће представљати наредни	Предложено смањење лимита даће се додатни подстрек јачању конкуренције у овом сегменту, али ће се задржати и постојање

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		Члан105. Члан106.	грама; 2) пријем, усмеравање, пренос и уручење писмена у судском, управном и прекршајном поступку, као препоручених поштанских пошиљака, без обзира на лимите; 3) пријем и пренос електронске поруке у Јединствено електронско сандуче на Порталу еУправа. Поштанске услуге не сматрају се резервисаним поштанским услугама, ако им је поштарина без допунских услуга виша од износа који је два и по пута већи од поштарине за пренос писмоносне пошиљке најбрже категорије према важећем ценовнику јавног поштанског оператора. Јавни поштански оператор је овлашћен да резервисане поштанске услуге из става 1. овог члана обавља како у унутрашњем, тако и у међународном поштанском саобраћају. [Члан 105.] Одредбе члана 24. овог закона примењују се до дана приступања Републике Србије Европској унији. Одредбе члана 36. овог закона примењују се од дана приступања Републике Србије Европској унији. [Члан 106.] Члан 18. став 2. овог закона примењује се и након приступања Републике Србије Европској унији, до доношење одлуке из члана 61. став 1. овог закона. Чл. 61 - 62. овог закона примењују се по истеку 5 година од дана приступања Републике Србије Европској унији, осим одредбе из члана 61. став 2. овог закона која се примењује по истеку 3 године од дана приступања Републике Србије Европској унији.		корак у либерализацији тржишта која се у ЕУ и у државама кандидатима за чланство спроводила постепено, спуштањем лимита по маси и цени, почев од 350 грама, преко 100 грама, све до 50 грама и ниже. Такође, резервисани сервис је смањен и у смислу обухвата услуга, јер је из истог искључена поштанска упутница, а поштанска упутница је регистрована поштанска пошиљка која се преноси поштанском мрежом или електронским путем, а служи као основ за исплату новчаног износа примаоцу. Овако дефинисани праг за резервисану поштанску услугу ће се примењивати до дана приступања Републике Србије ЕУ, односно потпуна либерализација тржишта поштанских услуга планира се са уласком Републике Србије у Европску унију.	резервисаног сервиса због изузетног значаја истог, као начина надокнаде трошкова пружања универзалне поштанске услуге, за чије обављање се овлашћује Јавно предузеће „Пошта Србије”, Београд, као јавни поштански оператор.
Члан 7.1 Dir. 97/67; Члан 7.2	Financing means [Члан 7.1 Dir. 97/67] 1.Member States may finance the provision of US in accordance with one or more of the means provided for in par. 2, 3 and 4, or in accordance with any other	Члан 33.2.	[Члан 33.2.] Трошкови настали при обављању универзалне поштанске услуге од стране јавног поштанског оператора, подмирују се првенствено од прихода	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Dir. 97/67; Члан 7.3+7.4 Dir. 97/67;	means compatible with the Treaty. Public procurement [Члан 7.2 Dir. 97/67] 2.Member States may ensure the provision of USO by procuring such services in accordance with applicable public procurement rules and regulations, including, as provided for in Directive 2004/18/EC, competitive dialogue or negotiated procedures with or without publication of a contract notice. Public funds/compensation fund [Члан 7.3+7.4 Dir. 97/67] 3. Where a Member State determines that the USO, as provided for in this Directive, entail a net cost, calculated taking into account Annex I, and represent an unfair financial burden on the US(s), it may introduce: (a) a mechanism to compensate the undertaking(s) concerned from public funds; or b) a mechanism for the sharing of the net cost of the USO between providers of services and/or users. 4. Where the net cost is shared in accordance with paragraph 3(b), Member States may establish a compensation fund may be funded by service providers and/or users' fees, and is administered for this purpose by a body independent of the beneficiary or beneficiaries. Member States may make the granting of authorisations to service providers under Article 9(2) subject to an obligation to make a financial contribution to that fund or to comply with USOs. The USOs of the US provider(s) set out in Article 3 may be financed in this manner. 5.Member States shall ensure that the principles of transparency, non-discrimination and proportionality are respected in establishing the compensation fund and when fixing the level of the financial contributions referred to in paragraphs 3 and 4. Decisions taken in accordance with paragraphs 3 and 4 shall be based on objective and verifiable criteria and be made public.	Члан 34.	насталих обављањем резервисаних и нерезервисаних поштанских услуга, из домена универзалне поштанске услуге. Одвојено рачуноводство [Члан 34.] Поштански оператор који поред поштанских услуга обавља једну или више других делатности дужан је да води одвојено рачуноводство за обављање поштанских услуга. Јавни поштански оператор и давалац универзалне поштанске услуге су дужни да рачуноводствено одвоје приходе и трошкове остварене од универзалне поштанске услуге, од прихода и трошкова остварених од поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге, према врстама услуга. Јавни поштански оператор је дужан да својим интерним обрачуном обезбеди алокацију прихода и трошкова свих услуга, како би се омогућио преглед прихода и трошкова по врстама поштанских услуга, по фазама обављања поштанских услуга и по јединици поштанске услуге. Рачуноводствено раздвајање служи као извор података за давање сагласности на поштарине универзалне поштанске услуге, као и за обрачун нето трошка универзалне поштанске услуге. Јавни поштански оператор дужан је да приходе од резервисаних поштанских услуга рачуноводствено одвоји од прихода остварених од нерезервисаних поштанских услуга из домена универзалне поштанске услуге. Трошкови који се могу директно приписати појединачној услузи се приписују тој услузи. Заједнички трошкови, односно трошкови који не могу директно да се припишу појединачним услугама, распоређују се, када је то могуће, на основу директне анализе настанка тих трошкова. Ако директна анализа није могућа, категорије заједничких трошкова деле се на основу индиректног повезивања са другим категоријама			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			трошкова које је могуће утврдити, при чему се индиректна повезаност темељи на сличним трошковним структурама. Када ни директне ни индиректне мере утврђивања трошкова не могу да се спроведу, одређена категорија трошкова ће бити утврђена на основу општег показатеља одређеног и израчунатог посебно за сваку појединачну услугу. Заједнички трошкови који су неопходни за обављање универзалне поштанске услуге и поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге биће одговарајуће расподељени када универзална поштанска услуга и поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге користе исте изворе трошкова. Јавни поштански оператор не може да користи приходе од резервисаних поштанских услуга за субвенционисање поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге или других пословних активности, осим за трошкове настале обављањем универзалне поштанске услуге. Регулатор ближе уређује начин вођења одвојеног рачуноводства, алокацију трошкова и провере веродостојности интерног обрачуна јавног поштанског оператора. Јавни поштански оператор сачињава годишњи извештај о начину вођења одвојеног рачуноводства у складу са овим законом и актом из става 11. овог члана и доставља Регулатору на сагласност, до 31. јула текуће године за претходну годину. Регулатор по службеној дужности врши проверу извештаја из става 12. овог члана самостално или ангажује независно ревизорско тело. Регулатор је дужан да једном годишње, до 31. децембра текуће године, објављује извештаје о усклађености вођења рачуноводственог раздвајања од стране јавног поштанског оператора за претходну годину, у складу са овим законом и актом из става 11. овог члана.			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		Члан 35.	Нето трошак [Члан 35.] Нето трошак је сваки трошак који је неопходан за обављање универзалне поштанске услуге и који је повезан са том услугом, а израчунава се као разлика између нето трошка јавног поштанског оператора који послује са обавезом обављања универзалне поштанске услуге и нето трошка који би имао да нема обавезу обављања универзалне поштанске услуге. Обрачун нето трошка сачињава се у складу са законом којим се уређује рачуноводствено пословање тако да се избегне вишеструки обрачун свих директних и индиректних користи и трошкова у обављању универзалне поштанске услуге. Обрачун нето трошка јавног поштанског оператора укључује трошкове универзалне поштанске услуге који се могу извршавати само са губитком, као и све директне и индиректне користи које јавни поштански оператор има на основу обављања универзалне поштанске услуге. Директне и индиректне користи јавног поштанског оператора услуге обухватају: 1) приходе од универзалне поштанске услуге; 2) приходе од услуга које не чине универзалну поштанску услугу, а јавни поштански оператор их не би остварио када не би обављао универзалну поштанску услугу. Накнада за неправедно финансијско оптерећење [Члан 36.] Јавни поштански оператор има право на накнаду нето трошка насталог у обављању универзалне поштанске услуге, ако докаже да су трошкови већи од остварених прихода у претходној години и представљају неправедан терет за пословање поштанског оператора. Јавни поштански оператор сачињава обрачун нето трошка насталог обављањем универзалне поштанске услуге и доставља Регулатору на сагласност, до 31. јула текуће године за претходну годину.			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		Члан 36. Члан 68.	Јавни поштански оператор може у поступку сачињавања обрачуна нето трошка ангажовати независно ревизорско тело. На основу достављеног обрачуна из става 2. овог члана, Регулатор врши проверу аутентичности и ваљаности података који се користе за прорачуне и утврђује износ нето трошка који представља неправедно оптерећење јавног поштанског оператора. Регулатор може у поступку провере затражити од јавног поштанског оператора достављање и других података у вези са обављањем универзалне поштанске услуге. Регулатор може у поступку провере ангажовати независно ревизорско тело. Регулатор доноси одлуку о износу нето трошка који представља неправедно оптерећење у року од 90 дана од дана достављања обрачуна од стране јавног поштанског оператора. Трошкови из става 1. овог члана се надокнађују на захтев јавног поштанског оператора у складу са одлуком Регулатора из става 4. овог члана, из Буџета Републике Србије, уз сагласност министарства надлежног за послове финансија, а у складу са правилима о контроли државне помоћи. Регулатор ближе утврђује начин обрачуна нето трошка јавног поштанског оператора из члана 35. овог закона и начин остваривања права на накнаду услед неправедног финансијског оптерећења. [Члан 68.] Поштански оператори плаћају таксу за издавање дозвола и таксу за измену дозволе. Поштански оператори су дужни да на име накнаде оперативних трошкова плаћају Регулатору до 0,4% од укупног прихода оствареног од обављања поштанских услуга у претходној календарској години. Регулатор, уз сагласност министарства надлежног за послове финансија, утврђује висину и начин			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			плаћања таксе из става 1. овог члана и висину и начин плаћања накнаде на име оперативних трошкова из става 2. овог члана. Средства из ст. 1. и 2. овог члана користе се за обављање регулаторних послова Регулатора.			
Члан 8 Dir. 97/67	Member States' rights [Члан 8 Dir. 97/67] The provisions of Article 7 shall be without prejudice to Member States' right to organize the siting of letter boxes on the public highway, the issue of postage stamps and the registered mail service used in the course of judicial or administrative procedures in accordance with their national legislation.	Члан 41. Члан 71. Члан 24.	[Члан 41.] Јавни поштански оператор поставља и одржава поштанске сандучиће на јавним површинама на основу одобрења надлежног органа. [Члан 71.] Послови у вези са издавањем, продајом и повлачењем из употребе поштанских марака поверавају се Јавном предузећу „Пошта Србије”, Београд. Поштанске марке Републике Србије морају испуњавати услове прописане актима Светског поштанског савеза и садржати реч: „Србија”. [Члан 24.] Резервисане поштанске услуге су део универзалне поштанске услуге поверене јавном поштанском оператору, односно Јавном предузећу „Пошта Србије“, Београд и обухватају: (...) 2) пријем, усмеравање, пренос и уручење писмена у судском, управном и прекршајном поступку, као препоручених поштанских пошиљака, без обзира	ПУ		

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			на лимите;			
Члан 9 Dir. 97/67	[Члан 9 Dir. 97/67] 1. For services which fall outside the scope of the US, Member States may introduce general authorisations to the extent necessary to guarantee compliance with the essential requirements. 2. For services which fall within the scope of the US, Member States may introduce authorisation procedures, including individual licences, to the extent necessary in order to guarantee compliance with the essential requirements and to ensure the provision of the US. The granting of authorisations may: - be made subject to USO obligations, - if necessary and justified, impose requirements concerning the quality, availability and performance of the relevant services, - where appropriate, be subject to an obligation to make a financial contribution to the sharing mechanisms referred to in Article 7, if the provision of the US entails a net cost and represents an unfair burden on the US provider(s), designated in accordance with Article 4,	Члан 60.	[Члан 60.] Поштански оператор, који је уписан у регистар привредних субјеката у Републици Србији, обавља поштанске услуге на основу дозволе. Регулатор издаје следеће врсте дозвола: 1) дозвола за обављање универзалне поштанске услуге и 2) дозвола за обављање поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге. Дозвола за обављање универзалне поштанске услуге се издаје: 1) јавном поштанском оператору за целокупну територију Републике Србије и обухвата све услуге из опсега универзалне поштанске услуге; 2) поштанском оператору за обављање једне или више услуга из опсега универзалне поштанске услуге као даваоцу универзалне поштанске услуге за целокупну територију Републике Србије. Дозволу за обављање поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге Регулатор може издати поштанском оператору за целу територију Републике Србије или за одређени део територије Републике Србије. [Члан 67.]	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	- where appropriate, be subject to an obligation to make a financial contribution to the NRA's operational costs referred to in Article 22, - where appropriate, be made subject to or impose an	Члан 67. Члан 68. Члан 69.	Регулатор може изменити дозволу, по службеној дужности, ако је то неопходно због усклађивања са међународним актима другим прописима или у циљу обезбеђења одрживости обављања универзалне поштанске услуге. Регулатор може изменити дозволу и на захтев поштанског оператора. Дозвола престаје да важи одузимањем, истеком рока на који је издата или на захтев имаоца дозволе. Пре доношења одлуке из става 1. овог члана, Регулатор је дужан да обавести Министарство уколико се измене односе на дозволу за обављање универзалне поштанске услуге. [Члан 68.] Поштански оператори плаћају таксу за издавање дозвола и таксу за измену дозволе. Поштански оператори су дужни да на име накнаде оперативних трошкова плаћају Регулатору до 0,4% од укупног прихода оствареног од обављања поштанских услуга у претходној календарској години. Регулатор, уз сагласност министарства надлежног за послове финансија, утврђује висину и начин плаћања таксе из става 1. овог члана и висину и начин плаћања накнаде на име оперативних трошкова из става 2. овог члана. Средства из ст. 1. и 2. овог члана користе се за обављање регулаторних послова Регулатора. [Члан 69.] Регулатор може имаоцу дозволе одузети дозволу за обављање поштанских услуга у следећим случајевима: 1) ако је дозволу добио на основу неистинитих података, који су били од значаја за доношење одлуке; 2) ако не обавља поштанске услуге у складу са законом, на начин и под условима утврђеним дозволом; 3) ако и после писане опомене у року од 15 дана не измири обавезу из члана 68. став 2. овог закона; 4) ако је противзаконитим обављањем делатности			

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	obligation to respect working conditions laid down by national legislation. Obligations and requirements referred to in the first indent and in Article 3 may only be imposed on designated US providers. Except in the case of undertakings that have been designated as US providers in accordance with Article 4, authorisations may not: – be limited in number, – for the same elements of the US or parts of the national territory, impose USOs and, at the same time, financial contributions to a sharing mechanism, – duplicate conditions which are applicable to undertakings by virtue of other, non-sector-specific national legislation, – impose technical or operational conditions other than those necessary to fulfil the obligations of this Directive. 3. The procedures, obligations and requirements referred to in paragraphs 1 and 2 shall be transparent, accessible, non-discriminatory, proportionate, precise and unambiguous, made public in advance and based on objective criteria. Member States shall ensure that the reasons for refusing or withdrawing an authorisation in whole or in part are communicated to the applicant and shall establish an appeal procedure.		нанео штету општем интересу или проузроковао штету већих размера; 5) ако није отпочео са обављањем поштанских услуга у року од 60 дана од дана добијања дозволе или је наступио прекид у обављању поштанских услуга у непрекидном трајању дуже од 12 месеци. Регулатор доноси одлуке у складу са одредбама закона којим се уређује општи управни поступак. Одлуке Регулатора из става 2. овог члана су коначне и против њих се може покренути управни спор тужбом пред Управним судом.			
Члан 11a Dir. 97/67	Access to infrastructure/services [Члан 11a Dir. 97/67] Whenever necessary to protect the interest of users and/or to promote effective competition, and in the light of national conditions and national legislation, Member States shall ensure that transparent, non-discriminatory access conditions are available to elements of postal infrastructure or services provided	Члан 52.	Access to the public postal operator's postal network [Члан 52.] Јавни поштански оператор је дужан да омогући другим поштанским операторима и консолидаторима (у даљем тексту: корисник приступа), приступ поштанској мрежи. Регулатор ближе прописује приступ поштанској мрежи из става 1. овог члана.	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	within the scope of the US, such as postcode system, address database, post office boxes, delivery boxes, information on change of address, re-direction service and return to sender service. This provision shall be without prejudice to the right of Member States to adopt measures to ensure access to the postal network under transparent, proportional and non-discriminatory conditions.	Члан 53-59.	Услови и цене приступа поштанској мрежи морају бити унапред познати, транспарентни и недискриминаторни за све кориснике приступа. [Члан 53.] Захтев за приступ поштанској мрежи мора да садржи: 1) податке о кориснику приступа (назив и седиште); 2) списак поштанских услуга и процену количине поштиљака којима приступа мрежи у току календарског месеца; 3) процену динамике предаје поштиљака; 4) тачке и начин приступа поштанској мрежи; 5) период за који се захтева приступ поштанској мрежи. Јавни поштански оператор је у обавези да о захтеву за приступ мрежи одлучи у року од 30 дана од дана пријема захтева. [Члан 54.] Јавни поштански оператор може одбити захтев за приступ поштанској мрежи ако: 1) корисник приступа нема техничко-технолошке могућности за подршку приступа мрежи; 2) се приступом мрежи угрожавају права и обавезе јавног поштанског оператора у пружању универзалне поштанске услуге или се угрожава квалитет пружања услуге; 3) поштански оператор не прихвати услове утврђене актом Регулатора и цене утврђене ценовником за пружање услуга јавног поштанског оператора. Јавни поштански оператор је, у случају одбијања захтева о приступу мрежи, дужан да подносиоцу захтева достави одлуку о одбијању са образложењем у року од осам дана од дана доношења одлуке. [Члан 55.] Регулатор решава спорове у вези са приступом мрежи.			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			Регулатор одлучује о спору у року од 90 дана од дана покретања поступка за решавање спора и одлуку објављује на својој интернет страници у року од осам дана од дана доношења. У решавању спора у вези са приступом Регулатор доноси одлуке у складу са одредбама закона којим се уређује општи управни поступак. Одлуке Регулатора из става 3. овог члана су коначне и против истих се може покренути управни спор тужбом пред Управним судом. [Члан 56.] Међусобна права и обавезе јавног поштанског оператора и корисника приступа уређују се уговором о приступу. Уговор из става 1. овог члана мора да садржи: 1) права и обавезе јавног поштанског оператора и корисника приступа; 2) врсте услуга које ће корисник приступа обављати и услове приступа; 3) тачке приступа поштанској мрежи; 4) цене, начин и рокове плаћања за приступ поштанској мрежи; 5) поступак измене уговора; 6) рок важења уговора и разлоге за раскид уговора. На уговор из става 1. овог члана Регулатор даје сагласност у року од 30 дана од дана пријема уговора. [Члан 57.] На основу закљученог уговора, јавни поштански оператор је дужан да корисницима приступа омогући и приступ: 1) бази поштанских адресних података на основу које се врши адресовање, сортирање и усмеравање поштиљака; 2) подацима о промени адресе, преусмеравању поштанских поштиљака и враћању поштиљака поштиљаоцу. Корисник приступа наведене податке не може уступати другим лицима.			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			Корисник приступа је дужан да обезбеди тајност адресних података по којима се врши адресовање, сортирање и усмеравање поштиљака, у складу са законом којим се уређује тајност података. Базе поштанских адресних података и други подаци су власништво јавног поштанског оператора. [Члан 58.] Цена приступа поштанској мрежи утврђује се на основу стварних трошкова приступа мрежи при чему се цена умањује за трошкове које је корисник приступа имао за обезбеђење приступа поштанској мрежи, као избегнути трошак јавног поштанског оператора. Цене приступа поштанској мрежи, као и цене за приступ подацима и услугама, део су ценовника за пружање услуга јавног поштанског оператора. Регулатор може утврдити и годишњу накнаду на име учешћа у трошковима одржавања поштанске мреже актом из члана 52. став 2. овог закона. [Члан 59.] Уговор о приступу поштанској мрежи престаје да важи: 1) истеком рока на који је закључен, у случају да није продужен; 2) споразумно; 3) отказом једне уговорне стране; 4) изрицањем мере забране обављања делатности кориснику приступа. Уговор из става 1. овог члана престаје да важи и у случају одузимања дозволе једној од уговорних страна или када се над овлашћеним даваоцем универзалне поштанске услуге или корисником приступа покрене поступак стечаја или ликвидације.			
Члан 12 Dir. 97/67	US tariffs [Члан 12 Dir. 97/67] Member States shall take steps to ensure that the tariffs for each of the services forming part of the US comply with the following principles:	Члан 28.	[Члан 28.] Поштарина за обављање поштанских услуга плаћа се према ценовнику поштанских услуга, по правилу унапред, ако уговором поштанског	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	– prices shall be affordable and must be such that all users, independent of geographical location, and, in the light of specific national conditions, have access to the services provided. Member States may maintain or introduce the provision of a free postal service for the use of blind and partially-sighted persons, — prices must be geared to costs; – prices shall be cost-oriented and give incentives for an efficient US provision. Whenever necessary for reasons relating to the public interest, Member States may decide that a uniform tariff shall be applied, throughout their national territory and/or cross-border, to services provided at single piece tariff and to other postal items, – the application of a uniform tariff shall not exclude the right of the US provider(s) to conclude individual agreements on prices with users, — tariffs shall be transparent and non-discriminatory, — whenever US providers apply special tariffs, for example for services for businesses, bulk mailers or consolidators of mail from different users, they shall apply the principles of transparency and non-discrimination with regard both to the tariffs and to the associated conditions. The tariffs, together with the associated conditions, shall apply equally both as between different third parties and as between third parties and US providers supplying equivalent services. Any such tariffs shall also be available to users, in particular individual users and small and medium-sized enterprises, who post under similar conditions.	Члан 30.	оператора и корисника није другачије одређено. Ценовник поштанских услуга из става 1. овог члана, и услове за остваривање попушта поштански оператор је дужан да истакне на видном месту у просторијама у којима пружа поштанске услуге и на својој интернет страници. Поштански оператор је дужан да на захтев корисника да на увид важећи ценовник поштанских услуга. Поштански оператор је дужан да примењује поштарину у складу са ценовником поштанских услуга. [Члан 30.] Поштарина за универзалну поштанску услугу мора бити: 1) иста за све кориснике на целокупној територији Републике Србије на којој се обавља универзална поштанска услуга; 2) приступачна, заснована на реалним трошковима и подстицајна за ефикасно обављање универзалне поштанске услуге; 3) бесплатна за секограме које користе слепа и слабовида лица; 4) транспарентна; 5) одређена на начин да појединим корисницима не даје предност у односу на друге кориснике под истим или сличним условима. На поштарину из става 1. овог члана, осим резервисаних поштанских услуга, сагласност даје Регулатор. Ценовник за универзалну поштанску услугу осим резервисаних поштанских услуга и услови на основу којих се дају попусти, достављају се Регулатору на сагласност, који је у обавези да одлучи у року од 30 дана од дана подношења захтева. На акт јавног поштанског оператора којим се утврђује поштарина за резервисане поштанске услуге сагласност даје Влада.			

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		Члан 31.	[Члан 31.] Јавни поштански оператор и давалац универзалне поштанске услуге могу одобрити попусте корисницима који шаљу већи број пошиљака, под условом да је такав попуст одређен уз уважавање стварних трошкова и да је предвиђен ценовником поштанских услуга, као и да се примењује на све кориснике који шаљу пошиљке под једнаким или сличним условима, уважавајући начела транспарентности и забране дискриминације. Попуст из става 1. овог члана, не урачунавају се у нето трошак јавног поштанског оператора.			
Члан 14 Dir. 97/67	Accounting [Члан 14 Dir. 97/67] 1. Member States shall take the measures necessary to ensure that the accounting of the universal service providers is conducted in accordance with the provisions of this Article. 2. The US provider(s) shall keep separate accounts within their internal accounting systems in order to clearly distinguish between each of the services and products which are part of the US and those which are not. This accounting separation shall be used as an input when Member States calculate the net cost of the US. Such internal accounting systems shall operate on the basis of consistently applied and objectively justifiable cost accounting principles. 3. The accounting systems referred to in par. 2 shall, without prejudice to par. 4, allocate costs in the following manner: (a) costs which can be directly assigned to a particular service or product shall be so assigned; (b) common costs, that is costs which cannot be directly assigned to a particular service or product, shall be allocated as follows: (i) whenever possible, common costs shall be allocated on the basis of direct analysis of the origin of the costs themselves;	Члан 34.	[Члан 34.] Поштански оператор који поред поштанских услуга обавља једну или више других делатности дужан је да води одвојено рачуноводство за обављање поштанских услуга. Јавни поштански оператор и давалац универзалне поштанске услуге су дужни да рачуноводствено одвоје приходе и трошкове остварене од универзалне поштанске услуге, од прихода и трошкова остварених од поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге, према врстама услуга. Јавни поштански оператор је дужан да својим интерним обрачуном обезбеди алокацију прихода и трошкова свих услуга, како би се омогућио преглед прихода и трошкова по врстама поштанских услуга, по фазама обављања поштанских услуга и по јединици поштанске услуге. Рачуноводствено раздвајање служи као извор података за давање сагласности на поштарине универзалне поштанске услуге, као и за обрачун нето трошка универзалне поштанске услуге. Јавни поштански оператор дужан је да приходе од резервисаних поштанских услуга рачуноводствено одвоји од прихода остварених од нерезервисаних поштанских услуга из домена универзалне	ДУ	Акт је у овом делу делимично усклађен имајући у виду потребу за постојањем резервисаног сервиса. Предлогом закона предложено је прецизније одвојено рачуноводство. Детаљније су дефинисане процедуре вођења одвојеног рачуноводства, од стране јавног поштанског оператора, који има обавезу да својим интерним обрачуном обезбеди алокацију трошкова свих услуга, имајући у виду да ће овакво рачуноводствено раздвајање служити и као извор података за обрачун евентуалног нето трошка универзалне поштанске	Сва некомпатибилна искључива права биће уклоњени након приступања.

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	(ii) when direct analysis is not possible, common cost categories shall be allocated on the basis of an indirect linkage to another cost category or group of cost categories for which a direct assignment or allocation is possible; the indirect linkage shall be based on comparable cost structures; (iii) when neither direct nor indirect measures of cost allocation can be found, the cost category shall be allocated on the basis of a general allocator computed by using the ratio of all expenses directly or indirectly assigned or allocated, on the one hand, to each of the USs and, on the other hand, to the other services; (iv) common costs, which are necessary for the provision of both USs and non-USs, shall be allocated appropriately; the same cost drivers must be applied to both USs and non-USs. 4. Other cost accounting systems may be applied only if they are compatible with par. 2 and have been approved by the NRA. The Commission shall be informed prior to their application. 5. NRAs shall ensure that compliance with one of the cost accounting systems described in paragraphs 3 or 4 is verified by a competent body which is independent of the US provider. Member States shall ensure that a statement concerning compliance is published periodically. 6. The NRA shall keep available, to an adequate level of detail, information on the cost accounting systems applied by a US provider, and shall submit such information to the Commission on request. 7. On request, detailed accounting information arising from these systems shall be made available in confidence to the NRA and to the Commission. 8. Where a given Member State has not used a financing mechanism for the provision of the US, as permitted under Article 7, and where the NRA is satisfied that none of the designated US providers in that Member State is in receipt of State assistance,		поштанске услуге. Трошкови који се могу директно приписати појединачној услузи се приписују тој услузи. Заједнички трошкови, односно трошкови који не могу директно да се припишу појединачним услугама, распоређују се, када је то могуће, на основу директне анализе настанка тих трошкова. Ако директна анализа није могућа, категорије заједничких трошкова деле се на основу индиректног повезивања са другим категоријама трошкова које је могуће утврдити, при чему се индиректна повезаност темељи на сличним трошковним структурама. Када ни директне ни индиректне мере утврђивања трошкова не могу да се спроведу, одређена категорија трошкова ће бити утврђена на основу општег показатеља одређеног и израчунаог посебно за сваку појединачну услугу. Заједнички трошкови који су неопходни за обављање универзалне поштанске услуге и поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге биће одговарајуће расподељени када универзална поштанска услуга и поштанске услуге изван опсега универзалне поштанске услуге користе исте изворе трошкова. Јавни поштански оператор не може да користи приходе од резервисаних поштанских услуга за субвенционисање поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге или других пословних активности, осим за трошкове настале обављањем универзалне поштанске услуге. Регулатор ближе уређује начин вођења одвојеног рачуноводства, алокацију трошкова и провере веродостојности интерног обрачуна јавног поштанског оператора. Јавни поштански оператор сачињава годишњи извештај о начину вођења одвојеног рачуноводства у складу са овим законом и актом из става 11. овог члана и доставља Регулатору на сагласност, до 31. јула текуће године за претходну годину. Регулатор по службеној дужности врши проверу		услуге. Утврђен је рок у којем јавни поштански оператор доставља сачињен годишњи извештај о начину вођења одвојеног рачуноводства, на сагласност Регулатору, а то је, до 31. јула текуће године за претходну годину. Утврђен је рок у којем Регулатор има обавезу да објављује извештаје о усклађености вођења рачуноводственог раздвајања од стране јавног поштанског оператора за претходну годину, а то је до 31. децембра текуће године.	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	hidden or otherwise, and that competition in the market is fully effective, the NRA may decide not to apply the requirements of this Article. 9. This Article may, however, be applied to the US provider designated before the final date for Full Market Opening as long as no other US provider(s) have been designated. The NRA shall inform the Commission in advance of any such decision. 10. Member States may require those postal service providers which are obliged to contribute to a compensation fund to introduce an appropriate accounting separation to ensure the functioning of the fund.		извештаја из става 12. овог члана самостално или ангажује независно ревизорско тело. Регулатор је дужан да једном годишње, до 31. децембра текуће године, објављује извештаје о усклађености вођења рачуноводственог раздвајања од стране јавног поштанског оператора за претходну годину, у складу са овим законом и актом из става 11. овог члана.			
Члан 15 Dir. 97/67	[Члан 15 Dir. 97/67] The financial accounts of all US providers shall be drawn up, submitted to audit by an independent auditor and published in accordance with the relevant Community and national legislation to commercial undertakings.	Члан 36.	[Члан 36.] Јавни поштански оператор има право на накнаду нето трошка насталог у обављању универзалне поштанске услуге, ако докаже да су трошкови већи од остварених прихода у претходној години и представљају неправедан терет за пословање поштанског оператора. Јавни поштански оператор сачињава обрачун нето трошка насталог обављањем универзалне поштанске услуге и доставља Регулатору на сагласност, до 31. јула текуће године за претходну годину. Јавни поштански оператор може у поступку сачињавања обрачуна нето трошка ангажовати независно ревизорско тело. На основу достављеног обрачуна из става 2. овог члана, Регулатор врши проверу аутентичности и ваљаности података који се користе за прорачуне и утврђује износ нето трошка који представља неправедно оптерећење јавног поштанског оператора. Регулатор може у поступку провере затражити од јавног поштанског оператора достављање и других података у вези са обављањем универзалне поштанске услуге. Регулатор може у поступку провере ангажовати независно ревизорско тело.	ПУ		

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			Регулатор доноси одлуку о износу нето трошка који представља неправедно оптерећење у року од 90 дана од дана достављања обрачуна од стране јавног поштанског оператора. Трошкови из става 1. овог члана се надокнађују на захтев јавног поштанског оператора у складу са одлуком Регулатора из става 4. овог члана, из Буџета Републике Србије, уз сагласност министарства надлежног за послове финансија, а у складу са правилима о контроли државне помоћи. Регулатор ближе утврђује начин обрачуна нето трошка јавног поштанског оператора из члана 35. овог закона и начин остваривања права на накнаду услед неправедног финансијског оптерећења.			
Члан 16 Члан 17	[Члан 16] Member States shall ensure that quality-of-service standards are set and published in relation to US in order to guarantee a postal service of good quality. Quality standards shall focus, in particular, on routing times and on the regularity and reliability of services. These standards shall be set by: — the Member States in the case of national services, — the EP and the Council in the case of intra-Community cross-border services (see Annex II). (...). Independent performance monitoring shall be carried out at least once a year by external bodies having no links with the US providers under standardised conditions to be specified in accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in Article 21(2) and shall be the subject of reports published at least once a year [Члан 17] Member States shall lay down quality standards for national mail and shall ensure that they are compatible with those laid down for intra-Community cross-border services.	Члан 19.4. Члан 23. Члан 22.	[Члан 19.4.] Мерила и критеријуме које мора испуњавати поштанска мрежа јавног поштанског оператора/даваоца универзалне поштанске услуге, водећи рачуна о густини насељености, покривености подручја и стварним потребама корисника услуга, као и ближе параметре квалитета за обављање универзалне поштанске услуге прописује Регулатор. [Члан 23.] Регулатор на својој интернет страници објављује информације о условима који се односе на обављање поштанских услуга, врсте услуга, њихове карактеристике, поштарине и прописане параметре квалитета. [Члан 22.] Јавни поштански оператор и даваоци универзалне поштанске услуге дужни су да најмање једном годишње Регулатору доставе извештаје о свом пословању, у циљу анализе и унапређења обављања универзалне поштанске услуге. Јавни поштански оператор годишње обавља испитивање о достигнутом нивоу реализације универзалне поштанске услуге, мерењем	ПУ		

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	Member States shall notify their quality standards for national services to the Commission, who will publish them in the same manner as the standards for intra-Community cross-border services referred to in Article 18. NRAs shall ensure that independent performance monitoring is carried out in accordance with the fourth subparagraph of Article 16, that the results are justified, and that corrective action is taken where necessary.		квалитета обављања универзалне поштанске услуге на основу утврђених критеријума. Уколико Регулатор на неспоран начин утврди да поштански оператори из става 1. овог члана, не обављају универзалну поштанску услугу у складу са параметрима утврђеним актом из члана 19. став 4. овог закона, без одлагања ће о томе обавестити Министарство.			
Члан 19	[Члан 19] 1. Member States shall ensure that transparent, simple and inexpensive procedures are made available by all postal service providers for dealing with postal users' complaints, particularly in cases involving loss, theft, damage or non-compliance with service quality standards (including procedures for determining where responsibility lies in cases where more than one operator is involved), without prejudice to relevant international and national provisions on compensation schemes. Member States shall adopt measures to ensure that the procedures referred to in the first subpar. enable disputes to be settled fairly and promptly with provision, where warranted, for a system of reimbursement and/or compensation. Member States shall also encourage the development of independent out-of-court schemes for the resolution of disputes between postal service providers and users.	Члан 74-78.	[Члан 74.] Уколико корисник сматра да поштанска пошиљка није уручена примаоцу или да је уручена са закашњењем, да посебно уговорена обавеза није извршена или да није извршена у целини, да је погрешно обрачуната и наплаћена поштарина, може изјавити рекламацију поштанском оператору у року од 60 дана у унутрашњем и у року од шест месеци у међународном поштанском саобраћају, рачунајући од наредног дана од дана предаје поштанске пошиљке. Рекламација садржи број поштанске пошиљке, име, презиме и адресу пошиљаоца и примаоца, као и податке о вредности пошиљке и откупном износу, уколико је предмет рекламације вредносна или откупна пошиљка. У случају да корисник не поднесе рекламацију у роковима из става 1. овог члана, губи право на новчану накнаду штете коју би могао да оствари по одредбама овог закона. [Члан 75.] У случајевима оштећења или умањења поштанске пошиљке, корисник или овлашћено лице може изјавити рекламацију поштанском оператору најкасније наредног радног дана од дана уручења пошиљке. У случају да корисник не поднесе рекламацију у року из става 1. овог члана, губи право на новчану	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	2. Without prejudice to other possibilities of appeal or means of redress under national and Community legislation, Member States shall ensure that users, acting individually or, where permitted by national law, jointly with organisations representing the interests of users and/or consumers, may bring before the competent national authority cases where users' complaints to undertakings providing postal services within the scope of the US have not been satisfactorily resolved. In accordance with Article 16, Member States shall ensure that the US providers and, wherever appropriate, undertakings providing services within the scope of the US, publish, together with the annual report on the monitoring of their performance, information on the number of complaints and the manner in which they have been dealt with.		накнаду штете коју би могао да оствари по одредбама овог закона. [Члан 76.] Поштански оператор је дужан да по пријему рекламације у случајевима из члана 75. став 1. овог закона сачини записник, који мора садржати све податке о пошиљци, пошиљаоцу и примаоцу из члана 74. став 2. овог закона. Поштански оператор је дужан да пре уручења поштанске пошиљке сачини записник, ако уочи оштећење пошиљке настало у токовима поштанског оператора, као и да о томе обавести корисника. [Члан 77.] Поштански оператор је дужан да се изјасни о основаности рекламације у унутрашњем поштанском саобраћају у року од осам дана од дана пријема рекламације и да донесе одлуку о поднетој рекламацији у року од 15 дана од дана пријема рекламације, док одлуку о основаности рекламације у међународном поштанском саобраћају доноси у роковима прописаним актима Светског поштанског савеза. За универзалну поштанску услугу, након окончаног рекламационог поступка, корисник има право да поднесе приговор поштанском оператору у року од 15 дана од дана уручења писаног одговора, који је дужан да у року од 15 дана од дана пријема приговора одлучи о приговору корисника. Поштански оператор мора, као саставни део својих општих услова, описати поступак подношења и решавања рекламација и поступања по приговорима корисника поштанских услуга који мора бити транспарентан, објективан, недискриминирајући и јавно доступан свим корисницима поштанских услуга. [Члан 78.] Против одлуке из члана 77. став 1. и став 2. овог			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			закона о одбијању рекламације, корисник поштанских услуга може поднети приговор Регулатору у року од 15 дана од дана пријема одлуке. Корисник може поднети приговор Регулатору и због недостављања одлуке из члана 77. став 1. и став 2. овог закона у року од 90 дана од дана подношења рекламације. По поднетим приговорима из став. 1. и став 2. овог члана, спор између поштанског оператора и корисника решава се у вансудском поступку. Регулатор ближе прописује начин спровођења поступка из става 3. овог члана. Уколико спор не може бити решен споразумно, Регулатор, најкасније у року од 60 дана од дана покретања поступка из става 3. овог члана, доноси одлуку на основу изведених доказа (достављене документације, прикупљених изјава страна у спору и др.), по правилу, без спровођења усмене расправе. Регулатор образложену одлуку доставља подносиоцу приговора и поштанском оператору. Одлука из става 5. овог члана је коначна и против те одлуке се може покренути управни спор пред Управним судом. Поступак вансудског решавања спора пред Регулатором не искључује могућност покретања поступка пред надлежним судом.			
Члан 22	Article 22 1. Each Member State shall designate one or more NRAs for the postal sector that are legally separate from and operationally independent of the postal operators. Member States that retain ownership or control of postal service providers shall ensure effective structural separation of the regulatory functions from activities associated with ownership or control. Member States shall inform the Commission which NRAs they have designated to carry out the tasks arising from this Directive. They shall publish the tasks to be undertaken by NRAs in an easily accessible	Члан 6.	[Члан 6] Регулаторно тело за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Регулатор) је независна регулаторна организација која, између осталог, врши јавна овлашћења у циљу регулисања тржишта поштанских услуга у Републици Србији. Правни положај и рад Регулатора прописани су законом којим се уређује област електронских комуникација. Регулатор у складу са овим законом: 1) доноси подзаконске акте; 2) издаје и одузима дозволе за обављање поштанских услуга; 3) учествује у раду међународних организација и	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	form, in particular where those tasks are assigned to more than one body. Member States shall ensure, where appropriate, consultation and cooperation between those authorities and national authorities entrusted with the implementation of competition law and consumer protection law on matters of common interest. 2. The NRAs shall have as a particular task ensuring compliance with the obligations arising from this Directive, in particular by establishing monitoring and regulatory procedures to ensure the provision of the US. They may also be charged with ensuring compliance with competition rules in the postal sector. The NRAs shall work in close collaboration and shall provide mutual assistance in order to facilitate the application of this Directive within the appropriate existing bodies. 3. Member States shall ensure that effective mechanisms exist at national level under which any user or postal service provider affected by a decision of a NRA has the right to appeal against the decision to an appeal body which is independent of the parties involved. Pending the outcome of any such appeal, the decision of the NRA shall stand, unless the appeal body decides otherwise.		институција у својству националног регулаторног тела у области поштанских услуга; 4) врши стручни надзор над радом поштанских оператора; 5) води регистар издатих и одузетих дозвола поштанским операторима и обезбеђује јавни приступ истом; 6) спроводи вансудско решавање спорова између поштанских оператора и корисника; 7) решава спорове између јавног поштанског оператора и корисника приступа у вези са приступом поштанској мрежи; 8) сачињава упоредни преглед цена поштанских услуга поштанских оператора и на својој интернет страници објављује податке из ценовника поштанских услуга; 9) сачињава географски преглед распрострањености поштанске мреже и територијалне доступности услуга поштанских оператора и на својој интернет страници објављује податке из географског прегледа; 10) подстиче конкуренцију и иновације на тржишту поштанских услуга; 11) прикупља, обрађује и објављује податке о тржишту поштанских услуга уз основне податке о пословању поштанских оператора у вези са обимом и приходом од остварених поштанских услуга по поштанском оператору; 12) прикупља и обрађује податке од поштанских оператора потребне за унапређење прекограничне доставе пакета; 13) прикупља и објављује податке у вези активности поштанских оператора усмерених на одрживи развој и подстиче сарадњу између поштанских оператора и заинтересованих институција по том питању; 14) врши и друге послове у складу са овим законом. Послове из става 3. тач. 1), 2), 4) и 5) овог члана Регулатор обавља као поверене послове. Надзор над обављањем поверених послова врши Министарство.			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		Члан 22.	[Члан 22] Јавни поштански оператор и даваоци универзалне поштанске услуге дужни су да најмање једном годишње Регулатору доставе извештаје о свом пословању, у циљу анализе и унапређења обављања универзалне поштанске услуге.			
		Члан 69.	[Члан 69.] Регулатор може имаоцу дозволе одузети дозволу за обављање поштанских услуга у следећим случајевима: 1) ако је дозволу добио на основу неистинитих података, који су били од значаја за доношење одлуке; 2) ако не обавља поштанске услуге у складу са законом, на начин и под условима утврђеним дозволом; 3) ако и после писане опомене у року од 15 дана не измири обавезу из члана 68. став 2. овог закона; 4) ако је противзаконитим обављањем делатности нанео штету општем интересу или проузроковао штету већих размера; 5) ако није отпочео са обављањем поштанских услуга у року од 60 дана од дана добијања дозволе или је наступио прекид у обављању поштанских услуга у непрекидном трајању дуже од 12 месеци. Регулатор доноси одлуке у складу са одредбама закона којим се уређује општи управни поступак. Одлуке Регулатора из става 2. овог члана су коначне и против њих се може покренути управни спор тужбом пред Управним судом.			
		Члан 78.	[Члан 78.] Против одлуке из члана 77. став 1. и став 2. овог закона о одбијању рекламације, корисник поштанских услуга може поднети приговор Регулатору у року од 15 дана од дана пријема одлуке. Корисник може поднети приговор Регулатору и			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			због недостављања одлуке из члана 77. став 1. и став 2. овог закона у року од 90 дана од дана подношења рекламације. По поднетим приговорима из став. 1. и став 2. овог члана, спор између поштанског оператора и корисника решава се у вансудском поступку. Регулатор ближе прописује начин спровођења поступка из става 3. овог члана. Уколико спор не може бити решен споразумно, Регулатор, најкасније у року од 60 дана од дана покретања поступка из става 3. овог члана, доноси одлуку на основу изведених доказа (достављене документације, прикупљених изјава страна у спору и др.), по правилу, без спровођења усмене расправе. Регулатор образложену одлуку доставља подносиоцу приговора и поштанском оператору. Одлука из става 5. овог члана је коначна и против те одлуке се може покренути управни спор пред Управним судом. Поступак вансудског решавања спора пред Регулатором не искључује могућност покретања поступка пред надлежним судом.			
Члан 22а	Article 22a 1. Member States shall ensure that postal service providers provide all the information, in particular to the NRAs, including financial information and information concerning the provision of the US, namely for the following purposes: (a) for NRAs to ensure conformity with the provisions of, or decisions made in accordance with this Directive, (b) for clearly defined statistical purposes. 2. Postal service providers shall provide such information promptly on request and in confidence, where necessary, within the timescales and to the level of detail required by the national regulatory authority. The information requested by the NRA shall be proportionate to the performance of its tasks. The	Члан 15.	[Члан 15.] Поштански оператори и Регулатор су дужни да на захтев Министарства и/или Регулатора предузму активности, доставе или ажурирају податке у вези са обављањем поштанских услуга који су неопходни за спровођење радњи и мера у складу са овим законом, као и податке за јасно дефинисане статистичке сврхе. Поштански оператори су дужни да Регулатору достављају податке који су неопходни за унапређење прекограничне доставе пакета, а који су дефинисани актом из члана 8. овог закона. Сви видови прикупљања података од стране Регулатора и поштанских оператора, врста и обим података, сврха обраде података, садржај података, доступност података, мере њихове заштите и друга	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	NRA shall give the reasons justifying its request for information. 3. Member States shall ensure that NRAs provide the Commission, upon request, with appropriate and relevant information necessary for it to carry out its tasks under this Directive. 4. Where information is considered confidential by a NRA, in accordance with Community and national business confidentiality rules, the Commission and the NRAs concerned shall preserve such confidentiality.		питања од значаја за заштиту података о личности морају бити у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита података о личности.			
	ANNEX I Guidance on calculating the net cost, if any, of US Part A: Definition of the US obligations US obligations refer to the obligations, referred to in Article 3, placed upon a postal service provider by a Member State which concern the provision of a postal service throughout a specified geographical area, including, where required, uniform prices in that geographical area for the provision of that service or provision of certain free services for blind and partially sighted persons. Those obligations may include, among others, the following: - a number of days of delivery, superior to those set in this Directive; - accessibility to access points, in order to satisfy the US obligations; - the tariffs affordability of the US; - uniform prices for US; - The provision of certain free services for blind and partially sighted persons.	Члан 18.	Part A: Члан 18. Члан 18. Универзална поштанска услуга је услуга од општег економског интереса која се обавља у континуитету на целокупној територији Републике Србије, у оквиру прописаног квалитета, по приступачним ценама и под једнаким условима за све кориснике, без дискриминације. За обављање услуга из става 1. овог члана, овлашћује се Јавно предузеће „Пошта Србије”, Београд, као јавни поштански оператор. Универзална поштанска услуга обухвата: 1) пријем, усмеравање, пренос и уручење писмоносних пошиљака масе до два килограма; 2) пријем, усмеравање, пренос и уручење писмена у судском, управном и прекршајном поступку, без обзира на лимите; 3) пријем, усмеравање, пренос и уручење пакета масе до десет килограма; 4) усмеравање, пренос и уручење пакета масе до 20 килограма у међународном долазном поштанском саобраћају; 5) пријем, усмеравање, пренос и уручење	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	Part B: Calculation of net cost NRAs are to consider all means to ensure appropriate incentives for postal service providers (designated or not) to provide US obligations cost efficiently. The net cost of US obligation is any cost related to and necessary for the operation of the US provision. The net cost of US obligations is to be calculated, as the difference between the net cost for a designated USP of operating with the US obligations and the same postal service provider operating without the US obligations. The calculation shall take into account all other relevant elements, including any intangible and market benefits which accrue to a postal service provider designated to provide US, the entitlement to a reasonable profit and incentives for cost efficiency; Due attention is to be given to correctly assessing the costs that any designated USP would have chosen to avoid, had there been no US obligation. The net cost calculation should assess the benefits, including intangible benefits, to the US operator. The calculation is to be based upon the costs attributable to: i) elements of the identified services which can only be provided at a loss or provided under cost conditions falling outside normal commercial standards. This category may include service elements such as the services defined in Part A. (ii) specific users or groups of users who, taking into account the cost of providing the specified service, the revenue generated and any uniform prices imposed by		секограма масе до седам килограма без наплате поштарине у унутрашњем поштанском саобраћају; б) пријем, пренос и исплату поштанских упутница. Најмање и највеће димензије пошиљака у међународном поштанском саобраћају морају бити у складу са актима Светског поштанског савеза. Part B: Чланови 35-36	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	the MS, can only be served at a loss or under cost conditions falling outside normal commercial standards. This category includes those users or groups of users that would not be served by a commercial operator that did not have an obligation to provide US. The calculation of the net cost of specific aspects of US obligations is to be made separately and so as to avoid the double counting of any direct or indirect benefits and costs. The overall net cost of US obligations to any designated US provider is to be calculated as the sum of the net costs arising from the specific components of US obligations, taking account of any intangible benefits. The responsibility for verifying the net cost lies with the national regulatory authority. The USP(s) shall cooperate with the national regulatory authority to enable it to verify the net cost. Part C: Recovery of any net costs of US obligations The recovery or financing of any net costs of US obligations may require designated USPs to be compensated for the services that they provide under non-commercial conditions. As such compensation involves financial transfers, MSs have to ensure that these are undertaken in an objective, transparent, non-discriminatory and proportionate manner. This means that the transfers result as far as possible in the least distortion to competition and to user demand. A sharing mechanism based on a fund referred to in Article 7(4) should use a transparent and neutral mechanism for collecting contributions that avoids a double imposition of contributions falling on both outputs and inputs of undertakings. The independent body administering the fund is to be responsible for collecting contributions from undertakings, which are assessed as liable to contribute to the net cost of US obligations in the MS and is to		Part C: Чланови 35-36 Члан 35. Нето трошак је сваки трошак који је неопходан за обављање универзалне поштанске услуге и који је повезан са том услугом, а израчунава се као разлика између нето трошка јавног поштанског оператора који послује са обавезом обављања универзалне поштанске услуге и нето трошка који би имао да нема обавезу обављања универзалне поштанске услуге. Обрачун нето трошка сачињава се у складу са законом којим се уређује рачуноводствено пословање тако да се избегне вишеструки обрачун свих директних и индиректних користи и трошкова у обављању универзалне поштанске услуге. Обрачун нето трошка јавног поштанског оператора	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	oversee the transfer of sums due to the undertakings entitled to receive payments from the fund.		укључује трошкове универзалне поштанске услуге који се могу извршавати само са губитком, као и све директне и индиректне користи које јавни поштански оператор има на основу обављања универзалне поштанске услуге. Директне и индиректне користи јавног поштанског оператора услуге обухватају: 1) приходе од универзалне поштанске услуге; 2) приходе од услуга које не чине универзалну поштанску услугу, а јавни поштански оператор их не би остварио када не би обављао универзалну поштанску услугу. Накнада за неправедно финансијско оптерећење Члан 36. Јавни поштански оператор има право на накнаду нето трошка насталог у обављању универзалне поштанске услуге, ако докаже да су трошкови већи од остварених прихода у претходној години и представљају неправедан терет за пословање поштанског оператора. Јавни поштански оператор сачињава обрачун нето трошка насталог обављањем универзалне поштанске услуге и доставља Регулатору на сагласност, до 31. јула текуће године за претходну годину. Јавни поштански оператор може у поступку сачињавања обрачуна нето трошка ангажовати независно ревизорско тело. На основу достављеног обрачуна из става 2. овог члана, Регулатор врши проверу аутентичности и ваљаности података који се користе за прорачуне и утврђује износ нето трошка који представља неправедно оптерећење јавног поштанског оператора. Регулатор може у поступку провере затражити од јавног поштанског оператора достављање и других података у вези са обављањем универзалне поштанске услуге. Регулатор може у поступку провере ангажовати независно ревизорско тело. Регулатор доноси одлуку о износу нето трошка који представља неправедно оптерећење у року од	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			90 дана од дана достављања обрачуна од стране јавног поштанског оператора. Трошкови из става 1. овог члана се надокнађују на захтев јавног поштанског оператора у складу са одлуком Регулатора из става 4. овог члана, из Буџета Републике Србије, уз сагласност министарства надлежног за послове финансија, а у складу са правилима о контроли државне помоћи. Регулатор ближе утврђује начин обрачуна нето трошка јавног поштанског оператора из члана 35. овог закона и начин остваривања права на накнаду услед неправедног финансијског оптерећења.			
	[No provisions in Dir. 97/67] General principles of EU law: principle of legality (no penalty may be imposed unless an act prior to the infringement act had been introduced), right of defense, access to justice, proportionality.	[Члан 96-101.]	[Чланови 96-101.] Члан 96. Новчаном казном од 1.000.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ привредни субјект ако неовлашћено обавља резервисане поштанске услуге или повери обављање резервисаних поштанских услуга неовлашћеном привредном субјекту (члан 24). За привредни преступ из става 1. овог члана, казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара одговорно лице у правном лицу, односно привредном субјекту. Члан 97. Новчаном казном од 1.000.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако обавља универзалну поштанску услугу без дозволе за универзалну поштанску услугу (члан 60. став 2. тачка 1.). За привредни преступ из става 1. овог члана, казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара одговорно лице у правном лицу. Члан 98. Новчаном казном од 1.000.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако обавља поштанске услуге без дозволе (члан 60. став 1). За привредни преступ из става 1. овог члана,	ПУ		

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара одговорно лице у правном лицу. Члан 99. Новчаном казном од 100.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ јавни поштански оператор ако: 1) не поступа у складу са условима и начином обављања универзалне поштанске услуге прописаним актом из члана 8. овог закона; 2) обавља универзалну поштанску услугу супротно члану 21. став 1. овог закона; 3) рачуноводствено не прати раздвојено приходе и трошкове остварене од универзалне поштанске услуге од прихода и трошкова остварених од поштанских услуга изван опсега универзалне поштанске услуге (члан 34. став 2); 4) рачуноводствено не прати раздвојено приходе резервисаних поштанских услуга од прихода нерезервисаних поштанских услуга из домена универзалне поштанске услуге (члан 34. став 4); 5) приходима од резервисаних поштанских услуга субвенционише поштанске услуге које нису универзална поштанска услуга (члан 34. став 10); 6) не достави годишњи извештај у прописаном року (члан 34. став 12); 7) не омогући приступ мрежи на начин утврђен овим законом и прописима донетим на основу овог закона (члан 52. став 1); 8) издаје поштанске марке супротно члану 71. ст. 4. и 6. овог закона. Новчаном казном од 100.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ давалац универзалне поштанске услуге са својством правног лица у случајевима из става 1. тач. 1) 2) и 3) овог члана. За привредни преступ из ст. 1. и 2. овог члана, казниће се новчаном казном од 5.000 до 200.000 динара одговорно лице у јавном поштанском оператору, односно код даваоца универзалне поштанске услуге. Члан 100. Новчаном казном од 50.000 до 2.000.000 динара			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			казниће се за прекршај поштански оператор са својством правног лица ако: 1) не поступа у складу са својим општим условима (члан 9. став 10); 2) поступа супротно члану 15. овог закона; 3) неовлашћено користи назив „пошта” (члан 20); 4) не достави Регулатору извештај о свом пословању (члан 22. став 1); 5) поступа супротно одредбама члана 44. овог закона; 6) не обавља поштанске услуге у складу са дозволом (члан 66. ст. 1. и 4); 7) не поступи по налогу инспектора (члан 89. став 1. тачка 1), 2) и 3)); 8) не поступи по решењу инспектора (члан 91. став 1); 9) не достави Регулатору податке и информације потребне за вршење послова стручног надзора, односно ако не отклони утврђене неправилности у прописаном року (члан 94. ст. 4. и 6.). За прекршај из става 1. овог члана, казниће се новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара одговорно лице у правном лицу. За прекршаје из става 1. тач. 1), 2), 3), 5), 6), 7), 8) и 9) овог члана, казниће се поштански оператор са својством предузетника новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара. Члан 101. Новчаном казном у износу од 40.000 динара казниће се за прекршај поштански оператор ако поступа супротно члану 9. ст. 3 и 9, члану 12, члану 28. ст. 2. и 3, члану 32. ст. 2. и 3, члану 37. став 3, члану 40. ст. 3, 5. и 8, члану 45. став. 1, члану 66. ст. 3. и 5, чл. 76. и 77. и члану 81. став 3. овог закона. За прекршаје из става 1. овог члана, казниће се новчаном казном у износу од 20.000 динара одговорно лице код поштанског оператора. Новчаном казном у износу од 20.000 динара казниће се за прекршај пошиљалац ако преда поштанском оператору поштанску пошиљку чија			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			је садржина забрањена (члан 42. став 1.).			